1902. HARMINCZHATODIK ÉVFOLYAM. 28. SZÁM. BUDAPEST, SZERDA, JANUÁR 29.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ.
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 8 hóra Németországba 13 k. 40 fil. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint azon országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

EÖTVÖS KÁROLY
felelős szerkesztő.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 706.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTERBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M: Németországi kizárólagos vezérképviseletünk Daube G. L. és Társa, valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg L. I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
Vezércikk: Nyulszivü vadászok.
A nagy vita?
Karagyorgyevics.
Országgyülés. (A képviselőház ülése.)
Horvát támadás ellenünk.
A katholikus kongressus.
Ünnep az egyetemen.
A transzvál háboru.
A német jezsuita-törvény.
A gróf váltói.
Tárcza: A Nazarénusok. Irta: Eötvös Károly.
Regény: Az Aranyhegy. Irta: Jean Rameau.

Nyúlszivü vadászok.

Tehát most már tudjuk! A kormány borzadálylyal utasitja vissza annak gondolatát is, hogy valami olyas kezdő lépést tegyen, mely az Ausztriával való gazdasági közösségnek felbontását akár csak távoli lehetőségnek tüntetné fel. A szó szoros értelmében a kormány halálra ijed a maga árnyékától, a mikor a reá eső ferde világitás ezt az árnyékot kissé megnyujtottan veti előre. A sötétben bujkáló urak még csak hátulról sem türhetik meg a lámpást. Az orsz. m. gazd. egyesületnek, a mely pedig mindenkor a gazdasági közösség mellett foglal állást, hogy-hogynem eszébe jutott, hogy Széll Kálmánt emlékeztesse a saját törvényformulájából származó kötelezettségre, mely szerint ha bizonyos határidőig uj közös vámtarifa létrejötte nem sikerülhet, Magyarország gazdasági érdekeinek védelmére külön autonóm vámtarifa elkészitéséről kell gondoskodnia. Hogyan? Ez a kötelezettség benne volna Széll Kálmán formulájában és az általa alkotott törvényben? Nosza a kormánypárti sajtó az egész vonalon kétségbeesetten letagadja, hogy formulából és törvényből ilyest kimagyarázni lehessen. Pedig hiába! A formulás törvényben is világosan benne foglaltatik, hogy uj közös vámtarifát kell legközelebb alkotni. És világosan van megmondva az is, hogy ennek elmaradását egynek kellene venni ama viszonosság megtagadásával, mely az „egyoldaluan" fentartott közösség feltételéül van kikötve. És hajh idáig édes-kevés a kilátás arra, hogy a közös autonom vámtarifa dolgában még idején jöhetne létre a két állam között az a törvényes megegyezés, a mely nélkül a külföldtel legkésőbb 1903-ban megindítandó szerződéses tárgyalások kellő alappal nem birnának. De ki képzeli azt, hogy olyan ravasz kis formulából, mely épen a törvény kijatszására lett alkotva, szigoru törvényes kötelesség származhatnék? A formulából bizony soha sem támad egyéb, mint megint uj formula akár a világ végéig. Széll Kálmán nem font önmagának hurkot, hisz az ő formuláját mindig csak pókhálószövetből van alkotva és csak arra való, hogy ostoba parlamenti legyeket fogjanak meg vele.

Elhisszük hát nagyon a megijedt kormánypártiaknak: Széll Kálmán semmiképen sem vállalkozik arra, hogy a közösügyek szent világrendjét csak egy ujjal is érintse. Olyan igaz ez, mint a hogy igaz, hogy a nyulból nem lesz soha jáger. De ez a szörnyü ijedtség, mely a formula bokrából kiugratott nyulakat most a leghevesebb iramban hajszolja más bokor felé, ez a helyzet legközvetlenebb jellemzése. Az orsz. m. gazd. egyesület egyáltalán nem kivánja a kormányt az önálló vámterület álláspontjára szoritani. Az ott vezető nagy agráriusok mindenkor a gazdasági közösség feltétlen hiveinek mutatkoztak; most is csak azt szeretnék, hogy az uj közös vámtarifa a mezőgazdaság érdekeit fokozott védelemben részesitse, és ugy gondolják, hogy az osztrákokkal szemben az erre való presszionak leginkább foganatos eszköze volna, ha s magyar kormány a külön magyar vámtarifa rémképét vonultatná fel az alkudozások hátterében. De ime semmi magyar érdeknek és ezen felül semmi törvénynek, még ha Széll Kálmán maga alkotta is, sincs annyi ereje, hogy a kormányt legalább az ilyen taktikai látszatra bátoritani tudná. Azt hittük, hogy a törvény mégis jó fegyverzettel szerelte fel a kormányt arra a végső esetre, ha az osztrákokkal semmiképen boldogulnia nem lehetne. De mit ér a fegyver annak, a kiben nyulsziv reszket? Külön magyar vámtarifa, vagy épen önálló vámterület! Uczczu, vesd el magad! A kormány már a szótól holtra ijed és messze dobja magától erős fegyverét.

Igazán megjegyezni való tanulság az, mit az orsz. m. gazd. egyesület példájából meritheténk. Ebből a példából láthatjuk, hogy kormányaink örökké alkuvó magatartását Ausztria irányában nem épen az a szempont vezérli, mintha meggyőződésszerüen a közös vámterületet tartanák előbbrevalónak és hasznosabbnak a mi országunkra nézve. Teljesen eltekintve a gazdasági érdekek mérlegelésétől és ama kérdéstől, hogy anyagi haladásunk biztositékait ezidőszerint a gazdasági közösségben vagy a gazdasági szétválásban találhatjuk-e meg inkább: minden magyar kormánynak első sorban itt egy nagy erkölcsi kötelezettséget kell szem előtt tartania. Azt, hogy Ausztriának örökös fenhéjázásával, szemérmetlen paczkázásaival szemben megmutassuk, hogy csakugyan magunk urai vagyunk. Azaz, hogy ebben az esetben saját érdekeink szabad megitélése az irányzónk, és érdekeink megvédésére törvényes hatalommal vagyunk fölszerelve. Máskülönben minden egyezkedés csak kárunkra üthet ki, és lehet a közös vámterület magában véve akár a tökéletes Eldorádó, mi nekünk csak az az omladékos kásahegy jut belőle, a mely a tej- és méz-folyamok előtt a határt elzárja. Az orsz. m. gazd. egyesület nagy urai ezért nyilván csak azt szeretnék, hogy kormányunk megfelelő uri pózban tárgyaljon az őket közelebbről érintő érdekek fölött. „Hans, geh du voran, du hast die langen Stiefel an" — mondották maguknak az agrárius nagyurak, és nagy csizmás tempóban meg akarták mutatni a kormánynak, hogyan kell az osztrák nyulakra ráriasztani. Hát a hogy megtették az első lépést, és a füben lapuló osztrák nyul megmozgatta füleit, a magyar kormány hires svábjai egyszeriben futásra vették a dolgot és meg nem állanak a Hofburg legmélyebb pinczéjéig. Mert ők azok a nyulszivü vadászok, kik saját árnyékuktól is megijednek, hát még egy osztrák tapsifülestől.

Budapest, január 28.

A képviselőház holnap, szerdán, január hó 29-én ülést tart, melyben folytatja a költségvetés tárgyalását. Szólásra föl vannak jegyezve *Hortoványi* József, *Csávolszky* Lajos, *Bródy* Kálmán, *Jékey* Zsigmond és gróf *Benyovszky* Sándor. A költségvetési vita nagyszabásunak igérkezik s résztvesznek benne *Eötvös* Károly, *Beöthy* Ákos, *Holló* Lajos és mások.

A görgői mandátum. Dr. *Várady* Károly függetlenségi és 48-as párti országgyülési képviselő mandátuma ellen beadott petitciót, melynek tárgyalását a kuria e hó 29-ére tüzte ki, visszavonták.

Mohay Sándor — államtitkár. *Mohay* Sándor országgyülési képviselő, az igazságügyi bizottság előadója — mint értesülünk — igazságügyi politikai államtitkárnak a királynál javaslatba hozatott.

Az uj beruházási kölcsön. Az uj beruházási kölcsönre vonatkozó törvényjavaslat már elkészült. Csupán a kölcsön összege nincs még számszerüleg meghatározva, minthogy az a kölcsön árfolyamától függ majd. A szükséglet *200 millió* koronára rug s a pénzpiacz helyzetétől függ majd a kölcsön pontos összege. Az uj tranzakczió akkép fog megköttetni, hogy a kölcsön nem egyszerre, hanem részletekben fog folyósittatni olykép, hogy a csoport elsőbbségi jogát esetről-esetre fogja gyakorolni. Az átvételi árfolyam még nincs megállapitva, annyi azonban csaknem bizonyos, hogy 95%-on alul nem marad. A csoport aláirási felhivása február 15-ike körül fog megjelenni.

A nagy vita?

Hajdan nagy vita volt a költségvetési vita a képviselőházban. Vajjon miféle lesz most? Megérdemli-e a nagy vita nevet? Vagy csak ez is olyan lesz, mint a felirati, mint az ideiglenes felhatalmazási, mint a hadügyi vagy mint a megyei pénztári vita?

Hajdan nagy kérdések voltak ezek, mert voltak hozzávaló pártok. Ma nem nagy kérdések. S miért nem nagyok? Jobb talán most az ország helyzete, mint bármikor volt? Nem szegényebb-e a társadalom, mint 1865 óta bármikor? A hadseregben nemzeti érdekeink nincsenek-e ma jobban eltiporva, mint kétszáz év óta bármikor? Mária Terézia vagy Ferencz királyok alatt vagy akár a gyalázatos emlékü Bach-rendszer alatt szétszórták-e a tisztikar magyar elemeit annyira, mint most? A megyei pénztártörvény nem gyökerében támadja-e meg a megyei önkormányzat ősi intézményeit? Volt-e valaha magyar országgyülés, mely ez önkormányzatot tüzesen s a végletig ne védelmezte volna?

S vajjon hogy vagyunk az államjogi s az állam-közgazdasági kérdésekkel? Minden nagy érdekünk válság alatt vagy válság előtt. Semmi biztosság, semmi szilárdság sehol, semmiben. A 67-iki alkotás is csak alakilag él. Csak azért él, mert körülállói azt kiabálják még mindig, hogy él. Élete csak vonaglás. Összes külföldi kereskedelmi szerződésünk a levegőben lóg. Ausztriával való vámszövetségünk szintén a levegőben lóg. Anyagi jólétünk minden föltétele ingatag. S beldolgainkról ne is beszéljünk. Gazda, iparos, kereskedő, munkás egyaránt nyomorog.

Ez a dicső fuziós kormány korszaka. Százszor rosszabb a Tisza-féle fuziónál is. Azért még sincs vita a képviselőházban. Még csak a komoly birálat kereszttüzébe se fogják a dicső fuziós kormányt.

Miért nem teszik? Mi az oka e borzasztó erkölcsi hanyatlásnak?

Három-négy ellenzéki párt van a képviselőházban vagy 140 férfiuval. Mit csinálnak ezek a férfiak?

Különösen a függetlenségi párthoz intézzük szavunkat. Ezzel tartunk mi is. A párt számban erős, cselekvésben gyönge. A gyöngeségnek meg kell szünni.

A bünös paktumnak vége van már. A kima is a paktum által vezérelteti magát, azt ki kell lökni az ellenzék soraiból. A függetlenségi pártnak fele ifju s jeles erőkből áll. Ezeket ugy se köti a paktum. De nem köti a párt idősebb tagjait se. A boszorkánynyomástól meg kell szabadulni, a huzódozó elemeket félre kell szoritani, a „nem csinálunk nagy vitát"-féle elméletet pokolba kell lökni.

Ne azért legyen a vita, hogy csak vita legyen és zajongás. Hanem azért, hogy a kormányt arra kényszeritsük, hogy elvégre vallion szint minden kérdésben. Innen-onnan három éves lesz a Széll-kabinet. E három év az irtóztató ámitások három éve. Három év óta egyebet se tett a sajtó, a szószék és teritett asztal, csak dicsőitette a kabinet fejét s egyikmásik tagját s ezen felül egy csomó kis emberből csinált közfelkiáltással egy csomó nagy embert. Ideje már, hogy a józan belátás és okos birálat korszakába lépjünk.

A néppárt komolyan teljesitette eddig ellenzéki feladatát még nagyon korlátolt közjogi felfogásának keretén belül is. Volt benne erély, mely figyelemre, sőt tiszteletre méltó. Ez erélyt még sokkal nagyobb mértékben a függetlenségi pártnak kell most már kifejteni. Elnöke és vezére, Kossuth Ferencz, ma a párthoz s feladatához méltón nyitotta meg a nagy vitát. Reméljük és várjuk s az ország követeli, hogy a megerősödött hatalmas függetlenségi párt lelkesen követi elnökét és vezérét.

Igy lesz. Igy kell lenni!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése január 28-án.

I.

A képviselőház ma végre hozzáfogott a költségvetés megvitatásához, még pedig meglehetős fásult hangulatban. Egyedül a függetlenségi padokon mutatkozott élénkség, a többség, a jámbor többség néma megadással hallgatta a beszédeket s az arczokról mintegy leritt a közönyösség s a szemek azt látszottak mondani: mire valók nekünk a még oly komoly fejtegetések is, a mi rendeltetésünk a szavazás. És csakugyan a szabadelvü párt tagjai nem is tartották ki sokáig a teremben, lassankint elpárologtak, ugy, hogy az ellenzéki tagok végül többen maradtak, mint a mennyien a többség közül érdemesnek tartották a tanácskozást figyelemmel kisérni.

A vitát *Neményi* Ambrus előadó vezette be, kormánypárti szempontból tagadhatatlanul ügyes beszéddel, melyben valóságos himnuszt zengett a kormány pénzügyi politikájáról. Az előadó magaszaló szavaira azonban csakhamar csattanós választ adott *Kossuth* Ferencz, a ki a ház osztatlan érdeklődése mellett fejtette ki pártjának ugy politikai, mint gazdasági és pénzügyi okait arra nézve, miért tagadja az meg a költségvetést a kormánytól. Elitéli az ugynevezett rejtett feleslegeket, mert azok nem az ország váratlan fellendülésének, hanem az adóprésnek müvei. Hibáztatja az előirányzat folytonos emelkedését, mert az ma már az ország tőkéjét támadja meg, a mit kétségtelenül bizonyit az egyre fokozódó eladósodása és ennek folytán elszegényedése az adózó polgárságnak. A nyomoruság növekedését a mostani rendszerben, a közösügyes állapot fentartásában találja meg, mint a mely egyformán gátolja ugy iparunk, mint mezőgazdaságunk kellő kifejlesztését.

A függetlenségi párt zajos helyeslése és tetszésnyilatkozatai között jelenti ki ezután, hogy semmiféle 67-es kormány iránt nem viseltetik bizalommal, mert az ország teljes függetlenségét kivánja. Példákkal bizonyitja, hogy a 67-es alapon nem lehet az ország államiságát kiépiteni, sőt a mi még ennél is rosszabb, ez alapon az államiság kiépitése visszafelé hanyatlott. Még szerencse, hogy ez as alap immár ingadozik s igy van remény, hogy ha a nemzet nem lankad a küzdelemben — a mit hisz is — megvalósul az ország függetlensége. Talpraesetten mutatott rá, mennyit ér a miniszterelnöknek az a dicsekedése, hogy az ország többsége az ő irányzatának a hive. Erélyesen követeli az önálló vámterület megteremtését és sürgeti az önálló magyar autonóm vámtarifát, mert e nélkül megtörténhetik, hogy az osztrák züllött viszonyok olyan helyzetbe juttatják az országot,

---

A NAZARÉNUSOK.

Irta: **Eötvös Károly.**

XXI.

Az utolsó ut előtt.

(Hencseyt aggodalom bántja. — Nem akarja, hogy öcscse az uj hitre térjen. — Hencsey Imre átter. — Utazás Szegzárdra és Lippára.)

Uj alak lép elénk történetünk folyamán. Az uj alak Hencsey Lajos testvéröcscse: Hencsey Imre. Csak Imrének fogjuk nevezni. Föntebb emlitettem már, hogy a mikor Hencsey az 1841-ik év végén s az 1842-ik év elején otthon volt szülőinél, Imre öcscse akkor vándoruton volt s legutóbb Szegeden volt műhelyben. Innen irta leveleit. Nem Lajos bátyjához, a kit alig avatott be terveibe, hanem Béla Józsefhez, Kertész Andráshoz s a Bámer testvérekhez. Béla érintette is Hencseyhez intézett egyik levelében, hogy Imre öcscsétől nagyon gyakran kap szép leveleket.

Hencsey nem akarta, hogy öcscse az uj hitre térjen. Vagy legalább nem akarta, hogy általa térjen arra. Szülőire gondolt.

Ő már annyira elmerült a vallás titkaiba s világjavitó ábrándjaiba, hogy neki visszalépnie vagy csak megállapodnia is már lehetetlen volt. Tapasztalta már maga is, hogy a fennálló hatalmas egyház, mihelyt nyiltan megtudja müködését, nem nézi el azt szeliden, sőt talán kemény akadályokat gördit utjába. Fröhlich nem egy levelét olvasta azok közül, melyeket Denkelhez intézett s melyekben a legretenetesebb üldözések s bántalmaztatások voltak leirva, melyeket a téritőnek a szabad helvét földön is az egyháztól és az államtól el kellett szenvednie. Magyarországon az állami hatalom ugyan még meg nem mozdult s ha megmozdulna is, a vármegyéktől nem igen lehet félni, de az egyház férfiai itt is csaknem olyanok, mint másutt.

Ő borus sejtelemmel, bár nyugodt lélekkel nézett a jövő elé. Elszántsága ép oly mély volt, mint hite. Képzeletében végig élte a legnagyobb szenvedések nyomorait s megbarátkozott a halálnak gyötrelmeivel. Jézusnak szenvedése s az apostolok üldöztetése mindig szeme előtt állott. Ugy érezte, minden hivő nagy léleknek ez az igazi sorsa.

Uj és váratlan nem lehetett volna előtte más, mint a derüs jövő s az akadálytalan életpálya. Tervétől, hogy a külföldre is ki fog menni, soha el nem állott egy perczre sem. Sőt ezt napról napra sürgetőbbnek vélte. E terv végrehajtását mindössze azért késlelteté, mert hitte, hogy erre utóbb szülőinek megegyezését is meg fogja nyerni.

Szülőinek sorsa, az ő elaggott atyjának s az ő hü, jó édes anyjának életük alkonya mélyen megindította szivét, valahányszor rájuk gondolt. Jó gyermek volt. S szomorusága annyival nagyobb lőn, mert tudta, hogy szülői ő rá nem támaszkodhatnak, ő a műhelyt otthon fenn nem tudja tartani, ő családi életet nem fog élni s az elerőtlenedett öregeket, a mikor kellene, gyámolitani soha se lesz képes. Rá magasabb hivatás vár. Elébe szentebb kötelességek vannak irva. S neki hivatásához hütlennek lenni nem szabad, kötelességét rendithetlenül teljesiteni életnek és halálnak kérdése.

De mégis lehetetlennek tartotta, hogy szülői, ha majd egykor a világ és önerejük elhagyja őket, gyermekeiknek ápolását végképen nélkülözzék. Ezért nem avatta ő be Imre öcscsét az uj hit titkaiba. Ezért nem óhajtotta, hogy ez is az uj hithez kösse életét s lelkének minden tevékenységét. Neki egyszerü emberként kell élni, az apai házat, gazdaságot és műhelyt fenn kell tartani s a szülőket aggságukban ápolni kell.

Ha azonban a gondviselés másként határozott: Hencsey a gondviselés utjait ketté nem vághatta.

Mikor a tüzes baráttól elvált s a következő napon Pestre ért, rögtön Nipp Annát, a jó öreg nénit kereste föl s az ő szives egyszerü vendégszeretetét vette igénybe, mig valahol munkába állhat. Nem volt állandó műhelye már hetek óta.

A mint a jó öreg asszony meglátta: csodálkozva nézett rá s kérdezé: vajjon Imre öcscse is visszatért-e vele? Hencsey bámulva felelte: mit jelent ez a kérdés, hova ment vagy hol van az ő öcscse? Hiszen ő ugy tudja, hogy most is Szegeden vagy ha Pesten is, de műhelyben van. Ekkor magyarázta meg Nipp Anna, hogy öcscse az uj hitre tért s hogy kedden, márczius 22-én Pestről eltávozott. Mint mondotta: szüleihez.

— Ugy éreztem magam, — irja Hencsey e jelenetről — mint a ki el akar ájulni. Ha én ezt tudtam volna, el nem jöttem volna onnan hazulról. Sőt annyira elszántam magam, hogy a nélkül, hogy nénénken kivül csak egy atyafit is láttam volna, sőt a nélkül, hogy csak le is ültem volna, azon fázva és fáradt testtel vissza akartam fordulni és csak akkor kezdtem egy kissé megenyhülni, a mikor néném azt mondá, hogy öcsém némi ruhákat hagyott ott s azt fogadá, hogy egy pár hét mulva visszajön.

— Azonban jött a Jóska — Béla Józsefet érti — és összeültünk nagy szeretettel beszélgetni. De csak tökéletes kedvem nem lehetett egész hétfőn délután öt óráig, a mikor a szent gyülekezetben mindenek kiengesztelteltek s a mikor azonnal urvacsorát is vettünk s a felséges Ur Isten kimondhatatlan örömöt öntött mindnyájunk szivébe.

— Ti rólatok is magzatjaitokkal együtt és az én vér szerint való testvéremről is Isten előtt buzgón megemlékeztünk mind a német, mind a magyar imádságainkban, — ti is azért megemlékezzetek miróluuk.

— Hidd el szerelmes atyámfia, hogy könnyebb lett volna szomorú lelkemnek, ha csak egy szóra is összejöhettem volna vele s szegény szülőink sorsát lelkére köthettem volna, de részben talán jobb is, hogy igy történt, legalább nem mondhatja édes atyám, hogy én csábitottam el, hanem maga az Ur világositá fel lelkét.

— Azt is hallottam, hogy egy bibliát is küldtek néked az atyafiak. Ird meg, ha megkaptad-e? — És kérlek, ha öcsémmel összejöhetsz, csak tanitsd minden jó dolgokra, majd utóbb bővebben fogok irni, mert most nem vagyok munkában.

— Addig ne jöjj el, mig ujra nem irok.

— Ezzel köszöntenek az atyafiak és ama szent csókolással kivánnak illetni. Ama Budán lakó atyánkfiáról, kiről tudósitást kivántál, azt irhatom, hogy tökéletesen munkálkodik a Krisztus evangyéliumának követésében az ő hitves társával együtt Ezen levelet is ő nála irom, — vagyon már neki három magzatja.

— Irj te is minél előbb. Ird meg, mint van édes atyám és öcsém. Tudod, hogy ez az én lelkemnek örömére lesz. Maradok az Urban szerető atyádfia!

Csaknem fölösleges megjegyeznem, hogy e levelet Kovács Józsefhez irta Hencsey. Ama Budán lakó atyafi alatt Kropacsek Jánost érti, ki Denkellel együtt hozta be az uj hitet Svájczból. Ez is szives vendégszeretettel látta Kovácsékat, mikor Pesten jártak. Talán azért is kérdezősködött utána Kovács.

Hencsey nem kapott rögtön műhelyt s nem állhatott hamarjában állandó munkába. Nem is maradt sokáig Pesten. Mire ide ért, leghivebb barátja Béla József már fel volt készülve arra, hogy Fekete József és neje Bartha Borbálának meglátogatására Szegzárdra ki fog ránduluí. Hencsey megragadta az alkalmat, ő is követte Bélát s együtt mentek az uj hivekhez.

Utközben majdnem kettős szerencsétlenség is érte őket.

Egy este valamely csárdában szálltak meg, hogy az éjszakát ott töltsék el. Az idő is esős, hideg és zivataros volt s a napi fáradság és esti imájuk elvégzése után alig várták, hogy nyugalomra hajthassák fejüket.

A csárdának nincs külön szobája, nincs kényelmes vendég ágya. Ha volna is, vándorló iparos legénynek nincs arra való pénze. Vagy egyik szobasarokban teszi le a földre batyúját, fejét arra hajtja, köpönyegével betakaródzik s ugy alszik a földön. Vagy ül a padon, két kezét az ivó asztalra teszi s fejét arra hajtja s ugy alszik az urnak nevében. Nyáron, meleg és tiszta éjszakán át könnyü. Minden csárdának van valamelyes szine, csüre, félszere, akla s valami szalmája. Oda ki lehet feküdni s ott jól lehet aludni. Csillag néz rá a magasból, halk éjjeli szellőcske susog az alvó fülébe, melléje fekszik a házi eb is.

Most erős, szeles, hüvös, áprilisi napok jártak, az ivóban kellett maradni.

Azonban éjjeli tizenegy óra tájban futó betyárok vetődtek a csárdába s halállal és kirablással fenyegették a szegény utasokat.

Mije van a vándorló mesterlegénynek? Pénze nincs. Afféle ruhája sincs, a melynek a mezei betyár hasznát vehetné. Bicskája van, ha van. Csakhogy a betyárnak ennél is különb van. Az egész rémitgetésnek legföljebb az a vége, hogy a két legény hozat, ha fizetni tud, a betyárok számára egy vagy két iczcze bort.

Alig szabadult meg Hencsey és Béla nagy lelki gyötrelem közt a betyároktól s alig hajthatták ujból fejüket álomra: hajnal felé rájuk rontott legényeivel Fejérvármegye egyik csendbiztosa s azon kezdte az ismerkedést, hogy kegyetlen káromkodás közben vasba verette őket. De sőt még utnak is inditotta Fejérvár felé.

Csak akkor kérdezte tőlük, hogy kicsodák, micsodák, mi a nevük, hová valók, mi járatban vannak. Alig tudták a jámborok a mérges komiszáriust meggyőzni arról, hogy ők vándorló mesterlegények és fejöket semmi rosszban nem törik.

— Azt is pedig hidd el édes atyámfia — jegyzi meg levelében Hencsey keserü humorral — hogy a szegény embernek könnyebb megmenekülni a gonosztévők kezéből, mint a törvénynek kezéből.

Elvégre szerencsésen megszabadulva, april 11-én Szegzárdra értek s Fekete József házánál bőséges kárpótlást s a kiállott fáradság és gyötrődések után nagy lelki enyhülé-

hogy az egész világgal provizórikus viszonyba kerülünk. Végül határozati javaslatot nyujt be, a melyben röviden összegezvén a kormány büneit, a költségvetés megtagadásának kimondását inditványozza.

Kossuth érvekben gazdag beszéde mély benyomást gyakorolt az egész házra, a mikor pedig befejezte, elvtársai hosszas éljenzéssel és hatalmas tapsviharral fejezték ki vele való együttérzésüket és csaknem mindannyian személyesen is kifejezték iránta üdvözletüket.

Szünet után a néppárt vezérszónoka: *Buzáth* Ferencz fejtette ki a kormánynyal szemben pártja álláspontját, rengeteg hosszu beszédben, a melynek főrésze, jó néppárti szokásként, abban csucsosodott ki, hogy a világ összes bajának és veszedelmének oka az egyházpolitikai törvényekben van lefektetve. Ha tehát a revizió bekövetkeznék, akkor ismét visszatérne az országba az aranykor.

A vitát holnap folytatják.

II.

Elnök: Gróf *Apponyi* Albert, utóbb *Dániel* Gábor.
Jegyzők: *Lázár* Árpád, *Nyegre* László, *Illyés* Bálint.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után

Elnök bemutatja Udvarhely vármegye feliratait, a hadkötelezeseknek szolgálatuk harmadik évében a mezőgazdasági munkára való szabadságolása és a közigazgatási tisztviselők fizetésének rendezése tárgyában; a sárosmegyei római katholikus tanitó-egyesületnek és a baranya-szentlőrinczi tanitó-egyesületnek kérvényét az orsz. tanitói nyugdijtörvénynek méltányos módositása iránt.

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter: Benyujtja a Csorba-tói birtoknak az államkincstár részére történt megvásárlása jóváhagyásáról szóló törvényjavaslatot.

Issekutz Győző az igazságügyi bizottság előadója: Bemutatja a bizottságnak a Nagy-Britannia és Irhon egyesült királysággal 1873-ik évi deczember hó 3-án a közönséges büntettesek kölcsönös kiadatása iránt kötött államszerződés 11-ik czikkének módositásáról 1901-ik évi junius hó 26-án kiállitott pótnyilatkozat beczikkelyezését tárgyazó törvényjavaslatra vonatkozó jelentést.

Rabár Endre az igazságügyi bizottság előadója: bemutatja a jelentését a krajovai császári és királyi alkonzulátusnak teljes konzuli birói hatáskörrel történt felruházására vonatkozó rendeletre vonatkozólag.

Következik a napirend: a dunántuli helyi érdekü vasutrészvénytársaság tulajdonát képező vasuti vonalak épitésére és üzletére kiadott engedélyokiratok egyesitéséről és a vasutvonalak szállitási adómentességének a zalavölgyi helyi érdekü vasut szállitási adómentességével egységes időtartamban való megállapitásáról szóló törvényjavaslatnak harmadszor való olvasása.

A ház a javaslatot harmadszori olvasásban is megszavazta.

Következik *az 1902. évi állami költségvetés* általános tárgyalása.

Neményi Ambrus előadó: A mostoha közgazdasági helyzetnek közepette becses momentum az államháztartásnak biztositott egyensulya és zavartalan rendje. De sok vivmány van a költségvetésben társadalompolitikai szempontból is. Tanuságot tesz róla a költségvetés, hogy évről-évre jobban szolgálja a társadalmat. A pénzügyi kormány soha sem zárta be fülét a társadalompolitikai érdekek szava előtt. Az adó is emelkedett, igaz, tiz év előtthez képest 31 százalékkal, de jóval inkább emelkedett a miniszteriumok költségvetése, igy a legkisebb mértékben emelkedő igazságügyi költség is 42 százalékkal, a közoktatásügyi kiadás pedig 171 százalékkal. Csupa föltétlenül szükséges kiadásról van szó.

Barta Ödön: Zárt ajtók mögött tárgyalt milliók!

Neményi Ambrus szól azután a pénztári feleslegekről, melyek jól átgondolt pénzügyi politika eszközei Ausztria és Olaszország példájára mi is ki akartuk küszöbölni a véletlen esélyeket s igy létesültek a pénztári készletek, melyekről kimutatást adni nem lehet, mert hónapról-hónapra változnak. Ez a rendszer helyes, mert megóvja az országot attól, hogy mikor pénzre van szüksége, teljesen a piacz szeszélyeinek legyen kitéve. Ez a rendeltetése a készleteknek, nem pedig az, a mit a mese mond, hogy már háborus czélokra gyüjtjük a pénzt. Vivmánya e költségvetésnek a valuta-ügy közeli rendezése. E vivmányok érdekében kellett lemondani ideiglenesen sok egyéb érdek istápolásáról. Kéri a költségvetés elfogadását.

Kossuth Ferencz: Neményi Ambrustól megszokta, hogy nagy szakavatottsággal referál, de ez alkalommal a költségvetés őt poétikus hangulatba hozta; beszédében sok poétikus szárnyalás volt. Szólót ez a költségvetés inkább szomorkodásra késztetti, semmint poétikus felbuzdulásra. (Halljuk! Halljuk! Derültség a szélső baloldalon.) Nem tartja helyesnek, hogy az előadó az ugynevezett rejtett feleslegek dolgában külföldi példákra hivatkozott. És pedig azért, mert az első példa Ausztria volt, nekünk pedig Ausztriáról semmi példát venni nem lehet. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) A másik példa Olaszország volt, a mi szintén nem volt helyes idézés; mert midőn Olaszországban az a 28—30 millió különbség az előirányzat és a tényleges eredmény közt létrejött, épen akkor történt az országnak rendkivüli ipari fellendülése, ugy, hogy ezen fellendülésnek volt következése a nagy bevételi többlet; nálunk pedig ipari fellendülésről szólni nem lehet (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Legfeljebb csak az elszegényedésnek ujabb fellendüléséről beszélhetünk. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

A mi a költségvetést illeti, az előirányzat ismét 29 millió koronával nagyobb összeget mutat, mint a mult évi előirányzat volt; mig egyrészt az ország évről-évre szegényedik, addig a költség évről-évre emelkedik. (Ugy van! a szélső baloldalon.) A kormány mintegy automatice kénytelen magát megadni ennek a folytonos emelkedési irányzatnak, a mely abból a politikai helyzetből ered, a melyet a kormány és elődei teremtettek. Rövid tiz év alatt az ország költségvetése 291 millió koronával szaporodott. Pedig az utolsó 10 év alatt az ország nemcsak hogy nem vagyonosodott, de szegényedett. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) A társadalom minden rétege eladósodott (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Ezt bizonyitja a többek között, hogy mig a jelzálogadósság állománya 1890-ben 944 millió korona volt, 10 évvel később 1722 millió korona lett, tehát 10 év alatt körülbelül megkétszereződött.

A kormány most már nem is tekinti azt, hogy megtámadja-e az ország tőkéjét a nagy költekezés; költ, mert költenie kell, mert a mai rendszer rákényszeriti, hogy költsön. A mi ezt még veszélyesebbé teszi, ez az, hogy mig egyrészt folyást növekszik a költség és növekednek az adók, addig másrészt lehetetlen egyenlő arányban növeszteni a polgárok adózóképességét. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Lehetetlen a mai rendszer mellett, mert e rendszer mellett lehetetlen az ipart kellőleg fejleszteni, és minden ide irányuló kisérletet csirájában elfojt a hatalmas osztrák iparnak szabad versenye (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon); az pedig alapigazság, hogy a nemzetek vagyonosodásának legfőbb eszköze az ipar. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Ez fejleszthetné az adózóképességet, s az emberi kereset e legjövedelmezőbb forrásától van megfosztva az ország.

A mezőgazdaság terén sem fejlődhetik az adózóképesség, mert a mezőgazdaság a nagy tengerentuli versenynyel szemben szegényes foglalkozás, a mellett, hogy a fennálló rendszer következtében rá van utalva az osztrák fogyasztási piaczra, melynek természetes érdeke az, hogy mennél olcsóbban vásárolhasson meg mindent; ezt az érdekét pedig a közös vámterület és a vámpolitika utján módjában van kielégiteni; mint a hogy eddig folytonosan ki is elégitette és még hazánk területén sem birtuk megvédeni nyerstermenyeink árait. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Helyteleniti a rejtett feleslegek rendszerét. Ennél sokkal helyesebb volna, ha a ház csak azért, hogy feleslegek maradjanak, nem terhelné meg minden számitás nélkül uj adókkal az országot, és inkább lassitaná azt a menetet, melylyel s jelen nemzedék pótolni akarja az előbbeni nemzedékek mulasztásait; elfelejtve, hogy tulságba menni még a helyes irányban sem szabad, mert a mai nemzedék a haladás sulya alatt összeroskad. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Ez idő szerint a pénztárkészletek körülbelül 510 millió koronára rugnak. (Lukács László pénzügyminiszter tagadólag int.) Nem tudhatja szóló pontosan, hogy mennyire rugnak, mert ezek nagyrészt kivonatnak az ellenőrzés alól, a mi helytelen. Megjegyzi, hogy ha ezen pénztárkészletek legalább részben kivonatnak a közforgalomból, ez is terhes az országra nézve. Egyébiránt mindig attól tart, hogy el fog következni az az idő, midőn ezen pénztárkészletekre rá fogja tenni a kezét az osztrák hadügyi kormány. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Az állami háztartás költségeinek folytonos növekedéséhez hozzájárul az is, hogy egyre szaporitják a hivatalnokok számát. A beterjesztett költségvetésben is 2256 uj állás van rendszeresitve, a melyből 5,665.000 korona uj évi teher háramlik az országra, ugy, hogy a személyi járandóságok a költségvetésben már 183 millióra rugnak. Elismeri, hogy ezen uj hivatalnokok közt sokan üdvös dolgokkal foglalkoznak, igy például a tanitók hasznára fognak válni az országnak. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) De ha igy haladunk, előbb-utóbb be fog következni az, hogy az országnak egy része azért fog dolgozni, hogy eltartsa az országnak másik részét, a hivatalnoki részt. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Áttérve felszólalásának politikai részére (Halljuk! Halljuk!) hangsulyozza, hogy a függetlenségi és 48-as párt soha semmi 67-es kormány iránt bizalommal nem volt és nem is lesz. (Tetszés a szélső baloldalon.)

Pártja és ő maga is az ország teljes függetlenségét kivánja. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) ezért küzdenek és azért, hogy a független magyar hazában egy szabad, jogegyenlőségben és jólétben lévő nemzet éljen boldogan. (Élénk tetszés a szélső baloldalon.) A függetlenségi párt az 1723-iki törvény alapján áll, ámbár jól tudja, hogy az emlitett törvényt az akkori ország nem is spontán fogadta el, mert megvették azokat, (Ugy van! a szélső baloldalon.) a kik megalkották azt a törvényt. Pl. az akkori alnádort, Nagy Istvánt, a ki a törvényt előterjesztette, 24.000 frttal vették meg, Szluha Ferenczet, a ki a fő védőszónok volt, csekély 20.000 frttal és igy tovább; Csáky bibornokot, a ki a főrendiházban volt a fő szószóló, egy apátsag jövedelmével, a szent gotthardiéval vették meg. De ha elfogadják is a pragmatika szankcziót, nem a 67-es alapot, mert a 67-es alapon Magyarország államiságát kiépiteni nem lehet, sőt a 67-es alapon nemcsak, hogy nem haladt előre az államiság kiépitése, hanem visszafelé hanyatlott, (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon)

Az 1867: XII. törvényczikk megemliti a magyar hadsereget . . .

Barta Ödön: Hol van?

Kossuth Ferencz: . . . és kimondja, hogy e magyar hadsereg az összes hadsereg kiegészitő része. Hol van a magyar hadsereg? E hadsereg nem létezik, pedig a törvényben benne van a létezési joga; és a magyar hadsereg nem az összes hadsereg kiegészitő része, hanem a közös hadseregnek beolvasztott része. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) A magyar hadseregnek a törvény ellenére nincsen magyar zászlója, hivatalos nyelve a német. Tehát ezen a fontos téren a leghatározottabban visszahanyatlott az ország. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Elvitázhatatlan tény, hogy az 1867: XII. t.-cz. szerint az önálló vámterület felállitása lehetséges dolog. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon. Széll Kálmán miniszterelnök helyeslőleg int.) Örül szóló, hogy a miniszterelnök is igy gondolkozik.

Széll Kálmán miniszterelnök: A törvényben is kimondtam!

Kossuth Ferencz: Ha felállitható az önálló vámterület, a mint felállitható, akkor hogyan van az, hogy mégis oly nagy nehézségekbe ütközik annak felállitása? Az 1867: XII. törvényczikkben nincs emlités téve a közös bankról és azért mégis Magyarországnak nincsen önálló nemzeti bankja. Mindez világosan bizonyitja, hogy a 67-es alapon nemcsak, hogy előre nem haladt az ország, de visszahanyatlott. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Es nem is képes előrehaladni, mert hozzá lévén csatolva egy nálánál erősebb, hatalmasabb országhoz, meg van fosztva államiságának legfontosabb attributumaitól (Igaz; Ugy van! a szélső baloldalon!), meg van fosztva minden erőtől és hatalomtól, mert nincs állandó hadserege, s ezáltal teljesen védtelenül ki van szolgáltatva szomszédja hatalmaskodásának (Ugy van! a szélső baloldalon.) és a legfelsőbb hatalom akaratának.

De maga a 67-es alap is, a melyen az országnak államisága visszafejlődött, már ingadozni kezd. (Felkiáltások a szélső baloldalon: Hála istennek!) A 67-es gépezet már nem müködik rendesen. Teljesen lehetetlenné vált mindazon részeknek a funkczionálása, a melyek a 67-es törvénynek a közös ügyekre vonatkozó részeit teszik. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Szomorusággal konstatálja szóló, hogy nem az egész ország, hanem csakis a függetlenségi és 48-as párt küzd az ország függetlenségeért. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Pedig az egész világ történelme minden időkben azt tanitotta, hogy csakis független nemzeteknek van jövőjük (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon); az egész világ történelme azt tanitja, hogy csak függetlenség után vágyódó nemzetekben van életerő és életkedv. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Az olyan nemzet, a mely megkötött kézzel és megkötött lábbal veti magát bele az áradatba, azért, hogy versenyezzen más nemzetekkel, nagy hátrányban van a többiekkel szemben. Hiszen a magánember is, a kit összekötnének egy esztelenül rángatódzó emberrel, elmerülne az áradatban. Mi pedig mint magyar nemzet össze vagyunk kötve egy esztelenül rángatódzó Ausztriával (Hosszantartó tetszés, éljenzés és taps a szélső baloldalon), a melynek csak épen annyira van eszmélete, hogy ösztönszerüleg a viz fölött tartja fejét és a mi fejünket nyomja a viz alá. (Ugy van! Ugy van! Tetszés a szélső baloldalon.)

A mai helyzetben a függetlenségért való vágyódás férfias és nemes, hazafias erényéhez kellene, hogy az önérdek is csatlakozzék azért, hogy Magyarország megszabaditsa magát azon kötelékektől, a melyek hátráltatják abban, hogy egész erejével versenyezhessen az idegen államokkal a gazdasági verseny terén. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Téves a miniszterelnöknek az az állitása, a mit ujévi beszédében hangoztatott, hogy az ország többsége is leszavazta a függetlenségi pártot és igazat adott az ő irányzatának. Az ország többsége teljességgel nem adott igazat a miniszterelnök irányzatának, mert hiszen az ország többsége nem is szavazott. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Es annak, hogy a miniszterelnök nem egészen bizonyos abban, hogy milyen irányban szavazna az ország valóságos többsége, legnagyobb jele az, hogy ő nem akarja behozni az általános szavazati jogot. (Helyeslés a szélső baloldalon)

Széll Kálmán miniszterelnök: Az sem bizonyos, hogy oda szavazna; esetleg máshová szavaz! (Mozgás.)

Kossuth Ferencz: De sőt a miniszterelnök tart attól is, hogy ha a most meglévő választók egészen szabadon és korlátlanul szavazhatnának, még azok többsége is szólónak és pártjának adna igazat; mert ha ettől nem tartana, nem ellenezné a titkos szavazást

Széll Kálmán miniszterelnök: Vagy másnak! (Felkiáltások a szélső baloldalról: Tessék a titkos szavazást behozni!)

Kubik Béla: Azt hiszik, hogy a hivatalnokok akkor is önökre szavaznának? Nagyon tévednek! Nyilatkoznak lépten-nyomon!

Barta Ödön: Ezek kellemetlen igazságok, és mégis meg kell hallgatni!

Elnök (Csenget.) Csendet kérek! Tessék a szónokot meghallgatni.

Kossuth Ferencz: A miniszterelnök még abban sem egészen bizonyos, hogy ha az országban volna erő, az ország az ő függetlenségét erőhatalommal is nem szerezné-e meg. Nem bizonyos ebben, minthogy nem adja meg az önálló hadsereget az országnak, sőt a honvédség sincs harczképessé téve. Nem Magyarország akarata szavazza le a függetlenségi pártot, hanem a nyers erő hátráltatja Magyarország függetlenségének kivivását. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Áttérve a közgazdasági kérdésekre, kijelenti, hogy szerencsétlenségnek tartja az országra nézve azt, hogy a miniszterelnök még mindig arról van meggyőződve, hogy üdvösebb az a bizonytalan helyzet, a melyben most van az ország, mint lenne az az állandó állapot, a mely a természetes állapotot jelentené Magyarországra nézve, tudniillik az önálló vámterület állapota. (Halljuk! Halljuk!) A miniszterelnök ezen meggyőződése már eddig is egy preczedens nélküli helyzetbe hozta az országot, mert jelenleg az önálló vámterület jogi állapota mellett közös a vámterület Ez a közös vámterület minket a törvény értelmében 1907-ig kötelez, Ausztriát pedig a mai állapot semmire sem kötelezi. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Ez nem paritásos állapot. (Igaz! a szélső baloldalon.)

Az 1899: XXX. tvczikkben az a rendelkezés van, hogy az 1902. év végéig az autonóm vámtarifát meg kell alkotni, de arra nézve nincsen semmi biztositék, hogy az igy megalkotott autonóm vámtarifát az osztrák reichsrath is helybenhagyja, meg fogja-e szavazni, vagy más szóval: hogy ez ott is törvényerőre fog-e emelkedni. (Igaz! a szélső baloldalon.) Azt mondja továbbá a törvény, hogy a külállamokkal lejáró vám- és kereskedelmi szerződéseket 1907. éven tul megkötni nem szabad, de senki sem biztosit bennünket arról, hogy a külállamok hajlandók lesznek velünk ilyen rövid lejáratra szerződni; és hogy a szerződés alapjául hajlandók lesznek elfogadni az osztrák 14. szakaszt, a melynek hatálya az osztrák alkotmány szerint minden hat hónapban megszünik, ugy hogy a külállamok kitennék magukat annak, hogy minden hat hónapban szerződési alap nélkül találják magukat Ausztriával szemben. Kérdi: vajjon a külállamok ennek daczára hajlandók lesznek-e velünk szerződni? De megfelel-e az ország érdekének ez az óriási mérvü bizonytalanság, a melyben élünk, hogy tudniillik egyrészt nem tudjuk, melyik perczben fogja Ausztria velünk szemben a reciprocitást megszüntetni, másrészt meg nem tudjuk, meg fogják-e kötni velünk rövid időre más külállamok a kereskedelmi szerződéseket és nem tudjuk, melyek fogják megkötni és melyek nem és hogy melyekkel leszünk esetleg vámháboruba, vagy a retorzió terére hurczolva az osztrák érdekek által, a mi kárunkra. Mindezt nem tudjuk, tehát teljes bizonytalanságban vagyunk. Igaz, hogy az 1899. évi XXX. törvényczikk 5. szakasza azt mondja, hogy a közös autonóm vámtarifának meg nem alakitása az 1902 év végéig, ugy fog tekintetni Magyarország által, mint a viszonosságnak megsértése.

A vámszerződések szerint 1903 január 1-én fel kell mondani azokat a szerződéseket, a melyeknek megszüntét 1903-ban kivánjuk. Fel kell mondani a kereskedelmi szerződéseket deczember 31-én. A miniszterelnök mindenesetre január 1-től kezdve vagy mentől előbb meg fogja kezdeni a tárgyalásokat az uj kereskedelmi szerződések megkötésére vonatkozólag. Már pedig az 1899. évi XXX. törvényczikk 4. § a világosan azt mondja, hogy a küldfölddel megkezdendő tárgyalások előtt az autonóm vámtarifa uj vámtarifával helyettesitendő. E törvény 5 ik szakaszának utolsó bekezdése azt mondja, hogy a vámtarifa meg nem alkotása azelőtt, mielőtt a tárgyalások megkezdődnének az idegen államokkal, oly értelemmel bir, mint a viszonosság megsértése. Tehát az autonóm vámtarifa nem lesz megállapitva mindaddig, mig törvénynyé nem válik Magyarországon és Ausztriában (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon), mert semmi esetre sem engedhető, hogy Magyarország meg legyen kötve autonóm vámtarifával az idegen államokkal szemben, Ausztria pedig nem. (Helyeslés. Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Elkerülhetetlenül szükséges az, hogy egyidejüleg egy magyar autonóm vámtarifa is kidolgoztassék és meg legyen szavazva a ház által. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) A magyar autonóm vámtarifára ugyanis előbb kerülhet a sor, mint a közös autonóm vámtarifára. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Mert a magyar autonóm vámtarifára rákerülhet a sor 1903. jan. 1-én arra az esetre, hogyha a bécsi reichsrath nem szavazná meg a közös autonóm vámtarifát. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) A közös autonóm vámtarifa addig ne legyen megszavazva Magyarországon, mig bizonyosak nem vagyunk abban, hogy Ausztriában is megszavaztatik és ott is törvénynyé válik. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) De kell, hogy a közös autonóm vámtarifa lejárati idővel birjon, hogy az ország ne legyen kitéve annak, hogy örökös provizóriumos állapotban maradjon Ausztriával.

Áttérve a közös autonóm vámtarifa kérdésére kijelenti, hogy a közös autonóm vámtarifa a védvámrendszer mellett olyan nem lehet, hogy ezzel megvédhető legyen egy iparos és agrár államnak az érdeke. Ezért szükséges, hogy végre-valahára Magyarország megszerezhesse az önállóságot a vámpolitikában, a melynek első következménye mindenesetre az lenne, hogy Magyarország magát az agrár terményekre nézve is védvámokkal vegye körül, mert Magyarországon a népességnek 76 százaléka él mezőgazdaságból és igy természetesen első sorban az iparérdekek elhanyagolása nélkül, a mezőgazdasági érdekeket kell megvédeni, mint az ország tulnyomó többségének érdekét. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Az a tény, hogy a 67-es alap ingadozik és a 67-es gépezet felmondja a szolgálatot, (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) szükségszerüleg, természetszerüleg, a nemzetet békés uton a perszonál-unió felé vezeti. Ha ezen békés fejlődést erőszakos kézzel megakasztani akarná valaki, ezzel mást nem érne el, mint azt, hogy azt a meggyőződést csepegtetné a nemzet hazafias részébe, hogy békés uton Magyarországnak örök jogait érvényesiteni nem lehet. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.) Szóló ezt nem hiszi, az a meggyőződése, hogy a nemzet erős és hogy egy ezredévig fog még magyar élni a független magyar hazában. (Éljenzés a szélső baloldalon.)

A költségvetést általánosságban még a részletes tárgyalás alapjául sem fogadja el, hanem pártja nevében a következő határozati javaslatot terjeszti be. (Halljuk! Halljuk! olvassa):

A kormány maga is kénytelen elismerni az ország anyagi helyzetének sulyos hanyatlását, az államháztartás költségeit mégis folyvást növeli, az adózó polgárokra rótt terhek folytonos növekedése immár a nemzeti tőkét, magát az adóalapot támadta meg. A kormány politikája, mely az ország érdekeit idegen befolyások érvényesülésének szolgáltatja ki, gazdasági téren tanusitott magatartásával lehetetlenné teszi, hogy a nemzet adózó képessége a növekedő szükséglethez viszonyitva arányosan gyarapodjék. A kormány gyarló politikája egyetlen lépéssel sem viszi közelebb a nemzetet az egységes nemzeti magyar állam kiépitéséhez, az állam egységét veszélyeztető széttagolási törekvésekkel szemben pedig nem eléggé erélyes. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Milliárdnyi összegre rugó adóbevételeink és törvényszabta joga és kötelessége daczára a kormány nem akarja vagy nem képes az ország gazdasági önállóságának, függetlenségének és az ennek nyomán várható anyagi jólétnek előfeltételeit megteremteni, sem pedig a pusztuló gazdasági tényezők kizsákmányolását meggátolni. A kormánynak a 67-es alaphoz minden áron való ragaszkodásában nyilvánuló kishitüsége megakadályozza a nemzet jogos aspiráczióinak megvalósulását. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Ugyanez a szellem az osztrák kapzsiság szolgálatába tereli az ország közgazdaságának legfontosabb érdekeit. (Ugy van! a szélső baloldalon.) A kormány készületlenül áll a nemzetközi szerződések lejáratának küszöbén, teljes bizonytalanságban hagyja a nemzetet a minden oldalról ellenünk készülődő támadásokkal szemben. Költségvetési jogunkat sérti a kiadások nagy részének eltitkolása által, mig viszont a bevételek önkényes előirányzásának segélyével tőkéket gyüjt az állampénztárban a helyett, hogy a legterhesebb adónemek leszállitását lehetővé tenné. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon) Minthogy a kormány saját programmja megvalósitását sem birja beváltani, annak pedig, hogy az ország elérhesse politikai és gazdasági önállóságát és függetlenségét, teljes erejével utját állja: a képviselőház nem viseltetik bizalommal a kormány iránt és bevett szokása szerint a költségvetés megszavazását bizalmi kérdésnek tekintvén, a benyujtott előirányzatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául sem fogadja el. (Hosszas élénk tetszés, éljenzés és taps a szélső baloldalon. A szónokot számosan üdvözlik.

Elnök: Az ülést öt perczre felfüggeszti.

(*Szünet után.*)

Buzáth Ferencz: Nem tartja reálisnak a költségvetést, különösen nem, ha látja, mily óriás a száma a tönkremenő birtokosoknak. Hiszen végrehajtásból egy millión felül van jövedelme az országnak. Követeli végre valahára az adóreformot, az általános jövedelmi pótadó leszállitását és nagyobb figyelmet kér abban a kormány részéről, hogy a magyar földbirtok idegen kézre ne kerüljön. Csökkenteni kell a községek terheit. Szüntessék meg a miniszterek és főispánok nyugdiját. (Zajos helyeslés a néppárton.) Követeli az egyházpolitikai törvények okozta sérelmek orvoslását, mert addig egységes társadalomról szó sem lehet. Most már a kuriai biráskodásról szóló törvényt is meg akarja változtatni, a miniszterelnök, hogy a pápságot még több jogától fossza meg. A szóló azután kiterjeszkedik az aktuális kérdések hosszu sorára. Tiltakozik az ellen, hogy a néppártot nemzetiségi velleitásokkal vádolják azok, a kik megengedik, hogy Fiume olasz nyelven küldhesse fölterjesztéseit a közigazgatási birósághoz, a kik a Hentzi szobrot a katonai iskola udvarán állitották föl. A következő határozati javaslatot nyujtja be:

«Utasitsa a ház a kormányt, hogy a földadó leszállitására haladéktalanul terjesszen be törvényjavaslatot.» Élénk helyeslés a néppárton.)

Elnök az ülést bezárja.

Az ülés végződik délután 2 óra 15 perczkor.

A csorbai tó megvétele. A képviselőház mai ülésén *Darányi* Ignácz földmivelésügyi miniszter beterjesztette a csorbai tónak az államkincstár részéről történt megvásárlása tárgyában a következő törvényjavaslatot, a melyre még visszatérünk:

1. §. A törvényhozás a kormánynak azt az intézkedését, a melylyel az idősb *Szentiványi* József tulajdonában volt csorbai birtokot az ingatlanra vonatkozó összes birtokilletőségekkel, tartozékokkal és jogokkal együtt három millió korona vételarban a kincstár javára megszerezte és a vételárnak 1901. évi november hónap 1-én esedékessé vált 1 millió korona részletét és járulékait a pénztári készletekből kifizette, ezennel jóváhagyja.

2. § A három milló korona vételárnak további két millió koronás részlete az időközi kamatokkal és a vagyonátruházási illetékkel együtt a pénztári készletekből fedezendő s a földmivelésügyi miniszteri tárcza 1902. évi kezelésében az «állami erdők» czim beruházásai között a 6. fejezet I. czimén számolandó el.

3. §. Felhatalmaztatik a kormány, hogy Bács-Bodrogh vármegye területén az apatini erdőhivatal kerületében fekvő mintegy 4365 kat. hold kiterjedésü birtokot kisebb parczellákban nyilvános árverésen eladhassa s szükség esetén a vételárt valamely hazai pénzintézetnél leszámolhassa. A birtok eladásából befolyó vételár a földmivelésügyi miniszteri tárcza kezelésében a rendkivüli bevételek 5. fejezet 5. czime alatt számolandó el.

4. §. Jelen törvény kihirdetése napján lép életbe. Végrehajtásával a pénzügyi és földmivelésügyi miniszterek bizatnak meg.

A megokolás kiemeli, hogy a birtokot a tóval együtt egy előkelő idegen földesur, *Hohenlohe* herczeg akarta megvenni három millióért. A birtok egy külföldi kezébe került volna, a felvidéki gazdasági viszonyok nagy kárára és az idegenforgalom hátrányára. A miniszter arra utal továbbá, hogy a vétellel sietni kellett, mert a birtokos nem késlekedett volna sokáig az eladással, de meg *Hohenlohe* is sürgette a dolgot. Ezek az okok késztették a kormányt a nevezetes tó megvételére.

Botrányos állapotok Goldis egyházmegyéjében. A mult esztendőben közölte *Togán* János nagyszebeni gör. kath. plébános a szebeni *Tribuna*-ban, hogy *Goldis* püspök első pásztorlevelét lemásolta egy szamosujvári gör. kath. pap egyházi predikácziójáról. Az eset annak idejében nagy port vert fel román egyházi körökben, mert mindenki ugy fogta fel a dolgot, hogy *Goldis* püspök eljárásával kompromittálta egyházi állását is. A temesvári *Controla* legutóbbi számában érdekes dolgokat ir ama botrányos irodalmi lopásokról, melyek *Goldis* püspök egyházmegyéjében történnek. Egy *Colteu* Péter nevü tanitó «Egy óra a népiskolában» czim alatt pedagogiai értekezést tett közzé az aradi Tribuna Poporului mult évi deczember 25-én megjelent számában. A nevezett lapnál dolgozik *Goldis* püspök közeli rokona, az aradi konzisztórium titkára, *Goldis* László, a ki ugyszólván a nevezett lap vezetője A közölt értekezésről kiderült, hogy azt *Colteu* Péter egyszerüen lemásolta az «Organul pedagogie» czimü folyóiratból, melyet a nagyszebeni gör. kel. szeminárium tudós tanára, *Popescu* János pedagogus szerkesztett. Az aradi Tribuna Poporului ezt az irodalmi lopást épen karácsonyi számában tálalta [illegible] olvasóinak. Kiderült egyuttal, hogy *Goldis* [illegible]

---

találtak. Napjaik és estéik folytonos tanitás, értekezés és bibliaolvasásban teltek el.

Mig Hencsey ott volt, kétszer tartottak isteni tiszteletet.

Igy ir házi gazdájáról:

— Urunk Jézus evangyéliumának követésében, mely a bünben levőknek titok, nekünk pedig világos, ez itt lakozó Fekete József atyánkfia az ő hitves társával együtt lelkesen foglalatoskodnak, mely dicsőséges indulatjukért te is Isten előtt a te mindennapi imádságodban megemlékezzél.

Irja ezen kivül, hogy ő május 3-ikáig ott akar maradni, de akkor Pestre visszamegy, Béla József azonban Feketével és ennek nejével május 14-én vagy 15-én jön Pestre, a mikorra Kovácsnak és nejének is ott kellene lenni.

Ez össsejövetel összeesik ama nagy gyülekezet évfordulójával, mely a mult 1841-ik év május 16-án tartatott s melyen oly sok hivőt vettek föl a szent keresztség utján az uj felekezetbe. Ugy látszik, a mostani gyülekezést ennek emlékére tervezték.

Hencsey azonban még se maradt addig Szegzárdon, a meddig először gondolta. Már előbb nyert tudósitást Kertész Andrástól, hogy Lippán már többen vannak, kik az uj tudomány befogadására hajlandók volnának s hogy ott olyan ember, ki az istentől nagyobb tehetséggel van megáldva, mint ő s kiváltképen Hencsey nagy sikerrel munkálkodhatnék az urnak kertjében. Fölkerekedett tehát Hencsey s április 17-én elbucsuzott szives házi gazdájától s egyenesen Lippára ment, hol Kertésznél néhány napot töltött s még május közepére jókor vissza jöhetett Pestre.

Minő eredménye volt itt Hencsey müködésének, hányat és kiket sikerült neki megtériteni, erről biztos tudásom nincs. Hencsey jegyzetei erről nincsenek birtokomban, Kertész levelei pedig kellő felvilágositást nem nyujtanak.

Kertész András egyébként, mint leveleiből következtetem, mind az irásban gyakorlatlan, mind a fogalmazásban nagyon gyenge s általában egyszerü és lassu észjárásu volt. De Lippán mégis voltak már az uj hitnek követői. Kertész két levelében is bizonyitja ezt.

A májusi nagy gyülekezet után nagy lelki harczban állott Hencsey önmagával. Fiui szeretete összeütközött hittéritő szerepével. Választania kellett a fiui szeretet s magas hivatásának érzete között. Vagy apját kellett elhagynia vagy a hittanitó buzgalomról le kellett mondania. Eddig is meg volt már az összeütközés, de most már a válságnak kellett bekövetkezni.

AZ ARANYHEGY.

REGÉNY. 33

Irta: JEAN RAMEAU.

MÁSODIK RÉSZ.

— Nem, édes jó anyám. Még annál is különb vendéget várok! — felelte Clary, miközben csókra nyujtotta arczát.

— Ugyan ki az?

— Nagyon szeretsz most engem?

— Jó isten, mondd hát, mi történik?

— Nagyon szeretsz most engem? — ismételte a fiatal leány. — Nagyon, de igazán nagyon szeretsz?

Ezt mondva, ő maga vonta a dereka körül anyjának kissé vonakodó karjait, hogy igy mintegy kényszeritse az ölelésre.

— Nos igen, nagyon szeretlek! Eltörtél valamit?

— Oh dehogy!

— Akkor hát?

— Akkor hát . . . az történik, hogy alighanem férjhez megyek.

— Micsoda? — szólt Dorionné és félkört iratott le a karosszékével, hogy jól szembe kerüljön a leányával. — Te férjhez mégy?

— Ugy van; csodálkozol?

— Kicsit!

— Hisz nemrégiben is te magad beszéltél nekem a férjhezmenésről.

— Persze. De nem képzeltem, hogy ilyen gyorsan jársz el.

— Haragszol reám?

— Az attól függ! — felelte az anya s bal kezével elsimitotta azt a képzelt hajfürtöt, mely a fontos perczekben mindig zavarta a látását. — Szabad kérdeznem, ki a választottad?

Clary olyanforma mozdulatot tett, mint az athléták, mikor összeszedik magukat, hogy fejük fölött hajitsák el a mázsás vasrudat. Azután megadta a választ:

— Hogyne kérdezhetnéd! Pémartin gróf.

— Renaud ur?! — kiáltott föl Dorionné.

Gépszerüen visszacsusztatta karosszékét az előbbi helyére, egy perczig a zavar hatalmában mozdulatlan maradt, aztán irásokat kezdett rendezgetni iróasztalán.

— Nos? — kérdezte a fiatal leány s ujjai idegesen remegtek. — Mindössze csak ennyit mondasz?

— Mit kivánsz, hogy mondjak? Azt, hogy őrültség? Magad is beláthatod.

— Oh, de nem! — tiltakozott Clary, miközben fölvetette a fejét. — Nem látom be, hogy mi őrültség volna benne. Pémartin tiszteletreméltó, müvelt, komoly ember. Szeret engem, és ha megkéri tőled a kezemet, nem tudom milyen okból kosarazhatnád ki.

— Jaj szegény gyermekem! Milyen okból? De hisz seregestől vannak okaim.

— Mik azok?

— Először is durva, nyers ember.

— Igen a tunyákkal, a naplopókkal, a tolvajokkal szemben, a kik élősködnek rajtad.

— Nem te vagy hivatott a munkásaim megitélésére.

— Tudom. Ám azért mégis félek édes jó anyám, hogy megcsalnak téged, és hogy végül mégis csak Pémartinnak lesz igaza. Ha ez minden, a mit a szemére vethetsz. . . .

— Ha csak ez volna is, ez is elég volna! Minthogy életemet a szegényeknek szenteltem s föltettem magamban, hogy jósággal, szelidséggel téritem őket a jóra: nem akarom a leányomat olyan embernek adni, a ki pofozza, rugdossa őket, épen az ellenkezőjét teszi annak, a mit kivánok tőle. Ez képtelenség volna; ezzel megtagadnám egész müvemet! . . . . Es azután . . . . és azután még más ok is van.

— Micsoda?

— Nem adhatjuk oda a lányunkat egy alárendeltünknek, egy alkalmazottunknak.

— Oh, alkalmazott!

— Megfizettem azt az urat.

— Az az ur gróf, ősnemes család sarjadéka; és ha alárendeltünk volt is, többé nem az.

— Mit tesz az? Alárendeltje másnak, vagy lesz alárendeltje.

— Nem szégyen, ha munkánk árán tartjuk el önmagunkat és a hozzánktartozóinkat. Egyébiránt légy nyugodt, ha Pémartin feleségül vesz engem, nem lesz senkinek sem az alárendeltje.

— De nem vehet el téged, szegény Clarym! Özvegy ember, a kinek gyermeke is van! Erre nem gondoltál.

— Annyira gondoltam — felelte Clary — hogy Pémartin mindjárt itt lesz és megkéri tőled a kezemet.

— Mit mesélsz? Ide jön?

— Igen, ide jön.

— Ezért?

— Nem is egyébért.

— Nos, a szerénység nem bántja tulságosan!

— De hisz én mondtam neki, édes anyám! Én biztattam föl az eljövetelre!

Mielőtt nekem szóltál?

— Nem mertem szólni. Aztán meg ugy gondoltam, hogy te nagyon szeretsz engem és nem akarnál nekem bánatot okozni.

— Persze, hogy nem akarok neked bánatot okozni drágám — szólt elérzékenyülten Dorionné és magához vonta a leányát, hogy megölelje. — De hát sohase leszel te már okos? Legalább figyelmeztethettél volna.

— Olyan hamar ment végbe az egész!

— Mikor ment végbe?

— Tegnap.

— Te beszéltél Pémartinnal, tegnap?

— Beszéltem, nála, Bellocq-ban. . . . . Oh ezért, ezért megérdemlem a pirongatást! Bizvást megpirongathatsz — suttogta Clary s anyja ölébe fektette a fejét.

— Te meglátogatod Pémartint, titokban?

— Nem állhattam meg, hogy el ne menjek. Megtudtam, hogy elhagyja Francziaországot. . . .

— Hogyan? Elhagyja Francziaországot?

— Nem, most már nem hagyja el. Itt marad az én kedvemért. Megkértem a maradásra.

— De szegény gyermekem, te teljesen elvesztetted a fejedet. Maradásra kérni egy férfit. . . . Ez egyértelmü az eligérkezéssel!

— Tudom.

Dorionné szörnyüködött.

(Folytatása következik.)

pásztorlevelét nem maga a püspök másolta le a gör. kath. pap predikációjáról, sem *Papp* Ignácz protoszincselus, mint azt a világ kezdetben hitte, hanem *Mangra* Vazul nagyváradi püspöki helynök volt a plagizator, a kit a püspök kitüntetésképen bizott meg első pásztorlevelének megszerkesztésével. *Goldis* környezete ugy magyarázta a plagizálást annak idejében, hogy a püspök a «Miniat» szerint szerint szerkeszttette meg pásztorlevelét s épen most rendez sajtó alá több egyházi szónoklatot. Az említett s igért kötet mai napig sem jelent meg. De ereknél még feltünőbb irodalmi lopásról is beszélnek Aradon. *Ciorogariu* Román, az aradi szeminárium igazgatója a mult évben iskolaügyi előadóként szerepelt a nagyszebeni görög-keleti egyházkongresszuson, a mely alkalommal akadémiai nivón álló fejtegetésekkel ejtette bámulatba a kongresszust. A kongresszus bezárása után kiderült, hogy *Ciorogariu* előadása szóról szóra megegyezik a nagyszebeni érseki konzisztóriumnak az iskolás gyermekek hitoktatása ügyében 1900. évben kibocsátott körtendeletével . . . Megállapították még azt is, hogy *Goldis* püspöknek egyik müve is nagymértékben plagizálva lett s a nagyszebeni «Astra» annak idejében mellőzte is a münek figyelembe vételét. Ezek a leleplezések roppant elkeseritették *Goldis* püspököt s miután tudja, hogy a nagy nyilvánosság tudomással bir e botrányos állapotokról, annyira izgatott, hogy nem leli helyét. A püspök e közszerepléssi tényeivel összefüggésben állanak még családi és házi bajai, melyek annyira megviselték idegzetét, hogy egy idő óta kedélybeteg.

A szepesszombati mandátum. A szepesszombati kerület képviselőjének *Nosz* Gyulának mandátumát a kisebbségben maradt ellenpárt peticzióval támadta meg. A kuria vizsgálatot rendelt el ez ügyben. A kassai kir. tábla *Spóner* táblabirót bizta meg a helyszini vizsgálatok megtartásával. *Spóner* február hatodikán kezdi meg a helyszini vizsgálatokat.

A székelység pusztulása. Irta: dr. *Sebess* Dénes országgyülési képviselő. A Hargita alján pusztul négy vármegyének szinmagyar lakossága, a derék székelység. Magyarságunknak mindenkor leghősiesebb, legodaadóbb védelmezője volt e nép, mely a határszélen valóban megbecsülhetetlen missiót teljesitett. Dr. *Sebess* Dénes a székely fővárosnak, Marosvásárhelynek egyik országgyülési képviselője, most egy gondosan megirt könyvben panaszolja el a székelység pusztulását, a pusztulás okait s rámutat a legszükségesebb teendőkre, hogy ezt a maroknyi magyarságot megmenthessük a teljes elzülléstől. Tiszta statisztikai igazság dr. *Sebess* könyvének minden állitása. A lángoló székely vér fellobbanása itt-ott érezhető ugyan benne, de az egész könyvön a legnagyobb komolyság vonul végig, mindenesetre az a komolyság, mely szerzőjét megirására ösztönözte. Megkapó vonásokkal festi, hogy az egykor jómódu, önérzetes székelység milyen gyorsan halad lefelé a lejtőn. Bukása az erdélyrészi összes magyarság bukása lesz. A székelyek legbüségesebb fiai voltak mindig a magyar hazának, szorgalmazták az uniót, lelkesedéssel védelmezték a haza földjét, nős fiaik elvérzettek csatatereinken s most minden oldalról körülvéve a nemzetiségekkel, magára hagyatva, élet-halái harczát vivja mega székelység. Az oláhok és szászok mindig nagyobb erővel támadnak reá, szeretnék már összehuzni nyaka körül a kötelet, hogy megszerezzék maguknak az erdélyi részekben a hegemóniát. Politikájuk veszedelmesen okos politika. A kié a föld, azé az ország. Ezt igyekszik megvalósitani az *Albina* nevü mesés nagy tőkével dolgozó román bank. Egymásután kerülnek dobra a székely kisbirtokosok földdarabjai s rendesen olcsó áron, de ha szükségét látják, nagy összegért is a román bankok vásárolják meg mindet. Ez aztán többé sohase jut vissza a székely ember kezébe. Románok kapják meg potom áron s mihelyt beléskelik magukat, idegen szokások, idegen erkölcsök, idegen nyelv honosodik meg a földön. A kormány pedig összedugott kézzel nézi az erdélyrészi magyarság pusztulását. A ruthének védésére nagy erőt koncentrált a földmivelésügyi kormány, a székelységgel pedig nem törődik. Pedig a székelyek nehéz csapásokat szenvedtek el azért, mert megtartották magyarságukat. Bünös könny-lmüséggel hagyják elveszni ezt a népet. A székely kisbirtokos elveszti mindenét, otthonában nem megy napszámra, se a szász, se az oláh földesurhoz, hanem kivándorol Romániába s ott eszi a hontalanság és a nélkülözések keserü kenyerét. Esztendőről-esztendőre ijesztően szaporodik a kivándorlók száma. Egész falvak lakossága hagyja el ősi tűzhelyét, hogy idegen országban keressen boldogulást. Dr. *Sebess* Dénes minden oldalról megvilágitja a székelység nyomoruságos helyzetét. Könyvének befejezésében megjelöli az utat, a melyen meg kell kezdeni a mentő-akcziót. A székelyföld sulyos ipari és kereskedelmi válságát — ugymond — egészben beigazolja a közös vámterület, de közvetlen okozója a vasut hiánya. Első égető szükség tehát a székely körvasut kiépitése mindenképen. A földmivelő csztály romlását a szerencsétlen hitelviszonyok idézték elő. Ennek javitása, uj formák, uj alapokra való helyezése nélkül minden mentési kisérlet czéltalan. Egyidejüleg a székely körvasut kiépitésével tehát megoldandó a földhitel, a székely kisbirtokosok hitelének kérdése. Dr. *Sebess* Dénes ebben a két irányban látja sikerét a mentési akcziónak. Könyve éles, okos logikával van megirva s minden sorából kicsap az égő fajszeretet. Tanulságos ez a könyv annak is, a ki nem ismeri a székely viszonyokat, mert ebből megismerheti. Nincs benne semmi, a mit fölöslegesnek mondhatnánk. Nagy gonddal gyüjtött adatokból és érdekes, szomoru megfigyelésekből mond véleményt dr. *Sebess* Dénes s minden állitásával meggyőzi olvasóját. Könyve Marosvásárhelyen jelent meg. Ára két korona.

Horvát támadás ellenünk.

A horvát tartománygyülésen ma *Vrbanics*. a zágrábi egyetem rektora, támadást intézett a magyar nyelv ellen. Ez a támadás nem jött váratlanul és nem ijeszt meg senkit. Voltaképen elismerés van benne a magyar kormány iránt, mikor azt mondja, hogy a vasut és a honvédség magyarosodik. Ehhez nem járulhatunk hozzá, mert részünkről nem tartjuk elegendőnek a vasut és a honvédség magyarositó munkáját. Mert azok csak a magyar nyelvet terjesztik — ha ugyan terjesztik. De nem ezt követeljük mi, hanem inkább a magyar állameszme megerősitését. A mig a Starcsevicsek pártja el nem tünik a horvát közéletből, addig az ilyen támadásformáju elismerés a magyar kormány és közvetve a báni kormányzat számára — üres puffogtatás csupán. És a mig a magyarfaló párt legdühösebb szónoka épen a zágrábi egyetem rektora, addig nem kérünk a gróf *Khuen-Héderváry* magyar-védelméből sem. Tessék a bán urnak a magyar állameszmét ott támogatni és fejleszteni, a hol a törvény kivánja, nem pedig valami vita-fordulattal a kérdés elől kitérni.

A támadásról ezeket táviratozza tudósitónk:

Zágráb, jan. 28.

A horvát-szlavon országos gyülés mai ülésén, a mely délelőtt féltizenegykor kezdődött, harmadik olvasásban elfogadták a költségvetést.

Vrbanics rektor a horvát nyelvnek a honvédségnél való megsértése tárgyában benyujtott inditványa megokolásában azt mondta, hogy a létező bajok orvoslására bizottságot kell küldeni. Nem helyes, ugy mond, az a nézet, hogy csak azért támadnak Magyarországgal félreértések, mert a kiegyezési törvény legfontosabb rendelkezéseit nem tartják meg. Sohasem mondta, hogy Magyarország és Horvátország egységes állam. Már többször benyujtottak inditványokat a horvát nyelv megvédésére, de ezeket az inditványokat a kormány mindig lappáliának mondta. Ha még azt *sem tudjuk kereszttülvinni, hogy a magyar államvasutak horvát-országi vonalain a horvát nyelvet használják*, akkor nem lehet remélni azt sem, hogy Magyarország engedni fog más tekintetben. *Magyarországban megvan az akarat, hogy lassankint ránk erőszakolja a magyar nyelvet* és most immár a szomszédsághoz is utat nyitnak a magyar nyelvnek. A *horvát honvédség kezdi elveszteni horvát jellegét*. A horvát hivatalos nyelvet csak az alsó parancsnokságoknál használják, de *már a felsőbbeknél nem*. Magyarország törekvése arra irányul, hogy a horvát tisztek a honvédségnél fölöslegesekké váljanak s *egészen ki akarják küszöbölni a horvát nyelvet*. A horvátoknak tehát minden parlamentáris eszközt föl kell használni arra, hogy *ezt a törekvést meghiusitsák*. Szóló sajnálja, hogy sem a delegáczióban, *sem a budapesti országgyülésen egy árva szó sem hangzott a horvát nyelv érdekében*. (Helyeslés a karzaton.)

Az elnök a karzatot rendre utasitja.

Khuen-Héderváry Károly bán konstatálja, hogy Vrbanics beszéde nem más, mint a költségvetési vita reflexe s ezzel el van döntve ugy a beszéd, mint a benne foglalt inditvány sorsa.

Az *elnök* kihirdeti, hogy a legközelebbi ülésen vita nélkül szavaznak arról, hogy Vrbanics inditványát bizottsághoz utasitják-e vagy nem.

A legközelebbi ülés február 3-ikán lesz.

Karagyorgyevics.

A Belgrádból Zimonyba járó kis csavargőzöst erősen őrzi mától fogva a szerb csendőrség. Mert tudnivaló, hogy Zimonyba járnak át azok, a kiknek forró a föld a talpuk alatt a szerb konak közelében. A külföldi politikai ügynökök és laptudósitók számára ép oly kényelmes hely ez a kis magyar város ott a szerb határszélen, mint a szerb politikusok számára, ha valami olyan dolguk van, a miről a szerb policziának nem szabad tudnia.

Most azért ügyelnek arra, hogy ki megy Belgrádból Zimonyba, mert talán pár nap mulva már ott lesz a nagy *Kara Gyorgyenak*, a szerb nép felszabaditójának unokája *Karagyorgyevics* Péter herczeg. Azért jön, hogy tanácskozzék barátaival és hiveivel a szerb trónöröklés dolgában. Belgrádból titokban sokan mennek majd át Zimonyba. Ha a szerb kormány nem lesz képes ezt az összejövetelt megakadályozni, akkor Karagyorgyevics Péter zimonyi látogatása belekerül a szerb történelembe.

A Karagyorgyevics név sok lapot tölt ki már ott. A mult század elején egy *Kara Gyorgye* szabaditotta föl Szerbiát a török uralom alól. Fia, *Karagyorgyevics* Sándor volt a szerbek első fejedelme e században mindaddig, a mig a szkupstina oroszbarát pártja fölülkerekedett és *Obrenovics* Milost tette meg helyébe fejedelemnek. A számüzött Karagyergyovics Sándor itt élt Magyarországon, állandóan konspirálva szerbiai hiveivel. Mikor 1868-ban Topcsiderben legyilkolták Milos fejedelmet, mindenki Karagyorgyevicset gyanusitotta a gyilkosság értelmi szerzőségével. A szerb biróság in contumaciam 20 évi fogházbüntetésre itélte a számüzött fejedelmet, a ki azután csöndesen várta be halálát Temesvárott.

A számüzött fejedelem fia *Péter* herczeg, a ki most Pétervár politikai köreiben keres támogatást terveinek. Fia, a tizennégy éves *György* herczeg, ott járt kadét-iskolába. Ezt a fiut szemelték ki trónörökösnek azok, a kik a Karagyorgyevics-dinasztiát szeretnék látni a szerb trónon, ha Sándor királylyal kihalna az Obrenovics-család.

Szerbiából egyelőre semmi hiteles hivatalos nyilatkozat nem jött ebben a kérdésben. De szerte a világban érdekes hirek szállnak a szerb trónöröködés kérdéséről. Minden hir egy névre tér vissza, és az: *Karagyorgyevics*.

Táviratainak a következők:

Bécs, jan. 28.

A *N W. J.*-nak jelentik *Pétervárról*: A külügyminiszteriumhoz közel álló személyiségek Karagyorgyevics herczeg kiáltványát, a mely csak arra alkalmas, hogy Szerbiában az ellentéteket még jobban kiélesitse, határozottan elitélik. Itten ugyan azt hiszik, hogy a herczegnek az a törekvése, hogy a Karagyorgyevicsdinasztiát a szerb trónra visszahelyezzék, a szerb népnél nem fog olyan visszhangra találni, a mely reménynyel kecsegtethené. Azonban a szkupstina mégis kötelező nyilatkozatot fog ebben a kérdésben a kormánytól provokálni. Előrelátható pedig, hogy a szkupstinának bármely állásfoglalása nyilt nézeteltérésre, sőt veszedelmesebb ellentétekre fog a nemzet és a király közt okot adni, mert Sándor király épen az európai sajtó véleményei következtében most még makacsabbul, mint valaha, vitatja azt a jogát, hogy az alkotmány szerint a trónöröklés dolgában egyedül neki van döntési joga. Karagyorgyevics herczeg tehát kiáltványával, ha igazi czélját nem is éri el, olyan kisérleteket támaszt fel Szerbiában, a melyektől az ottani kormányférfiak nagyon is rettegnek.

Belgrád, jan. 28.

A *Vossische Zeitung*-nak az a hire, hogy *Milovanovics* kereskedelmi miniszter gróf *Goluchowski* külügyminiszterrel való beszélgetése közben a szerb trónöröklés kérdését is érintette volna, valótlan.

Berlin, jan. 28.

A B. Börsencouriernak jelentik *Belgrádból:*

A szerb skupstinában az ellenzék *interpellácziót* készül a *trónöröködési kérdésben*. Vuics miniszterelnök valószinüleg azt válaszolja, hogy a kérdés nincs napirenden, a kormány nem foglalkozik vele és *annak idején meg fogja találni azt a megoldást, melyet a király* a skupstinához intézett beszédében *jelzett*.

Belgrád, jan. 28.

Az országban mindjobban elharapózó izgatás következtében több rendbeli *katonai intézkedést* tettek. A nagyobb városok *helyőrségei készenlétben vannak*. Feltünt, hogy a tényleges hadsereg parancsnoka, *Sorecskovics* tábornok a szenátusban a miatt interpellált, hogy az ország különböző részeiben miért nem fizetik a tisztek illetményeit. Azt hiszik, hogy a katonai intéző körök ezzel a hadsereg költségeinek leszállitására irányuló kisérleteknek akarnak elébe vágni.

Belgrád, jan. 28.

Karagyorgyevics Péter herczeg zimonyi utazásának a hire itt nagy feltünést kelt. Azt hiszik, hogy a szerb kormány ez esetben diplomácziai lépéseket szándékozik kezdeményezni, hogy a *magyar kormányt* rávegye, hogy Karagyorgyevics ügynökeinek üzelmeit a szerb-magyar határon a maga részéről is megakadályozza.

Bécs, jan. 28.

Néhány bécsi lapnak a szerb trónöröklésről irt czikkelye s az az állitás, hogy e kérdésben a mi külügyi hivatalunk és az orosz külügyi hivatal között megegyezés jött volna létre, a mérvadó köröket igen kellemetlenül érintette. Annyival is inkább, mert a trónöröklés kérdése egyáltalában nem nyilt kérdés; s meg nem engedhető, hogy ezt minden ok nélkül felvessék és minden feszélyezés nélkül tárgyalják.

EGYHÁZ.

A pápa jubileuma. A magyar katholikus püspökök abból az alkalomból, hogy *XIII. Leo* pápa február hónap 20-án tölti be pápaságának huszonötödik évét, körlevelet intéztek az összes hatóságuk alatt álló plébániákhoz. Ebben a körlevélben elrendelik a pápa huszonötéves jubileumának megünneplését. A rendelet értelmében a nevezett napon minden katholikus templomban ünnepélyes szent misét mondanak, iskolai ünnepet tartanak. A püspöki körlevelek különös sulyt fektetnek arra, hogy ezeken az iskolai ünnepeken a tanuló ifjusággal megismertessék *XIII. Leo* pápa működését és az ünnepet a pápai himnusszal zárják be.

A katholikus kongresszus.

Nemcsak az egész ország, de a külföld is nagy érdeklődéssel kiséri a magyarországi katholikus autonómia ügyét. És ez az érdeklődés jogosult is, mert ugyan ki ne érdeklődnék az olyan dolog iránt, a milyet még senki nem látott, a miről senkinek tiszta fogalma nincs s a mi épen ezért *unikum*-számba megy.

Ezt az érdeklődést csak fokozni fogja a kath. kongresszus mai ülése, melyen az autonómia szekere szerencsésen eljutott az első kátyuba. Hogy kikerül-e abból egyhamar, vagy végleg megfeneklik-e benne: ma még biztosan nem lehet tudni. Csak az a bizonyos, hogy ma már az ülést nem lehetett tovább folytatni és a tárgyalást holnapig el kellett napolni. A püspöki kar ugyanis a 11. §. letárgyalása után akarta inditványozni az elnapolást, hogy igy a 11. és 12-ik nagyfontosságu szakaszok tárgyalását egymástól elválassza s ez utóbbit egy másik ülésszakra halassza. Ezt az ellenzék észrevette, s hogy a jelen ülésszakban már a 11-ik szakasz se kerülhessen tárgyalás alá, *Ugron* Gábor felvetette a *határozatképesség* kérdését, s ennek eredménye volt az ülés félbeszakitása.

A mai csonka ülésről tudósitásunk a következő:

Gróf **Szapáry** Gyula elnök délután 4 órakor megnyitja az ülést s jelenti a kongresszusnak, hogy a napirend szerint folytatják a huszonhetes bizottság javaslatának részletes tárgyalását.

Gieszwein Sándor jegyző olvassa a 9. §. következő szövegét:

9. § Ez önkormányzat hatásköre nem érinti a megyés püspököknek és a káptalanoknak az utóbbiak által gondozott alapokra és alapitványokra vonatkozó a kánonjogon, a királyi rendeleteken és az alapitók szándékán nyugvó jogát.

Fehér Ipoly egészen helyesnek tartja, hogy ez a szakasz fentartja a püspöki jogokat és a káptalanok jogát, de megfeledkezett a szerzetesekről, a világi testületekről, sőt az egyesekről is, kik katholikus alapitványokat kezelnek. Meggyőződése szerint az lenne a helyes eljárás, hogy ha valaki számára biztositjuk a jogokat, akkor terjesszük ki azt mindazokra, kik azokhoz hasonló alapon igényt tarthatnak. Az eredeti helyett épen ezért ajánlja elfogadásra a kisebbségi javaslatot.

A kongresszus a két szakasz felhasználásával alyan értelmü szövegezést fogadott el, mely összhangzásban van a *Fehér* Ipoly felfogásával.

10. §. Ez önkormányzat hatásköre nem csorbitja a katholikus kegyuraknak a kánonjogon, az országos törvényen és királyi rendeleteken alapuló jogkörét.

Ugron Gábor mindenekelőtt figyelmezteti a kongresszust arra, hogy a katholikus egyházban 1848 óta a kegyuri jogokon lényeges változás történt. Ma ezt a jogot gyakorolják nem csak testületek, de egyesek is, sőt miután az a földtirtokot terheli, gyakorolják nem katholikusok is. Ebből aztán az következik, hogy ezek a kegyurak a papi állások betöltésénél nem a katholikus, hanem a helyi érdekeket tartják szem előtt. Ez az oka a katholikus irodalom hanyatlásának is. A lelkészek ugyanis a kegyuraságok utján javadalmakhoz csak ugy juthatnak, ha kellőleg tudják igazolni, hogy a katholikus egyháznak nem hü szolgái. Minden előny, mely javadalomhoz juttatja a lelkészt, hátránya az egyháznak. Épen ezért a kegyuri jogok gyakorlása nem egyéb anakronizmusnál. Ez oly kérdés, melyet vagyonjogi, politikai, de katholikus szempontból is meg kell oldani, de mindenesetre oda kell törekedni, hogy katholikus pap előmenetelre csak ugy számithasson, ha a katholikus egyház igaz szolgája. Abban a meggyőződésben van, hogy ha ez a szakasz törvénybe iktattatik, akkor az utját állja annak, hogy a katholikus egyháznak ez az égető sebe valaha begyógyittassék. Ezt meg akarja akadályozni és javasolja, hogy a kongresszus a szakaszt egészitse ki ezzel a megtoldással: *azonban kor- és czélszerü rendezését feladatának ismeri.*

Gróf **Zichy** Nándor hozzájárul az *Ugron* módositásához, csak nem szeretné, ha ennek a munkának az egész terhét a kongresszus vállalná magára, azért az Ugron javaslatát igy óhajtja módositani: *azonban kor- és czélszerü rendezésén közremüködni feladatának ismeri.*

Gróf **Apponyi** Albert mind a két módositást helyesnek tartja ugyan, de épen ezért azok helyett ajánlja a kisebbségi javaslat 7-ik szakaszának eltogadását.

Ugron Gábor elfogadja az Apponyi javaslatát és visszavonja módositását.

Gróf **Zichy** Nándor fentartja módositását, mert sulyt fektet arra, hogy ez a kifejezés: *közremüködés* benne legyen a szövegben.

A kongresszus a kisebbségi javaslat megfelelő szakaszát a Zichy Nándor módositásával elfogadta.

Ugron Gábor a házszabályokhoz kiván szólni, mielőtt a kongresszus egy nagy fontosságu szakasz tárgyalásához kezdene. A házszabályok azt mondják, hogy határozathozatalra az általános többség megkivántatik. Ő ugy látja, hogy a kongresszus nem határozatképes.

Gróf **Szapáry** Gyula az ülést ut perczre felfüggeszti.

Szünet után az elnök konstatálja, hogy a kongresszus nem határozatképes és az ülést holnap délutáni 4 óráig felfüggeszti.

UJDONSÁGOK.

— jan. 28.

— Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése február 1-én lejár, hogy azokat mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Előfizetési árak:

Egész évre	40 k. — f.
Negyedévre	10 „ — „
Egy hóra	3 „ 60 „

Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszebb és legtartalmasabb divatlapjának: a *„Divatszalon“*-nak kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében *előfizetőink* e lapot *kedvezményes áron*: egész évre 8 koronáért, félévre 4 koronáért, negyedévre 2 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az *Egyetértés* előfizetésével egy utalványon beküldhetők.

— Személyi hir. Gróf *Széchenyi* Gyulát, a király személye körüli minisztert a király ma délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta.

Ünnep az egyetemen.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Nemzeti lobogók lengettek a mai napon az egyetem erkélyéről s hirdették, hogy az alma mater falai között ünnepségek készülnek. Ma délelőtt avatták sub auspiciis regis doktorrá ifju *Chorin* Ferenczet, *Chorin* Ferencznek, a kitünő jogásznak és volt országgyülési képviselőnek fiát a jogi és *Zempléni* Győzőt a történelmi tudományokból. A királyt *Zsilinszky* Mihály államtitkár képviselte. Ifj. *Chorin* Ferencz ugy középiskoláit, mint egyetemi tanulmányait kitünő sikerrel végezte s az egyetem tanácsa őt találta legérdemesebbnek s őt választotta a királyi doktorságra. A mai ünnepélyen ifju Chorin Ferencz magyar diszruhában jelent meg. Zempléni Győző a filozófiai fakultás hallgatója volt s most szolgálja önkéntességi évét a tábori tüzéreknél. Az avatására is önkéntesi egyenruhájában jelent meg.

A hallgatóság az ünnepies alkalomhoz illően diszes volt és előkelő. Ott volt a közönség soraiban báró *Eötvös* Lóránt, *Décsey* Zsigmond táblai tanácselnök, *Székely* Ferencz budapesti főügyész, *Chorin* Ferencz, az egyik jelölt atyja, *Kornfeld* Zsigmond és *Bélavári-Burchard* Konrad főrendiházi tagok, *Lánczy* Leó és *Schwarcz* Gusztáv udvari tanácsosok, *Bíró* Ármin igazgató, *Erődy* Béla tankerületi főigazgató, *Enyedy* Artur, *Neumann* Ármin, *Hegedüs* Lóránt, *Gaál* Jenő miniszteri tanácsos, *Hegedüs* Sándor, továbbá: *Antal* Gyula, *Kiss* János, *Kisfaludy* A. Béla, *Breznay* Béla, *Hegedüs* István, *Balogh* Jenő, *Czobor* Béla egyetemi tanárok, *Ilosvay* Lajos müegyetemi rektor, *Zempléni* Győző ezredéből eljött az ünnepi alkalomra *Kaiganics* alezredes, *Zanardi* százados és számos ünkéntes. Tizenegy órakor megjelent az egyetem tanácsa: *Vécsey* Tamás rektor, *Concha* Győző, *Bókay* Árpád, *Medveczky* Frigyes és *Demkó* György dékánok, valamennyien, a hittudományi kar dékánjait kivéve, magyar diszben.

Dr. *Vécsey* Tamás rektor szép szavakban üdvözölte a király képviselőjét, Zsilinszky Mihály államtitkárt, azután pedig dr. *Concha* Győző, a jogikar dékánja előadta, hogy ifj. *Chorin* Ferencz ugy középiskolai, mint egyetemi tanulmányait kitüntetéssel végezte. A jogi karon ketten pályáztak a királyi avatás kitüntetéséért, de az egyetemi tanács ifj. *Chorin* Ferenczet választotta. A dékán ezután ifj. *Chorin* Ferenczhez fordulva, örömmel adta tudtára, hogy tanulmányi sikereiről a király is tudomást vett, s kell, hogy a királyi nagylelküség e rendkivüli jele erős nyomot hagyjon egész életében, mert pályája kezdetén a legfőbb hatalom buzditja őt.

Ifj. *Chorin* Ferencz ezután bemutatta *A magyar általános polgári törvénykönyv tervezete és a büntetőjog* czimü magvas doktori értekezését, melynek bevezetésében a tervezet sokoldalu hatását és fontosságát fejtegette társadalmi, gazdasági szempontokból, és különösen kiemelte azt, hogy mily üdvös befolyással lesz az alkotandó kodex a nemzet egységére. Ezután a tervezetnek a büntetőjogba vágó részeit világitotta meg s lendületes előadását a polgári törvénykönyv apologiájával fejezte be.

Előadása után dr. *Medveczky* Frigyes bölcsészetkari dékán méltatta *Zempléni* Győző bölcsészettudor tanulmányi érdemeit s tolmácsolta a bölcsészeti tanári karnak nagy reményeit, melyekkel a kitüntetett ifju pályája elé néz. Zempléni Győző is bemutatta erre doktori értekezését, melynek czime: *Próbamérések a gázok belső surlódásának egy ujabb kisérleténél.*

A két jelölt erre letette az esküt s átvette a rektor kezéből a diszesen kiállitott okleveleket. Majd mindketten *Zsilinszky* Mihály államtitkár elé léptek, a ki buzditó beszéd kiséretében adta át a jelölteknek a király ajándékát, a két aranygyürüt.

— A király parancsából — szólt az államtitkár — hazafias örömmel jelentem meg a mai lélekemelő ünnepen, hogy e két ifjunak sub auspiciis regis királyi avatásánál a király nevében kedves kötelességet teljesitsek. Mély hódolattal és hazafias lelkesedéssel teszem ezt, mert jól esik két ily érdemes ifjunak a király ajándékát átadnom és egyuttal tanulságot tennem arról, hogy a király a maga nagy országos gondjai közepette is figyelemmel kiséri a tudomány haladását. Meghallgattuk esküjöket és nincsen okunk kételkedni abban, hogy meg is fogják tartani künn az élet iskolájában, hol az események ábrándképei gyakran ellentétbe fognak jönni a valósággal. Figyelmükbe ajánlja, hogy ma a nagyratörő nemzetek ifjusága sokkal nagyobb versenyt folytat, mint bármikor. Egy jeles tudós mondta, hogy a nemzetek kétfélék: olyanok, a melyek szónokolnak és olyanok, a melyek cselekednek. *Nem elég pusztán szónokolni és feltünést kelteni, de tanulni, izzadni, dolgozni kell tudni a hazáért.* Az önök és a magyar ifjuság szivében és agyában van a jövő Magyarország sorsa. A haza boldogulásáért kell önöknek mindenkor küzdeni, ezt várja önöktől a tudományegyetem, ezt várja a nemzet és ezt várja az a jóságos, fenkölt szellemü koronás fejedelem, a kinek parancsából e drágaköves gyürüket önöknek átadom.

Ifjabb dr. *Chorin* Ferencz ezután a maga és kitüntetett társa nevében megköszönte a kitüntetést. Majd kérte az államtitkárt, tudassa a királylyal, hogy letették az esküt. Az ünnepségek befejeztével a rektor harsány hangon elkiáltotta:

— Éljen a király!

Az egész közönség megismételte a rektor kiáltását.

— Szomoru évforduló. Január 30-án lesz *Rudolf* trónörökös tragikus halálának 13-ik évfordulója. A 19-ik gyalogezred tisztikara — mint Bécsből jelentik — a szomoru évforduló alkalmából kék szalaggal diszitett gyönyörü koszorut helyez az elhunyt királyfi koporsójára.

— Királyi kitüntetés. A király *Böckh* János, a földtani intézet igazgatójának a miniszteri tanácsosi czimet dijmentesen adományozta.

— A walesi herczeg Németországban. Berlinből táviratozzák: A *walesi herczeg* ma délelőtt a mecklenburg-strelitzi trónörökösnagyherczeggel *Strelitzbe* utazott. *Vilmos* császár a pályaudvarra kisérte a herczeget és ott melegen elbucsuzott tőle.

— Ebéd az udvarnagynál. Gróf *Apponyi* magyarországi udvarnagy és neje Andrássy-uti villájukban ma ebédet adtak, a melyre hivatalosak voltak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, gróf *Andrássy* Aladár, gróf *Csáky* Albin főrendiházi elnök, gróf *Apponyi* Albert képviselőházi elnök, gróf *Andrássy* Géza, gróf *Wenckheim* Frigyes, báró *Jósika* Samu, gróf *Széchenyi* Imre, ifj. gróf *Zichy* János és *Kiss* Pál államtitkár nejeikkel, továbbá gróf *Széchenyi* Béla és leánya, báró *Fejérváry* Géza és *Darányi* Ignácz miniszterek, gróf *Keglevich* István intendáns, báró *Steininger* Károly altábornagy, *Below* Pál német főkonzul, gróf *Apponyi* Géza kamarás, gróf *Károlyi* Lajos, gróf *Dessewffy* Emil őrnagy és képviselő. A család tagjai közül még résztvettek *Apponyi* Teréz és Adél grófnők, valamint Antal és Henrik grófok.

— A király meg a szegény asszony. Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény asszony, a kinek az ura meghalt és nagy nyomoruságban hagyta a családját. A szegény asszonynak hat gyereket kellett eltartani keserves keresetéből. Éjjel-nappal mosott, hogy legalább egy darabka kenyér jusson mindeniknek. Hát ugy történt, hogy ez a szegény asszony egyszer, a mikor tiszta ruhát vitt haza, utközben nagyon elfáradt, meg is szomjazott. Oda ment a falu kutjához, letette a nehéz kosarat és jót ivott a tiszta vizből. Egyszer csak oda megy hozzá egy aranyos ruhába öltözött öreg katonatiszt és megszólitja a szegény asszonyt:

— Jól esik a viz, anyóka?

— Hogyne esnék jól, a mikor olyan friss és olyan tiszta, mint az arany. Megihatja a király is . . .

— No, akkor én is megkóstolom . . .

A szegény asszony szives készséggel huzott a kutból vizet és megkinálta vele a katonatisztet.

— Ez csakugyan jó volt.

Ekkor egy másik katonatiszt jött oda, tisztelgett az elsőnek és olyan nyelven kezdtek beszélni, a mit a szegény asszony nem értett. Gondolta magában, nincs is már neki itt mit keresni. Fölállt és tovább akart menni. Csakhogy a kosár nagyon nehéz volt, nem tudta a hátára emelni. Hát ekkor odament hozzá az aranyos ruhás katonatiszt és hátára segitette a kosarat.

A szegány mosóné megköszönte a szivességet és tovább akart menni, mert a ruhára vártak és a garasra nagy szükség volt a kis kunyhóban. De a barátságos katonatiszt beszélgetést kezdett vele. Megkérdezte tőle, hogy él-e a férje? vannak-e gyermekei? és miből él? A szegény asszony elmondta, hogy már régen özvegy és hogy hat gyermekét mosással tartja fenn.

— Van-e valami vagyona? — kérdezte tovább a katonatiszt.

— Bizony, *tekintetes uram*, mosásból még senkisem gazdagodott meg.

Erre az öreg ur elnevette magát . . .

— Maga tán nem is tudja, kivel beszél?

— Hát hogy tudnám?

— Én a király vagyok.

A szegény asszony erre ugy megijedt, hogy majd leejtette a kosarat.

— Na, na! Hiszen azért ne féljen tőlem.

Aztán odaszólt a másik katonatisztnek, a ki pár sor irást jegyzett egy darab papirosra s odaadta a szegény asszonynak.

— Jöjjön el ezzel holnap a királyi palotába. És mikor másnap a szegény asszony jelentkezett a palotában, 50 ezüst koronát fizettek ki neki. És megigérték, hogyha jövőre szüksége lesz valamire, jelentkezzék ismét.

Nagy volt az öröm, mikor a szegény asszony hazavitte a pénzt. S azóta nem is szenvednek szükséget semmiben, mert van a ki gondjukat viseli.

Gödöllőn történt . . .

— Főrangu esküvő. Londonban a mult pénteken rendkivül diszes esküvő volt. Lady *Stewartot*, lord *Londonderry* leányát vezette oltárhoz lord *Stavordale*, Carl of *Ilchester* legidősebb fia. A csodás szépségü menyasszony ezüst himzésü, elefántcsontszinü ruhában volt, melynek derekát antik csipke boritotta. A menyasszonyi koszoru virágait ugyanaz a narancsfa és mirtuszbokor szolgáltatta, a melyről annak idején édes anyjának menyasszonyi koszorujához szedték a virágot. A brüsszeli csipkefátyol is kiszolgált már a családban három generácziót. A menyasszony nyakán mesésértékü gyémánt nyakék ragyogott. Ezt édes atyjától kapta. A gyémántokon kivül nyolcz sor keleti gyöngy is volt rajta, melyet a Durham grófság ajándékozott. A koszorus leányok — közöttük négy gyermekleány — mindnyájan ezüstatlasz ruhában voltak, széles, hosszu vállszalagokkal. A fehér nemez kalapokat fehér és sárga virágok diszitették. Igen szép volt a koszorus lányok aranyos harisnyája és aranyos czipője. Kezükben liliommal megrakott kosár volt s mindegyik egy madár alaku gyémánt melltüt viselt, emlékül a vőlegénytől. Miután a Londonderry Houseban fogadták a vendégeket, a fiatal pár az Ingestre Hallba ment. A 730 darabból álló mesés értékü nászajándék közt ott pompázott a gyémántokkal és türkizekkel kirakott melltü, melyet az angol királyi pár ajándékozott a menyasszonynak. A *walesi herczegi pár* ugyancsak drága melltüt küldött emlékül. London előkelő köreiben most egyébről sem beszélnek, mint erről a fényes esküvőről.

— Szerencsétlenség a német császár születésnapján. Ermoleben városában — mint egy Berlinből érkezett távirat jelenti — a német császár születésnapján nagy ünnepély volt. Az odavaló hadiszövetség diszlakomát rendezett. A lakomán az aczetilén telep eddig ösmeretlen okból felrobbant. A terem zsufolva volt s a városnak majdnem minden notabilitása megjelent. A robbanásnak pusztitó hatása volt. Csekély sérülésekről nem is szólva, *negyven ember megsebesült*. Ezek között *huszonnyolcz ember* oly sulyos sérülést szenvedett, hogy felgyógyulásukhoz alig van remény. A pánik leirhatatlanul nagy volt. A kár igen nagy összegre rug.

— Emlékoszlopot Balogh Kálmán orvos tanárnak. Tizennégy esztendeje immár, hogy a magyar orvosi irodalom egyik uttörője, dr. *Balogh* Kálmán, a budapesti tudományegyetem volt orvostanára és a közegészségügyi tanács jeles tagja meghalt. Emléke csupán hátrahagyott szakmunkáiban maradt meg. Az orvostanártestület azonban most legutóbbi kari ülésén elhatározta, hogy nagynevü elhunyt tagjának emlékoszlopot emel. Az emlék fölállitását az üllői-uti klinika telepének parkjában tervezik. Az orvostanártestület saját pénztárából 1000 koronát szavazott meg az emlékoszlopra, a többire bizottságot küldenek ki alapgyüjtésre.

— *Eltünt hadihajó.* Minden jel arra mutat, hogy az angol haditengerészetet sulyos veszteség érte. A „Condor" nevü hadihajót utban a Bancouver-szigettől a Sandwichs-szigetig valószinüleg végzetes szerencsétlenség érte. Azt hiszik, hogy a hajót és 130 emberből álló legénységét forgószél kapta el nyilt tengeren. Miután a hajónak régen meg kellett volna rendeltetési helyére érkeznie, fölteszik, hogy a hajó elsülyedt.

— **Báró Eötvös József halálának évfordulója.** Az «Eötvös-alap» (Országos tanitói segélyegyesület) február hó 2-án, délután öt órakor a magyar tudományos akadémia kistermében báró *Eötvös* József halálának évfordulója alkalmából emlékünnepélyt rendez, a melyre a tanügy iránt érdeklődő nagyközönséget az elnökség ez uton is meghivja. Az ünnepély müsora a következő: 1. Himnusz. Előadja a «Pedagógium ifjuságának dalosköre.» 2. Elnöki megnyitóbeszéd. Tartja *Morlin* Emil miniszteri osztálytanácsos. 3. Ünnepi beszéd. Tartja *Berta* Ilona urhölgy. 4. Bucsu (karének). Előadja a «Pedagógium ifjuságának dalosköre». 5. Alkalmi költemény. Irta és előadja *Simon* Lajos fővárosi tanitó. 6. Elnöki zárszó. 7. Szózat. Előadja a «Pedagógium ifjuságának dalosköre.» — Az ünnepély után közgyülés lesz a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztáros jelentése a számadásokról. 4. Költségvetés tárgyalása. 5. Ferencz József tanitók háza ügyei. 6. Inditványok.

— **Henrik herczeg Amerikában.** Berlinből jelentik, hogy *St.-Louis* városa is várja *Henrik* porosz herczeg látogatását. *Chicago* német lakossága nagy ünnepségekre készül és a többi között fényes szerenádot ad Henrik herczegnek. *New-Yorkban* már megalakult a fogadó bizottság, melynek tagjai közt a város legelőkelőbb polgárai vannak. Roppant nagy a lelkesedés. A herczeget mesés pompával készülnek fogadni.

— **Román tisztek Görögországban.** Bukaresti tudósitónk jelenti, hogy február közepe táján 20 különböző fegyvernembeli tiszt a hadügyminiszter engedélyével Görögországba utazik. A tiszteket Athénben, a térparancsnokság ünnepélyesen fogja fogadni. A román diákok látogatása után a tisztek látogatását bukaresti politikai körökben ugy fogják föl, mint a megkötött román-görög szövetség dokumentálását.

— **A főrendiház alelnöke veszélyben.** *Ernuszt* Kelemennek, a főrendiház alelnökének élete — mint egy szombathelyi távirat jelenti — nagy veszedelemben forgott a mai napon. Birtokán, az oládi major udvarán egy fiatal életerős bika megvadult és leteperte gulyását. Összevissza rugdosta a szerencsétlen ember testét. Segélykiáltásaira Ernuszt odasietett és el akarta kergetni a dühös állatot. A bika ekkor Ernuszt felé rohant s menthetetlenül letiporja, ha a vadászkutyák meg nem támadják. Igy ezek ellen fordult. Közben segitség is érkezett s a dühöngő állatot megfékezték. A gulyás sulyos sérüléseket szenvedett.

— *Öt napig a föld alatt.* A cappeli bányaomlás alkalmával, mint megirtuk, több bányamunkás lelte halálát a tárnákban, a melyeket a beomló földtömeg teljesen megtöltött. A szerencsétlenül járt bányamunkások egyikét most véletlenül kiszabaditották. *Menicolnak* hivják és *öt napig volt elevenen eltemetve.* Ezen idő alatt természetesen se nem evett, se nem ivott. Egészen elalélva huzták ki a földtömeg alól, pár óra alatt pedig annyira összeszedte magát, hogy környezetét felismerte és beszélni is kezdett. Menicol, mint nekünk Freyburgból irják, kétszer volt már a föld alatt hosszabb-rövidebb ideig hasonló körülmények között; először egy ausztriai bányában 24 óráig, másodszor pedig 56 óráig egy németországi bányában. Az ötnapos eltemetés rekordját azonban most érte el először.

— **Mulatságos bikaviadal.** Nem Spanyolországban történt, hanem a müncheni udvari szinházban, melynek nézőterét egy estére bálteremmé alakitották, hogy a gazdagok a szegények javára mulassanak. Mert tudvalevő, hogy a szegények már régen éheznek a gazdagok javára. Hát, elég az hozzá, hogy a nevezett estén a szinházat stilszerüleg dekorálták. A háttér mór stilusban arénát mutatott be, amfitheatralikusan elrendezett ülőhelyekkel. Az arenában spanyol öltözetü közönség várta a látványosságot. Megérkezett a régensherczeg is, a kit a jelenvoltak zajos tüntetéssel fogadtak. Erre előlépett az alkalde trombitáskisérettel s kötött beszédben üdvözölte a herczeget. Azután narancsvirággal diszitett ifjak léptek a porondra és szemfényvesztő dolgokat mutattak be. A kikiáltók és ujságárusitók után pedig bevonultak a viadorok: négy alguazil, gyalogszerrel, ó-spanyol jelmezben, magasszáru csizmában, két matador aranyszegélyü sötétkék bársonyzekében, tizenkét campeador és banderillo piros és ibolyaszinü jelmezben, négy picadore lóháton (tudniillik lábnélküli mülovakon), végül két szamár és négy hajtó. Az alkalde megadja a jelt, hogy bocsássák be a bikát. Megszólalnak a trombiták s a fekete, rövid szarvu andaluzi bikát bevezetik. Természetes ez is csak amolyan mübika, melynek belsejébe két tornász van bujtatva. Különben egész kedélyes állatnak látszik, a mely néha suttogva tárgyal az egyik picadoreval. A viadorok ingerlik az andaluzi vadállatot, aztán menekülnek a közönség közé. A lovas campeadorok megtámadják a bikát. Az egyik lovas leesik lováról, a másik ló hortyogva hőköl vissza a dühös vadállattól. (A közönség oldalát tartja a nagy nevetésben.) A banderillok mindenféle szines, piros dolgokkal ingerlik a bikát, közbe-közbe felugranak a hátára. Végre a matador egyedül veszi föl a harczot a bikával. Többször egymásnak szaladnak, végre pedig a viador leszurja az andaluzi vadállatot. A győztest virággal, trombitával üdvözlik. A szamarakat előlről, hátulról hozzákötik a bikához s ime a vadállat kétfelé válik, s vadul rohan a közönség sorai közé. A jó kedv valóságosan tombolt ezen a vidám farsangi estén. Végre az egész menet ünnepélyes spanyol zene hangjai mellett visszavonul s a bál megkezdődik.

— **A budapesti m. kir. bábaképzőben** a beiratás február 1-én kezdődik és 5-éig tart. A beiratáshoz születési, erkölcsi és orvosi bizonyitvány szükséges. Ösztöndijért azok folyamodhatnak, a kik öt évre oly községben telepednek le, a hol még okleveles bába nincs. A beiratás az intézet Rökk Szilárd-utcza 33 szám alatti helyiségében történik, a hol bővebb értesités is kapható.

— **Egyetemi élet.** A budapesti tudományegyetemen az összes fakultásokon most már csak dékáni és rektori engedelemmel lehet beiratkozni, még pedig csakis délelőtt 11 és 12 óra között. — Az orvoskar dékánja felszólitja mindazokat az orvostanhallgatókat, a kik most tavaszszal vonulnak be a katonasághoz, hogy nála mulhatatlanul jelentkezzenek.

— **Árviz.** A Béga csatorna áradásairól ad hirt egy Temesvárról érkezett éjjeli távirat. A folytonos olvadások következtében felszaporodott hegyi vizektől a Béga-csatorna felső része hirtelen megdagadt. Az éjjel nagyobb jégtömegek torlódtak meg a Gyárváros felső részében levő zsilipeknél. Mielőtt a munkásokat összetoborozhatták volna, a viz több helyen kiöntött és néhány utczát elárasztott. A jégtorlasz eltávolitásán egész éjjel dolgoztak, ugy, hogy reggelre a viz elhuzódhatott.

— **Santos Dumont.** Santos Dumont ma délután a monakói kikötőben felszállt léghajójával. A léghajó 45 perczen át könnyen és gyorsan tett minden irányban mozdulatokat, sőt egy ideig a tenger fölött lebegett, miközben vagy 100 méter magasságot ért el. A leszállás alkalmával a nézők tömege élénk tetszéssel tüntetett Santos Dumont mellett.

— *Mulatságos tolvajhistória.* Konstantinápolyból mulatságos eset hirét jelentik. *Aziz Effendi*, szaloniki gazdag török kereskedő késő este hazatért Pera külvárosban levő lakására. Az előszobában levette felsőjét, felakasztotta és bement. Az ajtót azonban elfeledte bezárni. Két jómadár, a ki nyomában járt, azonnal belopózott és elvitte a felöltőt. Minthogy utközben még egy ilyen nyitott ajtóra találtak, oda is benéztek. Hátha akad valami. Csakhogy itt pórul jártak. A házigazda észrevette a hivatlan vendégeket s rájok rontott. A tolvajok látták, hogy ennek fele se tréfa, kereket oldottak. A gazda azonban utánuk iramodott. Ugy futottak az utczán, mint az eszevettek. Mikor már az egyik tolvajt üldözője csaknem utólérte, a ficzkó hirtelen hátra fordult s erős csapást mért fejére. A szegény ember összeesett, a tolvajok meg ezalatt elmenekültek. Mikor emberünk feltápászkodott, a földön egy elegáns felöltőt talált. Ahá! ezt a tolvajok vesztették el. Azonnal átkutatta kabátzsebeit s ott néhány levelet talált *Aziz Effendi* nevére czimezve. Elment a rendőrségre s ott átadta a corpus delictit.

— Na ezzel ugyan jó fogást csináltunk, — szólt a rendőrtisztviselő. — A ficzkót azonnal előállittatom.

Aziz Effendi ezalatt nyugodtan teázott odahaza egy barátjával. Halavány sejtelme sem volt róla, hogy a kabátjával mi történt. Egyszer csak beállit hozzá két rendőr. Az egyik a leveleket tartja orra elé.

— A te neved ez?

— Igen, — szólt a meglepett kereskedő. — Ez a felső is az enyém, a mi a karján van.

— Gyilkos! rabló! — szólt a török mihaszna. — A törvény nevében foglyom vagy, a barátoddal együtt.

Hiába szabadkozott a jámbor kereskedő, vitték a rendőrek magukkal. De még a vendégét is. A rendőrségen aztán — hosszas tárgyalások után — kiderült a tévedés. A tolvajoknak azonban nyoma veszett.

— **Nagy katasztrófája.** Egy Newyorkból érkezett táviratunk jelenti, hogy ott a 40-ik utczában egy ideiglenes szertárban a Rapid Transit Tunnel épitéséhez való dinamit felrobbant. A robbanás összetörte a szomszéd házak ablakait. *Négy ember pusztult el, egy ember pedig később halt bele sebeibe.* A tüzoltóság és a hatóságok föltevése szerint a robbanást az alagutban végzett robbantás okozta, a melynek ereje akkora volt, hogy a szertár közelében levő dinamit is fölrobbant tőle. A mérnököt, a ki a robbanás szinhelyén két munkavezetővel dolgozott, letartóztatták. A kár igen nagy. Néhány ház lakhatatlanná lett s az utcza kövezete jó darabon föl van szakgatva.

Egy későbbi távirat jelenti, hogy az eddigi vizsgálat eredménye szerint a 40. utczában tegnap történt dinamitrobbanásnál *hat ember,* köztük a «Murray Hill» szálló három vendége, életét vesztette; *hetvenöt sulyosan és körülbelül száz könnyebben megsebesült.* A sebesültek között is sok vendége és alkalmazottja van ennek a szállónak.

— **Körözött csaló.** Bécsi tudósitónk jelenti, hogy az ottani rendőrség ma körözőlevelet adott ki *Haas* József budapesti születésü egyén ellen, a ki egy előkelő bécsi pénzintézet kárára ismételten sikkasztást követett el.

— **Drága gyöngyök.** Nyugat-Ausztráliában nemrégen találtak egy drága gyöngyöt, melynek értékét 300 000 koronára teszik. Ez a fejedelmi ékszer, mely most utban van London felé, hogy *VII. Edward* király koronázási ünnepélyén szerepeljen, ritka nagysága és tisztasága által tünik ki. Alakja sajátságos. Olyan, mint egy kar nélküli gyermektest. Egy londoni kereskedőnek, a ki nagyban üzi a gyöngyhalászatot, számtalan ilyen groteszk gyöngye van. Mindazonáltal a gömbalaku gyöngyök a legértékesebbek. Az excentrikus alaku drága gyöngyöket a kereskedésben torz-szülötteknek nevezik. Mostanában nagyon fölszállt a gyöngyök ára. Szakértők véleménye szerint a világ legértékesebb gyöngyeit még nem halászták ki a tenger fenekéről, mert a buvárok még nem képesek a legmélyebb fenékre leszállni.

— *Versenyfutás a halállal.* Zágrábból jelentik a következő rémséges történetet. Két legény, hogy utját megröviditse, átment a meglehetős hosszu és a Szávát áthidaló vasuti hidon. Mialatt bandukoltak, egyszerre zakatolást hallottak. Visszafordultak és szörnyü rémületükre látták, hogy egy tehervonat közeledik nagy sebességgel. Futni kezdettek, mialatt szakadatlanul segitségért kiáltottak. Néhány perczig futottak igy valósággal versenyt a halállal. Az utolsó pillanatban vette észre a borzalmas veszedelmet a vonatvezető, de csaknem késön lett volna, mert az egyik megbotlott és elesett. A vonatvezető minden erejét összeszedve, ellengőzt adott s az elesett legényt csak pár lépésre vonszolta a vonat s szerencsére nem került a kerekek alá. Egyéb baja nem esett, csak az, hogy jelentéktelen bőrhorzsolást szenvedett. A másik teljesen sértetlen maradt.

— **Különös karrier.** Egy amerikai igazgató különös körülmények között fedezte föl az «isteni szikrát» egy szép leányban. Megtörtént, hogy egy Jennie *Creek* nevü fiatal leány az országuton álldogált a vonat mentén. Közelében a mélység fölött egy rozoga hid volt, melyet pár órával azelőtt tüzvész tett tönkre. Egyszer csak látja a leány, hogy a gyorsvonat őrült gyorsasággal közeledik a hid felé. A szép Jennie hősies elhatározással elibe állt a vonatnak s integetni kezdett. Minthogy azonban ez nem használt, kétségbeesett sikoltozással vonta magára a vonatvezető figyelmét. A vonat megállott s több száz ember élete meg volt mentve. Az utasok közt véletlenül volt egy szinigazgató is, a ki rögtön megösmerkedett a leánynyal s elsőrangu tragikai hősnőre valló képességet fedezett föl benne. Ez két év előtt történt. Jennie *Creek* azóta szorgalmasan tanult s most nem sokára Amerika egyik nagyobb szinpadán fog fellépni egy szenzácziós drámában, melynek főszerepét neki irták. Az élelmes igazgató sokat remél a szép Jennie debutjétől.

— **Fővárosi Orfeum.** *Waldmann* Imre *Fővárosi Orfeumában* február 1-én lesz a második álarczos bál, a mely fényes pompára, rendezésre nem fog különbözni az első álarczos báltól, csak éppen az olcsóság tekintetében lesz attól eltérő. Az első elite-bált a maga teljességében, a pompás ballettel, a kitünő zenével, a viruló narancsligettel, minden széppel és jóval együtt a kevésbbé tehetősnek is be akarja mutatni *Waldmann* igazgató, a ki a második álarczos bált lényegesen leszállitott árral rendezi. A februári álarczos bálon megismétlődik a teljes programm, az *Egy éjjel Versaillesben* ragyogó látványosság ujra kápráztatni fogja az embereket. Jegy már előre váltható a pénztárnál. Belépőjegy ára 5 korona.

— **Ez is üzlet.** A *Morning Leader* legutóbbi számában kikél az angol beoltási törvény ellen, a mely az orvosnak minden egyes himlőoltásért, melyet mütermében végez, 2 shilling 6 pencet biztosit. Ha pedig az illető orvos a mütétet magánlakásában eszközli, minden beoltásért 7 shilling 6 pencet kap az erre szolgáló nyilvános alapból. Nevezett lap ez alkalomból mulatságos esetet közöl. Megtörtént, hogy egy angol orvos beoltotta a feleségét és hat gyermekét, végül pedig magát is. Természetesen a magánlakásában. Azután pedig annak rendje és módja szerint benyujtotta a számlát a nyolcz oltásról á 7 shilling 6 pence! A dologban az a legkomikusabb, hogy az orvosnak jogában van ezt a manipuláczíót minden tizennégy napban ismételni. E szerint a nagy családdal biró angol orvosok tisztességesen megélhetnek abból, ha két hetenként beoltogatják a gyermekeiket, feleségöket és magokat. Egyéb praxisra nincs is szükségök.

— **A mezőgazdasági muzeum.** A kerepesi-uton ideiglenes helyiségében levő mezőgazdasági muzeum nemsokáig marad már ott. A jövő esztendőben helyet cserél és a városligetben épülő uj palotájába költözik, a hol kényelmesebben helyezkedhetik majd el. Az elmult esztendő folyamán kétszázezernél többen látogatták meg a muzeumot. Különösen a vidéki földmüves nép érdeklődött a tárlat iránt. Csoportosan, lelkészük, jegyzőjük vagy tanitójuk vezetésével rándultak föl, hogy a kiállitásból tanulságot meritsenek.

— **Végrehajtás lefejezéssel.** *Korea* zseniális pénzügyminisztere azt ajánlotta császárjának, hogy azokat, a kik 10 000 dollárnál nagyobb adójukat nem akarják befizetni, *le kell fejezni.* Tekintettel arra, hogy az adóbeli kintlevőségek tulhaladják a tiz millió dollárt, sok emberfő forog veszélyben. Hogy a császár elfogadta-e az ajánlatot vagy sem, arról nem szól a krónika. De az orosz lapok szerint, a hir hallatára máris nap-nap után óriási összegek folynak be a kóreai kincstárba.

— **London lakossága.** Az 1901-iki népszámlálás adatai szerint Anglia fővárosának van 4,536.541 lakosa. Ezek között van 135.377 idegen.

— **Öngyilkos generális.** Lembergből táviratozzák, hogy a 45 Landwehr hadosztálynak Przemyslben állomásozó tábornoka, *Pierer* Ede, az éjjel főbe lőtte magát. A boldogtalan ember saját lakásán követte el végzetes tettét, valószinüleg pillanatnyi elmezavarában. Pieror tábornok már régebb idő óta sulyos idegbajban szenvedett.

— **Magyar lovak szállitása Dél-Afrikába.** Fiuméből jelentik, hogy két angol gőzös 1800 lóval Dél-Afrikába elindult. E héten még három angol hajó megy Fokföldre, hasonlóan magyar lovakkal.

— **Vasuti kalauzokból álló tolvaj szövetkezet.** Sok panasz érkezett a déli vasutak igazgatóságához, hogy a székesfehérvári vonalnak különösen Kisbér—Komárom közötti részén a lopások csaknem naponta ismétlődtek. A károsultak panaszaira az igmándi csendőrség is nyomozni kezdett és meglepő eredményre jutott. A tolvajok a kalauzok voltak. Ezek a jómadarak egész bandát alakitottak. Lakásukon egy csomó lopott holmit talált a csendőrség a házkutatás alkalmával. A tolvaj kalauzokat és pedig *Langmár, Galler, Frey* és *Karácsonyit* letartóztatták.

— **Az első női orvosi tanársegéd Budapesten.** Az orvostanártestület dr. *Lorand* Leát a gyermekgyógyászati tanszék mellé tanársegédül alkalmazta. Ez az első eset nálunk, hogy nőorvos tudományegyetemünkön ilyen mértékü és foku alkalmazást kapott.

— **A véres kard.** A rendőri sajtóiroda jelentése nyomán hirt adtuk mai számunkban arról a hallatlan brutalitásról, a melynek szinhelye a budafoki villamos vasut «Albertfa kitérő» megállóhelye volt, a mikor dr. *Derencsay* Rezső katonai segédorvos-helyettes kardjával megvagdalta *Herczeg* Mihály tőzsdeszolga feleségét. Megirtuk ennek a brutalitásnak előzményeit is. Ma a vagdalkozó katona-orvos részéről azt az értesitést kapjuk, hogy közte és Herczeg Mihály családja között régi ellenségeskedés van. A katonaorvos ugyanis egy esztendővel ezelőtt megverte a tőzsdeszolgát, a ki a szomszédságában lakott. Azóta Herczeg felesége többször szidalmazta Derencsayt, a ki rendesen kitért az asszony elől. Tegnap reggel hét órakor a katonaorvos a villamosnál várakozott, a mikor Herczeg Mihályné leszáll a Pestről jövő villamosról. Az asszony előbb leányával beszélgetett, azután, a mikor észrevette Derencsayt, durva szidalmakkal illette. A katonaorvos erre kirántotta kardját és lapjával háromszor megütötte az asszony karját. Herczegné karja azonban nem vérzett s az asszony nem is ájult el. A katonaorvos felettes hatóságánál vizsgálatot kért maga ellen. — Ez az értesités részben ellentmond a rendőri sajtóiroda közlésének, azonban ez az enyhités sem menti a brutális eljárást. Védtelen nő ellen fegyvert fogni sohasem szabad.

— **A vonat kerekei alatt.** Tegnap este a kőbányai alsó pályaudvaron a 706. számu gyorsvonat elgázolt egy férfit, a ki a vonat kerekei alatt meghalt. Az illetőben felismerték *Szabó* Lajos peredi születésü 30 éves kisegitő-fékezőt. — Az erzsébetfalvai helyi érdekü vasut tegnap elgázolta *Szloboda* János székesfehérvári születésü 19 éves kertész-segédet. Sulyos sérülésével az István-kórházba szállitották.

— **Kifosztott templom.** Tegnapra virradóra vakmerő betörés történt a főváros szomszédságában, *Kispesten.* Az éjszaka folyamán betörtek a római katholikus templomba s azt kifosztották. Elvitték a kelyheket, a szentségtartót, a gyertyatartókat, feltörték a perselyeket, s a mikor már mindent magukhoz vettek, összevagdalták az oltárteritőt és az oltárpárnákat. Reggel a templomszolga vette észre a gaz betörést, rögtön jelentést tett a csendőrségnek, a mely a budapesti főkapitányságot értesitette a templomfosztogatásról. Most a budapesti rendőrség és a csendőrség nyomozza a betörőket.

— **Verekedő szállásadó.** *Szigeti* Lajos cipész, a nála albérletben lakó *Vörös* István cipészszel a kisfuvaros-utcza 15. számu házban összeveszett. E közben *Szigeti* egy ráspolylyal ugy vágta fejbe *Vöröst*, hogy az eszméletét veszitve összeesett. A mentők a dologkórházba szállitották.

— **Tüzek.** *Blum* Manó ügynök Rombach-utcza 15. számu lakásán tüz volt, a mely több butordarabot elhamvasztott. — *Eiser* Rezső házfelügyelő kertész-utcza 67. szám alatti lakásán is tüz volt. Eiser egy üres szobában deszkaládákból és hordóból husfüstölőt állitott fel és ez gyuladt meg.

— **Megszökött lókereskedő.** Lapunk mai számában ily czimen megjelent közlemény misztifikáczión alapult. *Bruder* Ármin lókereskedő senkit sem csalt meg és családja tudtával utazott Amerikába.

— **Erényi Béla,** szabadszállási gyógyszerész »Ichtiol-Salicyl« készitménye általános feltünést kelt még külföldön is viszketegségi bőrbajok, sömör és bőrkütegeknél. **Ára 3 kor. Főraktár: Török, Király-utcza 12.**

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A nemzeti szinházban** ma este jubiláris előadás volt. «A vörös talár», *Brieux* drámája huszonötödször került előadásra ugyanazzal a szereposztással, mint az első előadás alkalmával. A nézőtér nem telt meg egészen, de a jelen volt közönség ma is jelenetről-jelenetre feszült figyelemmel kisérte ezt az életből meritett s a maga valóságával megrenditő drámai alkotást, mely oly szomoru szinben mutatja be azt az igazságszolgáltatást, mely az emberek élete és halála fölött dönt. P. *Márkus* Emilia ragyogó müvészete ma sem tévesztette el hatását, különösen a negyedik felvonásban, mikor férje eltaszitja magától. Zajos taps hangzott föl *Lendvayné*, az öreg anya remekül megjátszott jelenete után is, a ki ártatlan naivitásában azt hiszi, hogy a törvény mindenkinek egyenlő mértékkel méri az igazságot. A férfiak közül *Beregi, Gál* és *Mihályfi* ugyanazzal a hatással játszották nehéz szerepüket ma is, mint az eddigi előadásokban.

— **Felekyné utolsó föllépése a várszinházban.** *Felekyné Munkacsy* Flóra február 6-án lép föl utoljára a várszinházban, mikor a «Serge Panine» drámában egyik kiváló szerepét fogja eljátszani. És ezzel bucsut vesz a budai közönségtől, a melynek szintén éveken át egyik legkedveltebb müvésznője volt.

— **Yvette Guilbert.** A franczia vendégek mai előadásán is *Yvette Guilbert* bámulatosan sokoldalu müvészete uralkodott. Ha fehérselyem, piros öves ruhájában megjelent a szinpadon, a nézőtér felvillanyozva figyelt, mosolygott, kaczagott, szomorkodott és borzongott, — a hogy Yvette akarta. Mai dalaival, ezekben a bohókásan csufolódó, ez érzelmesen tréfálózó és a hátborzongatóan különös versekkel ujra e müfaj legkiválóbb müvésznőjének mutatta magát. Az ő müvészete az, hogy négy soros dalban egész drámákat játszik el, egész társadalmi osztályt csufol ki, tipikus alakokat állit a szinpadra. A közönség tombolt elragadtatásában. Yvette kisérőiről ismét csak azt mondhatjuk, a mit tagnap: hogy különösek, de nem müvészek. Kivétel *Villé*, ez a pompás dalénekes, a kinek a komikuma mély emberi érzéseket érint. *(s. gy.)*

— **Országos dalünnep.** Az országos dalárszövetség kebelében javában folynak az előkészületek a temesvári országos dalünnepre. Az igazgató-választmány most állitja össze a közösen előadandó versenydarabokat, a melyeket legközelebb megküldenek a résztvevő dalosköröknek.

— **A Hubay-Popper** vonós-négyes társulat ötödik kamaraestélye pénteken, január 31-én lesz a *Royal*-szálló éttermében. A hangversenyen *Ábrányi* W. Margit énekesnő és *Aggházy* Károly tanár müködnek közre. Ábrányiné több dalt fog énekelni, Aggházy pedig zongorán *Volkmann* B. moll trióját játsza el.

— **A Kisfaludy szinház jövője.** *Balogh* Árpád jónevü vidéki szinigazgató ez évi husvéttól kezdve öt évre bérbe vette az ó-budai Kisfaludy szinházat, s az előadásokat 1902. évi márczius hó 30-án husvétvasárnapján, megkezdi. Az igazgató főtörekvése oda irányul, hogy az orsz. szinész-egyesület jelesebb tagjaiból összeállitott társulatával és saját zenekarával, első sorban az ó-budai közönség igényeit elegitse ki teljesen, másodsorban pedig megfeleljen annak a kivánalmaknak, melyeket a székesfőváros polgármestere a mult évi november hó 3-án tartott városi közgyülésen megjelölt, mely kivánalmaknak teljesitésétől tette függővé a főváros által adandó szubvencziót, miért is müsorába a hazai és külföldi szinmüirodalom legjelesebb termékeit vette föl s diszes felszerelésével ezeknek mintaszerü előadását tüzte ki czéljául.

— **Koenen Tilly** hollandi dalénekesnő dalestélye csütörtökön, január 30-án este $7^1/_2$ órakor lesz a Royal-szálló termében, mely estélyen a kiváló dalénekesnő müsorának legszebb dalait fogja előadni. Jegyek erre az estélyre a *Harmonia* zenemükereskedésben kaphatók.

— **Müvész est Székesfehérvárott.** A székesfehérvári két izraelita nőegyesület jótékony czélra fényes sikerü müvészestét rendezett január 25-én a Magyar király-szálló nagy termében. A közremüködők közt volt *Ábrányiné Wein* Margit asszony, a ki nagy müvészettel előadott *Schumann* és *Massenet* dalaival viharos tetszést keltett. A zajos tapsokra néhány magyar dalt énekelt ráadásul, felülmulhatatlan bravurral. Az egyiket háromszor megismételtették. Közremüködött még *Recht* Nándor, a jeles hegedüvirtuóz, a ki Wieniavszky *balladáját* játszotta és *Ábrányi* Emil, a ki humoros csevegést olvasott föl az «igazi gavallérok» filozófiájáról, a kik magas paripáról nézik le a dolgozó emberiséget. A rendkivül diszes közönség soraiban ott volt *Ruprecht* tábornok és gróf *Zichy* Jenő országgyülési képviselő is.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

— **Versek,** irta: *Kató* József. Csengő-bongó apró versikéket gyüjtött össze Kató József s a szélnek eresztette őket egy csinos kötetben. Nincs nagy igénye egyiknek se. Jámbor szivnek őszinte, egyenes megnyilatkozása valamennyi. A levegője amolyan falusi, tehát egészséges. Nem az éjjeli mulató tanyák feslett hangulata ihlette meg Kató Józsefet, hanem a szabad természet egészséges friss levegője. Tud nótát az őszi rózsáról, megtalálja apró emberek apró bajait, hazafias hangokat is ád a lantja s verseiben sok helyen okos, elmés filozófia csillan meg. Rendkivül bájosak *Az ember* és *A verebek* czimü költeményei. Különben egyik versében sincs semmi affektáczió, semmi léhaság. Kató József *Szabolcska* Mihálynak ajánlja verses könyvét. A kötet Debreczenben jelent meg. Ára két korona. *(p.)*

— **Természettudományi estély.** A természettudományi társulat legközelebbi estélye február 1-én, 8-án és 15-én szombaton esti 6 órakor lesz az ásványtani intézetben (muzeum-körut 4.) Ez alalommal dr. *Muraközy* Károly tart három népszerü előadást «A talaj és a mezőgazdaság» czimen, bemutatásokkal. Belépti jegyek a társulat titkári hivatalában (VIII., Eszterházy-utcza 16. sz. földszint) pénteken és szombaton d. e. 10—12 és d. u. 4—7 óra közt kaphatók.

— **A magyar kereskedelmi nyelvről.** *Névy* László, a budapesti kereskedelmi akadémia igazgatója, ma folytatta előadását az akademia végzett növendékeinek szövetsége előtt a kereskedelmi nyelvről. Ez alkalommal a németes szó-összetételeket birálta, nevezetesen a *hitelképes, költségmentes, mérlegképes, tőkeerős* s más efféle kifejezéseket. Beszélt az ujdonsült *tudakozódáról* s a helytelen *hiteltudósitás, hitelértesités* szavakról. Az *Auskunftei* magyarjául *hitelbecslő, hitelismerő intézet* neveket ajánlja. Tüzetesen tárgyalta az *ási-ési* végjelzőket és kimutatta, hogy igen sokszor a jó magyarság rovására használják őket; például: fogyasztási szövetkezet = fogyasztó szövetkezet, hirdetési oszlop = hirdető oszlop, fizetési határidő = a fizetés határideje, pénzverési költség = a pénzverés költsége. Kimutatta a *betart, beigazol, betekint* s más ilyen igék használatának helytelenségét, s számos példával világositja meg az *eszközöl, jegyez* stb. igék hibás alkalmazását, s egy csomó germanizmust ismertet, mindig megadván a jó magyaros kifejezésmódokat is. Különösen érdekessé és tanulságossá tette előadását *Névy* azzal, hogy nyelvtörténeti fejtegetéseket szőtt bele, s a népnyelvből számos adatot meritett a helyreigazitások támogatására. *Névy* előadásai összegyüjtve könyvalakban is meg fognak jelenni.

TANÜGY.

— **Az országos középiskolai tanáregyesület budapesti köre** e hó 29-én, szerdán d. u. 5 órakor az egyesület helyiségében (IV. ujvilág-utcza 2., III. em) ülést tart. Tárgysor: Dr. *Körösi* Sándor értekezése iskolai fegyelmezésünkről. *Tiber* Ágost jelentése a vigalmi bizottság határozatairól.

— **Az Eötvös-alap** (országos tanitói segélyegyesület) ez évi február hó 2-án, délután 5 órakor a m. t. akadémia kistermében báró Eötvös József halálának évfordulója alkalmából emlékünnepélyt rendez. Az ünnepély programmja: Himnusz. Előadja a «Pedagógium» ifjuságának dalosköre. Elnöki megnyitó beszéd, tartja *Morlin* Emil, miniszt. osztálytanácsos. Ünnepi beszéd. Tartja *Berta* Ilona. Bucsu. Karének. Előadja a «Pedagógium» ifjuságának dalosköre. Alkalmi költemény. Irta és előadja *Simon* Lajos főv. tanitó. Elnöki zárszó. Szózat. Előadja a «Pedagógium» ifjuságának dalosköre. Az ünnepély után az «Eötvös-alap» közgyülése tartatik meg a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3 Pénztáros jelentése a számadásokról. 4. Költségvetés tárgyalása. 5. Ferencz József tanitók háza ügyei. 6. Inditványok.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A zugligeti állomás átalakitása.** A belügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg Budapest székes főváros törvényhatósági bizottságának azt a határozatát, a mely a budapesti közuti vaspályatársaságot arra kötelezi, hogy a zugligeti vonalat a Vaskapuig hosszabbitsa meg, *feloldotta.* A belügyminiszter magáévá tette a kereskedelemügyi miniszter álláspontját, a mely szerint csak a zugligeti állomás lesz rendezendő. A kereskedelmi miniszter utasitotta is a vasuttársaságot, hogy a zugligeti állomás átalakitása tekintetében uj terveket terjesszen fel, és ezek kidolgozásánál legyen tekintettel mindazokra a kivánságokra, a melyek a korábbi tervek tárgyalása alkalmával felmerültek. Ezen az alapon a végállomás akként rendezendő, hogy a kocsiut teljes szélességében megmaradjon; sulyt helyez továbbá a miniszter arra, hogy az átalakitás még a nyári menetrend életbeléptetése előtt befejeztessék.

— *Faközraktár és tutajkikötő a fővárosban.* A magyar leszámitoló és pénzváltó-bank által tervezett faközraktár és tutajkikötő tárgyában a tanács a megtartott vegyes bizottsági ülésen szerzett információk alapján a következő javaslatokat terjeszti a közgyülés elé:

1. Intézzen részletesen indokolt felterjesztést a miniszterelnökhöz az iránt, hogy a fővárosi pénzalap tulajdonában levő telkek ingyenesen bocsáttassanak vissza a főváros tulajdonába;

2. a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy ne csak a tervezett faközraktár kapcsoló vágányzatát, hanem magát a telep vasuti vágányzatát is a m. kir. államvasutak költségén allitsák elő;

3. a földmivelési miniszterhez pedig az iránt, hogy az ezen faközraktár és tutajkikötő részére átengedendő terület partvédelmi és feltöltési költségeinek fedezésére a már felajánlott 100.000 korona betudásával az összes földmunka költségeinek megfelelő 900.000 korona államsegély engedélyeztessék;

4. végül kerestessék meg a főv. közmunkák tanácsa, hogy a főv. pénzalap tulajdonában levő telkeket ingyenesen engedjék át a közraktárak czéljaira.

— **Kisiparosok és kereskedők segélye.** A tanács az Albrecht Hildegarde alapitványból, a melynél 96.635 kor. 17 fillérnyi kamat áll ez idő szerint rendelkezésre, több kisiparosnak és kereskedőnek szavazott meg kamat nélküli kölcsönt. Az alapitványból ezuttal 22 kisiparos és kereskedő kap 80—80 koronát, 11 kap 120—120 koronát, 14 kap 160—160 koronát és 46 kérelmező kap 200—200 koronát.

— **Uj épitkezések.** A magánépitési bizottság a következő épitőengedélyek kiadását javasolta: Schneider Józsefnek I. ker. Alkotás-utcza 1466. hrsz. kétemeletes házra, — özv. Mailáth Györgynének I. ker. bástya-sétány 2257. hrsz. kétemeletes toldalék-épületre és átalakitásra, — Andrásovits Imrének II. ker. Toldy Ferencz-utcza 2861. hrsz. egyemeletes házra, — Böhrling Józsefnek X. ker. bánya-utcza 7430. hrsz. földszintes házra, — Eckmann Salamonnak X. ker. Gergely-utcza 7984 hrsz. földszintes házra, — Szerényi Bélának I. ker. felhő utcza 9540. hrsz. toldalék-épületre.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A női munkát értékesitő Klotild egyesület** tegnap tartotta meg első ülését az uj városháza egyik termében gróf *Apponyi* Albertné elnöklete alatt. A választmányi jelentések számos örvendetes tényt konstatáltak. Az utobbi pár hét alatt több, mint 50 uj tag jelentkezett, a mult évről az összes tagok közül *Dániel* Jenőné pénztárnok buzgósága folytán, csak négy nem fizette meg a tagdijat, a mely arányszám az egyletek életében csaknem példátlan. A választmány tagjai *Gaál* Jenőné vezetése alatt a jövedelem szaporitására hangversenyt rendeznek; a munkamegrendelések az egyesület Klotild-palotai irodájában, mely gróf *Szapáry* Ivánné lelkes vezetése alatt áll, örvendetesen szaporodnak. Az egyesület évi közgyülését a farsang vége után fogja megtartani.

— **A vöröskereszt-egyletből.** Gróf Csekonics Endre, a magyar szent korona országai vöröskereszt-egyletének elnöke, Lajos Győző főherczeg védnökhelyettes hozzájárulásával, dr. *Vasváry* Ferencz pécsi püspöki liczeumi tanárt s a baranyamegyei vöröskereszt választmány és pécsi fiókegylet titkárát, továbbá *Forster* Géza városi tanácsnokot, az ujvidéki vöröskereszt fiókegylet jegyzőjét az egyesület megbizottjaivá nevezte ki.

— **Az országos régészeti és embertani társulat** *Forster* Gyula elnöklete alatt ma ülést tartott, a melyen dr. *Czobor* Béla tartott érdekes előadást: *A pannonhalmi apátság egyházi szerelvényeiről 1518-ban.* Utána *Börzsönyi* Arnold mutatta be a győri középkori sirmező leleteit.

SPORT.

— **Magyar galamblövő Monte-Carlóban.** Most folynak Monte-Carloban a galamblövő versenyek, melyeken *Sibrik* Kálmán hazánkfia, szarvaskendi nagybirtokos szép rekorddal verte le ellenfeleit. A kitünő galamblövő előbb a leghiresebb franczia galamblövővel *Lortaloval* versenyzett. 25 lövésből Sibrik hármat, Lortalo pedig ötöt hibázott. Azután *Fortunioval*, a hires olasz galamblövővel versenyezett. 21 jó lövéssel leverte Fortuniot, a ki összesen hat galambot eresztett el. Sibrik mesteri lövéseit valósággal megcsodálták az olaszok, kik a kitünő galamblövőt *terribile* melléknévvel tisztelték meg.

— **Kara Ahmed Párisban.** A hires török birkozó, *Kara Ahmed*, a kinek a csillaga itt Budapesten tünt le a Hackenschmidt-tel vivott utolsó mérkőzésben, február 23-án Párisba érkezett. Kara Ahmed az utóbbi időben még jobban elhizott és sulya ma 123 kiló. Az egykori török teherhordó egy kis szórakozásra utazott Párisba, de szivesen birkózik, ha akad vállalkozó.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A biróságok köréből.** A király *Jakabffy* Pál vingai járásbirót a fehértemplomi ügyészséghez ügyészszé, *Panghy* Ignácz galgóczi járásbirósági albirót a szeniczi és *Lösch* Antal szegedi ügyészségi alügyészt a zsombolyai járásbirósághoz járásbirákká, dr. *Somogyi* Szilveszter szegedi törvényszéki albirót a szegedi, dr. *Popp* Sándor dicső szent-mártoni járásbirósági albirót a dési és *Vaniss* Dezső temesvári járásbirósági albirót a fehértemplomi ügyészséghez alügyészekké, végül *Thoroczkay* Gyula zalaegerszegi törvényszéki jegyzőt a tiszalöki, *Kormos* József felsővisói járásbirósági aljegyzőt a szilágysomlyói, *Kiss* Balázs budapesti törvényszéki aljegyzőt a hatvani, dr. *Fischer* Ede zombori törvényszéki aljegyzőt a nyitrai és dr. *Föglein* Miklós budapesti gyakorló ügyvédet a zalaegerszegi járásbirósághoz albirákká kinevezte.

— **A budapesti ügyvédi körben** ez évi január 30-án, csütörtökön este fél 7 órakor dr. *Baumgarten* Nándor ügyvéd előadást tart a vallás- és közoktatásügyi miniszter uj tervezetéről, a jog és államtudományi államvizsga tárgyában.

— **A sajtó parazitái.** *Hölgye* Sándor és *Spitzer* Lajos ezelőtt két esztendővel egyesült erővel egy szélhámos lapvállalatot inditottak *Regény és Tárcza irodalmi Lapok* czim alatt. Ennek a vállalatnak tulajdonképeni czélja csak az volt, hogy az állást kereső szegény embereket kauczióletét czim alatt megfossza utolsó forintjuktól. A lapok hirdetései nyomán akadt jelentkező bőven. Ezektől Hölgye és Spitzer 200—400 koronát szedtek óvadék gyanánt, felfogadva őket hivatalszolgáknak, pénzbeszedőknek havi 90—100 korona igéretével. A szegény emberek csakhamar belátták, hogy a szerkesztő urak csakis az óvadékukra, nem pedig szolgálataikra reflektáltak. Panaszt tettek ellenük, mire a rendőrség a két szélhámost letartóztatta. A törvényszék mindkettőjüket csalás büntette miatt vonta felelősségre és rovott multjukra való tekintettel elitélte őket *három — három évi börtönre*. A tábla az itéletet helyben hagyta, a kir. kuria III. tanácsa pedig ma a semmiségi panaszokat elutasitotta.

— **A bajai mandátum.** A kir. kuria II. választási tanácsa ma tárgyalta a dr. *Reich* Aladár mandátuma ellen beadott peticziót. A tanácsban *Vavrik* Béla elnökölt, az ügy előadója *Nedeczky* Ödön kuriai biró volt. A mandátumot védő választókat dr. *Laufer* József fővárosi ügyvéd, a megtámadott képviselőt dr. *Valentin* Emil bajai ügyvéd képviselte. A tárgyalás megkezdésekor az elnök előadta, hogy a kérvényezők részéről szabályszerü *visszavonó kérvény* adatott be, a melynek folytán a kuria az eljárást megszünteti. Ezután a választás védők költségeik megtéritése iránt terjesztették elő kérelmüket. Az elnök kijelentette, hogy az végzésileg fog megtörténni és a tárgyalást berekesztette.

— **A temes-rékási mandátum.** A temes-rékási választás ellen beadott peticziót ma folytatólag tárgyalta a kuria I. választási tanácsa. Dr. *Krieshaber* Adolf választásvédő folytatta tegnap megszakitott beszédét. A viszonválaszok során a jelenvolt dr. *Lendl* Adolf országgyülési képviselő szót kért. Az elnök azonban kijelentette, hogy abban az esetben, ha a képviselő átveszi a viszonválasz jogát a választásvédőtől, ennek a felszólalásra a törvény értelmében joga többé nincsen. *Lendl* erre elállott szólási szándékától. A viszonválaszok után az elnök a tárgyalást felfüggesztette és kijelentette, hogy a határozatot a kuria holnap déli 12 órakor fogja kihirdetni.

A gróf váltói.

Egy könnyelmü fiatal mágnás elvesztette a fejét. Valami könnyüvérü asszonyba bolondult bele, az vette el az eszét. Vele veszett a becsülete is. A hölgynek pénz kellett, a gróf váltókat irt alá egy főpinczérnek.

A fiatal gróf mindennapi alak. A főpinczér érdekesebb. Simaképü, hajlongó, kifogástalanul előzékeny és szolgálatra mindenkor kész. Pénz kell? — Oh, kérem, ezer örömmel. Csak méltóztassék ezt a kis váltót aláirni. Méltóztatik tudni, csupán formaság az egész. És még egy nevet, valamelyik jó barátja nevét is kegyeskedjék ráirni, formaság kedvéért csupán. — A fiatal mágnás nem tud fizetni. A jó barátnak sincs esetleg pénze, különben kisegitené. A hizelkedő, alázatos főpinczér egyszerre megváltozik. Kegyetlen vádló lesz belőle, kiméletlenül jelenti föl a méltóságos gróf urat és pokoli hidegvérrel hazudtolja meg a végtárgyaláson annak a szerencsétlen, eltévelyedett embernek az ügyetlen védekezését. Hazugság, mintha ő tudott volna róla, hogy a másik aláirás hamis, hazugság, hogy ő biztatta aláirásra a grófot.

Ez az alak megörökitésre méltó, mert szintén tipikus, ép ugy, mint a gróf *Ráday* Andrások tipusa.

Az érdekes tárgyalásról a következő tudósitást adjuk:

Néhány hét előtt letartóztatták Londonban a fiatal *Ráday* Andrást, a ki több apró csiny elkövetése után egy ismert félvilági hölgy társaságában szökött meg Budapestről. A szélhámos szép asszonyt, *Terényi* Irmát, a ki előbb egy magas állásban lévő hivatalnoknak volt a neje, feleségül vette, de az uton el is váltak hamarosan. A kalandokra vágyó hölgy, miután valahol a külföldön egy dusgazdag gavallérral ismerkedett meg, egyszerüen a faképnél hagyta.

A grófot nem egyedül a szép asszony csábitotta szökésre. Néhány hamis váltója miatt menekült s a mint elfogták az ellene kibocsátott körözés alapján, haza is hozták. Gróf Ráday módfelett könnyelmü életet folytatott, pénze pedig nem volt a léha költekezéseire. Ép ezért váltókat hamisitott előkelő rokonai nevére. A hamis váltók miatt a nemzeti kaszinó volt komornyikja, *Masztaller* József főpinczér jelentette fel gróf Ráday Andrást.

Három váltó volt Masztaller kezében. Egy 200 forintos, melyre Ráday a nagybátyjának, báró *Prónay* Dezsőnek a nevét hamisitotta. Ez pör alá került s a báró eskü tett arra, hogy aláirása hamis. Később még egy 300 és 550 forintos váltó került a büntető törvényszék elé. Erre a gróf: *Szilády* László földbirtokosnak, továbbá *Szilády* Áronnak és gróf *Chotek* Rezsőnek — a ki a trónörökösnek is sógora — a nevét pingálta rá. A trónörökös sógora, gróf *Chotek* azon a réven áll sógorságban Rádayval, hogy a neje Ráday-leány.

A 300 és 550 forintos váltó miatt gróf Ráday vád alá helyeztetvén, ma tartották meg ellene a főtárgyalást. Az ifju, alig 26 éves, elzüllött és beteges kinézésü mágnást a börtönből vezették a biróság elé, melynek dr. *Aggoraszto* biró volt az elnöke. A közvádat dr. *Daróczy* királyi ügyész képviselte, a gróf dr. *Dushegyi* Gyulát bizta meg a védelmével.

Gróf *Ráday* András kihallgatása alkalmával eleintén tagadta, hogy Szilády Áron, Szilády László és gróf Chotek Rezső neveit ő irta volna a kérdéses váltókra. *Masztaller* József pinczér kihallgatása után azonban beismerte, hogy a 2 váltón levő neveket ő hamisitotta. De ezt azért tette, mert Masztaller azzal fenyegette, hogy a kezei között levő régebbi báró Prónay Dezső névre szóló 200 frtos hamis váltó miatt elfogatja.

Az *elnök* konstatálván, hogy a Prónay-féle váltó miatt is bünvádi eljárás folyik, megkérdezi a vádlottat, hogy van-e tudomása erről.

Gróf *Ráday*: Erről nem tudok.

— De folyamatban van.

Ráday: Igen? No, akkor nyilatkozni kivánok.

— Tessék.

— Tekintetes törvényszék! Kijelentem, illetőleg beismerem, hogy elkövettem a hibát és a Prónay-féle váltót *hamisitottam, de Masztaller szemelattára*, szinte vezette kezemben a tollat, mikor ráirtam nagybátyám nevét. Kaptam pedig a kétszáz forintos váltóért tőle 70 forintot . . .

Daróczy ügyész: Kérem ezt szószerint jegyzőkönyvbe venni!

Elnök: Belejön.

Ráday: Es *hamisitottam a másik két váltót is.* De hogyan? *Masztallernek a kivánságára.* Ezekre a váltókra, melyekre egy krajczárt sem adott, szintén előtte vezettem rá a gróf Chotek Rezső és a Sziládyék nevét.

— És miért követte el ez ujabb bünt?

— Masztaller kényszere alatt.

— Hogyan?

— Azzal fenyegetett, hogy különben bajba hoz az első hamis váltó miatt.

Az *elnök* előszólitja erre a tanuk padján ülő panaszost:

— Igaz a vádlott előadása?

— Hazugság.

— Ezért a kifejezésért rendre utasitom.

Panaszos: Hát . . . nevetséges. Csak nem adok pénzt hamis váltóra.

Elnök: *No, nem nevetséges.* Mert tudjuk, hogy ügynökök és bizonyos pénzadók *néha szivesen mennek bele az ilyen üzletekbe.*

Szilády László tanu kijelentette, hogy fizetett egy izben Ráday helyett 200 frtot Masztallernek s ezen összeg kifizetésekor ez utóbbi kijelentette, hogy Ráday ellen ennek folytán nincsen több követelése. Ennek daczára azonban, hogy tanu 1000 koronát Masztallernek ki is fizetett, a perbeli váltókat ez tovább adta s azokra magának kölcsönt szerzett. Megjegyzi, hogy ez alkalommal Masztaller neki a 300 frtos váltóról mit sem szólott.

Báró *Pongrácz* Antal jelen volt 3 évvel ezelőtt a Lantos vendéglőben, midőn Szilády elvállalta gróf Rádaynak Masztallernél levő tartozását s ez alkalommal ez kijelentette, hogy Rádayn nincs több követelése.

Dessewffy András megerősitette báró Pongrácz és Szilády László vallomásait.

Gróf *Chotek* Rezső a vádlott sógora, megtagadta a törvényes figyelmeztetés után a vallomás tételt.

Dr. *Dushegyi* Gyula védő a báró Prónay Dezső-féle váltó eredetére nézve s annak megállapitása végett, hogy Masztaller annak hamis voltát tudta és később ugyancsak tudta a Chotek és Szilády-féle hamis váltók eredetét, a vizsgálat kiegészitését kérte. A törvényszék ezt nem rendelte el, hanem egyesitve tárgyalta ezután mind a három váltóügyet. Ezen uj, harmadik váltóügyben még egyszer kihallgatták Masztallert, a ki azt állitotta, hogy ezt a Prónay-féle váltót hozzá készen vitte gróf Ráday.

Ezután dr. *Daróczy* kir. ügyész vádolta meg gróf Ráday Andrást három rendbeli magánokirathamisitás büntettével és szigoru büntetés kért. Dr. *Dushegyi* Gyula védő azt vitatta védbeszédében, hogy Masztaller a váltók átvételekor tudta azok hamis voltát s igy a btkv. 401. §-ának leglényegesebb alkateleme hiányzik, mert Masztaller megtévesztve nem lett a váltókkal. Elitélés esetére kérte, hogy tudja be a törvényszék a zürichi egy évi fogházbüntetést a kimérendő itéletbe.

A törvényszék gróf Ráday Andrást három rendbeli magánokirathamisitás büntettéért *egy évi börtönre* itélte, melyből *három hónapot kitöltöttnek vett* a vizsgálati fogság által. Az itélet jogerős.

MULATSÁGOK.

— **A vörös álarczosbál** előkészületei ugy a nagy rendezőség körében, mint a operaházban nagyban folynak s az előkészületekből itélve a Vörös álarczosbál a szezónnak nemcsak legnagyobb szabásu, de legelegánsabb estéje lesz. Az opera páholysoraiból a földszint és az első emelet már teljesen elkelt.

— **Az «Erkel Ferencz egyesület»** február hó 2-án, vasárnap délelőtt fél 12 órakor a kőbányai kaszinó (X ker. Füzér-utcza 13. szám) emeleti termében matinéet rendez.

— **Hivatalnokok mulatsága.** A fővárosi tisztviselők és hivatalnokok «Otthon»-a február 1-én, szombaton, este Baross utcza 59. sz. a. helyiségében saját segélyalapjának gyarapitására zártkörü társasestélyt rendez.

— **Kutya piknik.** E név alatt tavaly rendezett mulatságot ez idén is megtartják. Az estélyen a tánczrend eredetiségénél fogva ujabb meglepetés lesz a hölgyeknek és a szünóra alatt pedig tiz fajkutyát sorolnak ki. A pikniket márczius elsején tartják meg *Radics* Béla zenéje mellett a Hungária-szállodában.

— **A kereskedő ifjak társulatának bálja.** A kereskedővilág és különösen a kereskedő fiatalság rendkivüli érdeklődése mellett folynak a február 1-én tartandó kereskedő ifjak társulata báljának előkészületei. A diszes meghivókat most küldte szét a bálbizottság. *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter, a bál védője megigérte részvételét a bálon. A bál elnökségének élén *Abonyi* Emil miniszteri tanácsos áll. Bálanyák lesznek: *Brachfeld* Sándorné, *Brust* Dávidné, *Elek* Pálné, *Kunz* Ferenczné, *Markó* Albertné és *Szénássy* Gyuláné.

— **A budapesti VI. ker. áll. főreáliskola** volt iskola-társai szövetségük segélyalapja javára február 11-én *Wlassics* Gyula miniszter védnöksége alatt hangversenynyel egybekötött zártkörü estélyt rendez. A hangversenyen Ábrányiné-W-in Margit, Hegyi Aranka, Szendy Árpád, Kemény Rezső, Balassa Jenő és Tollagi Adolf működnek közre.

— **Mulatság.** A fehérgyarmati választó kerülethez tartozó szatmári ev. ref. egyházmegye lelkészi és tanitói gyámintézete alapja javára február 15-én, szombaton, a nádor-utczai *Continental*-fogadó termeiben hangversenynyel egybekötött tánczestélyt rendez. A rendező bizottság élén *Luby* Géza orsz. képviselő áll.

— **Bál a Zuglóban.** A VII. ker. zuglói nőegyesület, mely eddig is a közjótékonyság terén fényesen müködött és az őszszel is 62 szegény gyermeket ruházott fel, — e hónap 25-én *Gyöngyössy* Jánosné elnök- és *Hamar* Istvánné és *Morvay* Ferenczné alelnökök, továbbá az egyesületet alapitó *Szokolay* Adolfine tiszteletbeli elnök vezetése alatt fényesen sikerült bálat rendezett a zuglói nagy sörcsarnokban. A mulatság anyagilag és erkölcsileg is várakozáson felül sikerült. Az első négyest 70 pár tánczolta. A rendezőségi tisztet dr. *Parneu* Jakab, *Morvay* Ferencz és *Kutassy* Béla vezetése mellett az egyetemi polgárok teljesitették. Jelenvoltak:

Asszonyok: Akantisz Jánosné, Andrássy Albinné, özv. Benkő Kálmánné, özv. Balthazár Győzőné, Czéh Lajosné, Czéh Ferenczné, Eltzner Jánosné, özv. Falussy Elekné, Funk Józsefné, Fülöp Károlyné, Fuchs Samuné, Grubel Károlyné, Gyöngyössy Jánosné, özv. Gösslerné, Hamar Istvánné, Halász Hubertné, özv. Jelinek Nándorné, Jókuthy Sándorné, Kertész L. Gyuláné, Kindner Antalné, Klöszl Mihályné, Kovács Jánosné, Kis Dávidné, Kranz Károlyné, Kutassy Béláné, Krausz Bernátné, özv. Kutassy Ferenczné, Lezsánszky Józsefné, Luksch Ferenczné, Morvay Ferenczné, Müller Ferenczné, Márkus Józsefné, Nagy Ferenczné, Nagy Jánosné, Nagy Lajosné, Orosz Antalné, Péntek Ferenczné, Roth Mihályné, Schätz Józsefné, Schlesinger Gáborné, Senyey Ferenczné, Somogyi Mátyásné, Spanitz Jakabné, Tierl Sándorné, Tóth Józsefné, özv. Tolnay Károlyné, Varga Lénárdné, Werner Józsefné és özv. Zatroch Gusztávné.

Leányok: Andrássy Ilonka, Andrássy Irénke, Andrássy Margit, Czéh Mariska, Dernőy Iduka, Diószeghy Erzsike, Eberhardt Gizella, Féder Nelli, Gangelmayer Irma, Halász Jolán, Halász Ilona, Jenisch Éva, Kovács Irén, Kovács Margit, Krausz Aranka, Krausz Ilonka, Krausz Valéria, Luksch Margit, Markus Etel, Markus Janka, Markus Mariska, Nagy Erzsike, Nagy Ilona, Nagy Margit, Rechnitz Ilonka, Senyey Mariska, Somogyi Gizella, Schwarcz Matild, Szokolay Adolfine, Tarcsay Rózsika stb. stb.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzés.** *Vulyen* Ferencz dévai kir. járásbirósági albiró eljegyezte *Mangesius* Hermin kisasszonyt, *Mangesius* Frigyes nyug. magy. kir. altábornagy és volt kolozsvári honvédkerületi parancsnok leányát Nagy-Szebenben.

GYÁSZROVAT.

Stauber János nagydoroghi földbirtokos élete 62-ik évében meghalt. Az elhunytban, a ki Tolnamegye közéletének egyik általános tisztelt alakja volt, *Stauber* József, az Aradi Közlöny szerkesztője édesapját gyászolja.

Gáll Ferenczné, szül. *Bánhidy* Mária, életének 56-ik évében rövid szenvedés után e hó 27-ikén elhunyt Kecskeméten. Az elhunytban *Gáll* Ferencz kuriai biró nejét, *Gáll* Endre budapesti kir. ügyész édesanyját gyászolja.

Abeles Zsigmond m. kir. államvasuti felügyelő ma reggel életének 57. évében Budapesten elhunyt. *Abeles* egyike volt a máv. kiválóbb tisztviselőinek. Az utóbbi években az igazgatóság vontatási szakosztályában müködött mint a szakosztály főnökhelyettese. Halálával a máv. tisztikarát jelentékeny veszteség érte. Elhunytát nagy család és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése holnap, 29-én délután 3 órakor lesz az Andrássy-ut 88. sz. házból.

Domahidai Domahidy Ferencz, Szatmárvármegyének 1875—1892-ig, tizenhét even át volt főispánja ma este 77 éves korában elhunyt. Domahidy egyike volt szabadságharczunk hőseinek s arról volt hires, hogy minden fegyvernem járta testét, a mit különben *Jókai* is megirt egyik elbeszélésében. Főispánságának tiz éves jubileuma alkalmával a király a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Bogáromy János szabadkai központi vizsgálóbiró 52 éves korában elhunyt Szabadkán.

A hivatalos lapból.

Kinevezés. A miniszterelnök *Kiss* Emil miniszteri segédtitkárt miniszteri titkárrá nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter *Friedl* Gyula egri kir. járásbirósági aljegyzőt az egri kir. törvényszékhez, dr. *Menyhárt* Dezső egri kir. törvényszéki aljegyzőt pedig az egri kir. járásbirósághoz helyezte át.

Kirendelések. Az igazságügyminiszter *Szuhányi* Andor, a debreczeni kir. ügyészséghez beosztott birósági aljegyzőt a debreczeni kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbizottul, *Gaál* Ferencz titeli kir. járásbirósági aljegyzőt pedig a titeli járásbiróg mellett alkalmazott ügyészségi megbizottnak állandó helyetteséül rendelte ki.

TÁVIRATOK.

Belgrád, jan. 28. *Szerbia* és *Románia* között egyezmény jött létre a dunai halászati jog tárgyában.

A német jezsuita-törvény.

Berlin, jan. 28. A *birodalomgyülés* mai ülésén *Spahn.* Posadowski miniszternek az után a kijelentése után, hogy hajlandó rögtön válaszolni, megokolta a czentrum interpelláczióját a szövetségtanácsnak a *jezsuitatörvény eltörléséről* szóló 1899-iki törvényre vonatkozólag elfoglalt álláspontja tárgyában. Szóló azzal kezdi, hogy összegezi a jezsuita-törvény parlamenti történetét. A jezsuita-kérdés — ugymond — a jog, a méltányosság és a humanitás kérdése. Ezt a kérdést most összekapcsolták a vámtarifa kérdésével. A katholikus nép azonban távol áll attól, hogy ezt a fontos ügyet gazdasági kérdésekkel hozza kapcsolatba. A jezsuita-törvény hatásaiban elvetendő, *igazságtalan és esztelen törvénynek bizonyult.* A kiszoritott jezsuiták külföldön is németek maradtak és terjesztik ott a német kulturát. A tudományos munkálkodás terén a jezsuita-rend épen most ismét régi magaslatán áll.

Posadowski miniszter a birodalmi kanczellár nevében a következő nyilatkozatot olvassa fel: Azok az indítványok, a melyekről a benyujtott interpelláczió szól, az egyes államkormányok beható tanulmányozására szorulnak. Katholikus részről ismételten rámutattak arra, hogy a prédikáló szerzetek, különösen a jezsuiták tevékenysége a rendes plébánosok, lelkészek kiegészitéseül és támogatásául bizonyos esetekben és bizonyos országrészekben nem nélkülözhető, sőt hogy kisegitő tevékenységüket szükségképen megköveteli a katholikus egyház vallási szükségleteinek kielégitése. Másrészről *a protestáns lakosság* széles körei történeti emlékek alapján *nagyon aggódnak a jezsuita-rend visszahivása miatt.* Noha az egyes államok modern egyházjogi törvényeinek hatása alatt az egyes felekezetek helyzete lényegesen megváltozott, mégis tény maradt, hogy *azok az aggodalmak meglehetős mélyen gyökereznek a nép szivében.* Nem lehet ezt a nézetellentétet megszüntetni azzal sem, hogy arra utalunk, hogy a modern államban a különféle ethikai irányok a szellemi harczban ellensulyozzák és kiegyenlitik egymást és hogy ez a harcz természetes előföltétele a szellemi élet folytonos felfrissülésének. Ilyen körülmények között könnyen érthető, hogy az egyes államok kormányai a vitás kérdésben csak hosszas, érett megfontolás után hozhatnak határozatot olyan inditványokra nézve, a melyek a mostani törvényes állapotnak a megváltoztatását czélozzák. Remélhető, hogy a szövetséges kormányok még ebben az ülésszakban megállapodásra fognak jutni és határozatukat legközelebb a szokásos alakban fogjuk közölni a birodalomgyüléssel.

Ezután a ház megkezdi az interpelláczió tárgyalását.

Rövid vita után befejezik az interpelláczió tárgyalását, azután folytatják a belügyi költségvetés tárgyalását.

Az angol hadihajók.

Róma, jan. 28. A Tripoliszba küldött angol hadihajók közül három Maltába visszatért.

Sándor király érdemrendje.

Belgrád, jan. 28. A holland királynő *Sándor* szerb királynak a németalföldi oroszlánról nevezett polgári érdemrend nagykeresztjét adományozta.

Svédország és Norvégia semlegessége.

Stokholm, jan. 28. *Hedin* és társainak Svéd- és Norvégország állandó semlegessége dolgában az országgyülésen benyujtott inditványa azt mondja, hogy a kormány tegyen lépéseket a végre, hogy *Dánia* is csatlakozzék a javaslathoz s adja tudomására mindazoknak a hatalmasságoknak, a melyeknél *Svéd-* és *Norvégországnak* politikai és diplomácziai képviselői vannak, hogy a skandináv országok készek eddig megtartott semlegességükhöz jövőre is ragaszkodni.

A Balkán-egyezmény.

Berlin, jan. 28. A *Kreutz Ztg.* bécsi értesülése alapján azt irja, hogy előre látható volt, hogy a sajtó *Ferencz Ferdinánd*-nak oroszországi utazásához politikai kombinácziókat fog füzni. Elismeri, hogy a trónörökös utazásának politikai jelentősége is van, de ez tisztán csak az osztrák-magyar-orosz *Balkán-egyezményre vonatkozik. Ferencz Ferdinánd* látogatásának bizonyára az lesz a czélja, hogy ezt *az egyezményt meghosszabbitsák.*

Bécs, jan. 28. Azok a kombinácziók, a melyeket a sajtó *Ferencz Ferdinánd* trónörökös oroszországi utazásához füz, még sem lesznek alaptalanok. Mint nekünk bécsi tudósitónk jelenti, megbizható és az udvari körökhöz közel álló forrásból azt az értesitést kapta, hogy *Ferencz Ferdinánd* utazása szoros kapcsolatban van az osztrák-magyar-orosz *Balkán-egyezmények meghosszabbitásával.*

A transzváli háboru.

Pretória, jan. 28. *Bonec Hamilton* tábornok e hó 24-én ujabb eredményes éjjeli menettel *meglepte* az *Ermelo* és *Bethel* közti búr tábort. A búrok elmenekültek, de több mértföldnyire üldözték őket és 2 halottat, 4 sikerültet és 82 foglyot vesztettek, az utóbbiak közt volt *De Villiers* tábori zászlós és *De Jäger*, a tüzérségi törzskar századosa is, a ki az első rendnek is tagja volt. A táborban levő összes készleteket zsákmányul ejtették. Az angolok részén 1 tiszt sulyosan és 2 ember könnyen megsebesült.

London, jan. 28. Lord *Kitchener* táviratozza Johannesburgból tegnapi kelettel: Az elmult héten az angol csapatosztályok részéről azt jelentették, hogy 31 búr elesett, 20 megsebesült és 322 búrt elfogtak. 53-an megadták magukat. A Fokgyarmat északkeleti részén az ellenség száma annyira megcsökkent, hogy *French* a csapatok egy részét *visszavonta.* A gyarmat nyugati részén az elővonulás készületei közel vannak a befejezéshez. De a nagy távolságok következtében ez előrenyomulásnak nagyon lassan kell történnie. A *Frankforttól* keletre felállitott őrházvonal holnap összeér *Vredenél* a *Botha* szorostól berendezett őrházvonallal. Bode kommandójának tábori zászlósai esetleges megadásuk felett tanácskoztak, de a tanácskozás viszályok következtében *megszakadt.* Erre *Bode* tábori zászlósai és három más búr megadta magát. A velspani tábor bevételéről szóló jelentést *Kitchener* lord azzal egésziti ki, hogy 94 sértetlen fogoly jutott kezei közé. *Lichtenbergnél* egy erős őrségnek utját elvágták és annak egy részét az ellenség Rietolei közelében, *Lichtenbergtől* délkeletre körülfogta. 8 ember elesett, 5 megsebesült és 41-et elfogtak, de közben ismét szabadon bocsátották őket. Miután az a jelentés érkezett, hogy *Schalk-Burger* és *Ben Viljoen* Liedenburgnál találkozni akarnak, angol osztályokat küldtek ki, melyek *Viljoen* osztályaira az őrházvonal közelében lesekedtek. Közben *Nel* szárnysegédet megölték és *Vester* szárnysegédet *elfogták.*

London, jan. 28. (Alsóház.) Egy kérdésre válaszolva *Balfour* a kincstár első lordja kijelentette, hogy a kormányhoz *nem érkeztek békejavaslatok senkitől*, a ki fel van hatalmazva a búrok nevében beszélni. A mult szombaton azonban *a németalföldi kormánytól egy közlés érkezett,* mely most megfontolás tárgyát képezi. *Balfour* végül igérte, hogy e közlésnek és a kormány válaszának másolatait, mihelyt lehet a ház elé terjeszti.

Labouchere kérdezi, hogy Kitchener lord és Botha között történt tárgyalások óta a titkos tanács valamelyik tagja tett e a miniszterelnök előtt valamely kedvezményező lépést, vagy javaslatot azzal a kijelentéssel, hogy azok a búr vezérektől indulnak ki. Balfour azt válaszolja, hogy nem illetékes egyénektől származó közlések nem alkalmasak arra, hogy a házban kérdés, illetve válasz tárgyát képezzék. Chamberlain gyarmatügyi miniszter kijelenti, hogy a harczban álló búr tiszteket semmi sem akadályozza abban, hogy Kitchenernek ajánlatokat tegyenek. Az utóbbi utasitva van arra, hogy ilynemü ajánlatokról a kormányt értesitse.

A feliratí vita folytatólagos tárgyalásán Seton *Carr* inditványt nyujt be, hogy inditsanak vizsgálatot arra nézve, hogy mennyiben függ Anglia a külföldi élelmiszer behozataltól és mily veszélyek származnak ebből háboru esetén?

Gould Balfour, a kereskedelmi miniszterium elnöke az inditvány ellen foglal állást és kijelenti, hogy az előirányzott segélyeszközök veszedelmesek és keresztülvihetetlenek. A mig Angliának a tengert uraló flottája van, elégséges, hogy a kereslet és kinálat törvényeinek rendes hatásaira bizza magát.

A párisi deklaráczió értelmében gabonát mindaddig hoznak be semleges hajókon, mig azt hadi dugárunak nem jelentik ki. A gabona ára egy háboru kitörésénél emelkednék ugyan, de ez emelkedés nem okozna hiányt élelmiszerekben, a mig a flotta megfelel az ország szükségleteinek.

Az inditványt végül Seton *Carr* visszavonta.

London, jan. 28. A kormány javaslatot terjesztett a parlament elé 5 millió font sterling póthitel megszavazása iránt a délafrikai háboru költségtöbbletének fedezésére.

A közönség köréből.

Szt.-Lukácsfürdő gyógyfürdő Budapest-Buda.

Természetes meleg kénes forrás- és iszapfürdők. Vizgyógyászat, villamfényfürdők, massage stb. Külön női és férfi osztályok. Olcsó és gondos ellátás. Csúz, köszvény, idegbajok stb. és a téli fürdőkura felől tájékoztató prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága. 40600

Cognac
Czuba-Durozier & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenütt kapható.
Vezérügynökség: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest—Bécs.

KÖZGAZDASÁG.

Bern, jan. 28. A szövetségtanács a szövetséggyülés elé terjesztette az egyesült svájczi vasutakkal kötött megváltási szerződést és annak jóváhagyását kéri azzal a megokolással, hogy a vasutak megváltása a mostani viszonyok között időszerü.

Bern, jan. 28. A vámbevételek 1901-ben 46.471.948 frankot tettek vagyis, 1,538.062 frankkal kevesebbet, mint 1900-ban.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

‡ **A bécsi közuti vasutépitő- és üzemtársaság** ma rendkivüli közgyülést tartott, mely — mint Bécsből táviratozzák — nagyon zajos lefolyásu volt. A közgyülésnek tudvalevőleg az volt a czélja, hogy ratifikálja a Bécs várossal kötendő megváltási szerződést s döntsön a társaság felszámolása tárgyában beterjesztett inditványok fölött. A közgyülés elé rendkivüli nagy érdeklődéssel néztek, a mi abból is kitünik, hogy a részvényesek igen nagy számmal jelentek meg, 127.870 részvényt tettek le s 12.565 szavazatot képviseltek. A közgyülés elején felolvasták Bécs városának átiratát, mely a szerződés perfektuálásának módozatait közli a társasasággal. Az átirat felolvasása után az ellenzék azt inditványozta, hogy a közgyülést el kell napolni. Majd dr. *Ullmann* részvényes tiltakozást terjesztett elő, mely szerint a napirendre kitüzött tárgyakról nincs joga a közgyülésnek döntenie, mert az alapszabályok és a törvény a döntésnek egészen más módját irják elő. Dr. *Glaser* arra figyelmeztette a közgyülést, hogy a szavazólapokon czeruzajelzések vannak, melyek alapján az igazgatóság ellenőrizheti, hogy ki mire szavazott. A szónok felháborodással tiltakozik ez eljárás ellen, mely a titkos szavazás meghamisitása. Erre óriási vihar keletkezett. A jelenlevő kormánybiztos felvilágositást kért az elnöktől, a ki tagadja, hogy a szavazólapokon jelzések történtek volna. Dr. *Glaser* ezután a miatt is óvást emelt, hogy a közgyülésen igazi részvényesek alig vannak jelen, hanem csupa parancsszóra szavazó strohmann. Erre ujból nagy zaj támadt, melyben az elnök alig tudott szóhoz jutni, hogy visszautasitsa Glaser támadásait. Még nagyobb lármával fogadták *Kempter* berlini igazságügyi tanácsos felszólalását, a ki azt akarta bebizonyitani, hogy a társaság alapszabályai nem kivánják a titkos szavazást. A részvényesek egy része vad haragra lobbant.

— Ön ügyvéd akar lenni és fogalma sincs a jogáról! — kiáltották feléje.

Mások meg:

— Ha még egy szót szól, megakadályozzuk a gyülés folytatását!

Hosszas zajongás után valaki a vita berekesztését inditványozta. Az ellenzék egy ideig még kiabált, de azután két szónok meghallgatása után nem akadályozta meg a szavazást, melynek során a vita berekesztését és a közgyülés elnapolását kivánó inditványt nagy szavazattöbbséggel elvetették.

Az igazgatótanács inditványát névszerinti szavazás utján 11.759 szavazattal 882 ellenében elfogadták. Az ellenzék kivonult a teremből. A közgyülés azután felszámolókat választott és évi fizetésüket 16,000 koronában állapitotta meg.

‡ **Uj telefon-központok.** A verőczevármegyei *Bizovac*, *Koska* és *Nasiee* községekben, valamint a barsvármegyei *Vihnye-Peszerényben* környékbeli telefon központokat, az évenként május hó 15-étől szeptember hó 15-éig működő *vihnye-fürdői* időleges posta- és távirda hivatalnál pedig a fürdőidény tartamára nyilvános telefon-állomást rendeztek be, *Orsován* meg városi telefon-hálózatot létesitettek. A bizovaci, brassói, eszéki, érsekujvári, koskai, körmendi, marosvásárhelyi, nagy-szentmiklósi, nasicei, nyitrai és szoinoki pályaudvari posta- és táviróhivatalokban berendezett telefon-központok az országos városközi telefon-hálózatba bevonattak.

‡ **Állami munkálatok soron kivül.** A földmivelésügyi miniszter a vizszabályozó, ármentesitő és vizhasználati társasághoz a következő körrendeletet intézte: A kereskedelemügyi miniszter ur közölte velem a magyar vasmüvek és gépgyárak országos egyesületének azon kérelmét, hogy a kedvezőtlen közgazdasági viszonyokból folyó munkanélküliségre való tekintettel a közmunkák minél sürgősebben foganatosittassanak. Részemről is méltányolva az általános gazdasági pangástól érzékenyen sujtott hazai ipar kedvezőtlen helyzetét, felhivom a társulatok figyelmét arra, hogy a vasmüvek és gépgyárak tevékenységi körébe tartozó mindennemü munkálatokat — a mennyiben erre megfelelő fedezettel rendelkezik — *lehetőleg soron kivül* foganatosittassa s ebbeli szükségletét *belföldi* szerekből fedezze. A fentnevezett egyesület az érdekelt gyárak részéről kijelenti, hogy pénzbeli nehézségek esetén a gyárak a megrendelőknek a megfelelő biztositék mellett, fizetési könnyitéseket szivesen nyujtanak s ezuttal a legnagyobb készséggel vállalkoznak tervek készitésére, ha pedig szükségesnek mutatkozik, szakerőiket készségesen rendelkezésre bocsátják.

‡ **Szabálytalan eljárás a vizhasználati társulatoknál.** A földmivelési miniszter ismételten panaszt kapott, hogy az árterfejlesztési müveletek, továbbá az osztályozás s a kivetési kulcs közszemlére tétele alkalmával szabálytalan eljárás követtetik. A miniszter most rendeletben utasitja az összes vizrendező s vizhasználati társulatokat s az ily társulatok élén álló miniszteri biztosokat, hogy a fönnt emlitett esetekben kellő időben értesitsék az érdekelt feleket, még pedig egyénenként. Egyuttal jelezzék, hogy az esetleges panaszok mely időpontig és hová nyujtandók be. Abban az esetben, ha a társulatok s miniszteri biztosok e rendeletet teljesiteni elmulasztják, a miniszter semmiségi oknak fogja a jövőben minősiteni az erre irányuló panaszokat.

‡ **A dunagőzhajózási társaság rendkivüli közgyülése.** A dunagőzhajózási társaság február 19-én délelőtt 11 órakor Bécsben, a bécsi kereskedelmi egylet termében (Johannesgasse 4. sz. a.) rendkivüli közgyülést tart. A szavazásra jogosult részvényesek belépőjegyeiket február hó 11-től fogva a társulat számfejtőségében Bécs III. ker., Hintere Zollamtstrasse 1. szám alatt vehetik át. E hivatalban a fentemlitett naptól fogva megtekinthető vagy átvehető a közgyülés napirendje is. A meghatalmazáshoz szükséges urlapokkal a társulat számfejtősége szolgál.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A magyar lisztkivitel Fiumén át** a mult esztendőben a változott konjunktúrák következtében jelentékenyen leapadt, 119.290 tonnáról 84.712 tonnára. Jelentékenyen csökkent különösen az Angliába való kivitel, a mely 55.821 tonnáról 38.575 tonnára szállott alá. A braziliai export is sülyedt és pedig 10.270 tonnáról 9604 tonnára. Leggyengébb volt a forgalom a mult év deczemberében, a mikor alig 9000 tonna került kivitelre, ennek is majdnem fele vidéki malmokból, minthogy a fővárosi malmok érzik legjobban az olcsóbb szerb és román buzának hiányát.

** **A magyar kereskedelmi csarnok** választmánya haraszti *Jellinek* Henrik elnöklete alatt e hó 27-én tartotta rendes havi ülését, a melyen a választmány uj tagok felvétele és folyó ügyek elintézése után különösen az ez évi február hó 16-án tartandó rendes évi közgyülés előterjesztéseivel foglalkozott. Mindenekelőtt megállapittatott az irodalmi bizottság javaslata alapján a közgyülés elé terjesztendő évi jelentés, továbbá a mérleg és illetve zárszámadás, valamint a költségvetés. — A költségvetés keretében a választmány megtette az intézkedéseket arra nézve, hogy egy szakkönyvtár alapittassék és erre a szükséges összeg megszavazása javasoltatik azzal, hogy első sorban magyar nyelven megjelent közgazdasági munkák lesznek beszerzendők. Ugyancsak a költségvetés keretében házépitő részvények visszaváltása czimen egy külön tartalékalap létesitése fog a közgyülésnek javasoltatni. *Vágó* Nándor abbeli inditványát, hogy a kereskedelmi miniszterhez a forgalomban lévő 4 filléres levelezőlapok érvényének meghosszabitása iránt felterjesztés intéztessék, a választmány egyhangulag elfogadta. A szeszkereskedői szakosztály javaslatára felterjesztést fog a választmány a pénzügyminiszterhez intézni a denaturált szeszszel való kereskedelem érdekében adandó könnyitések tárgyában.

** **Déligyümölcs aukczió.** A magyar kereskedelmi részvénytársaság tegnap tartott aukczióján 12.000 láda narancsot, czitromot és mandarint adott el a következő árak mellett: *Narancs*: 160-as 4.50 koronától 5.50 koronáig, 200-as 4.50 koronától 6.— koronáig, 300-as 5.50 koronától 7.— koronáig, 360-as 5.— koronától 6.50 koronáig. Vérpiros 8.— koronától 12.— koronáig. *Czitrom*: 300-as 4.50 koronától 5.— koronáig, 360-as 5.— koronától 5.50 koronáig. *Mandarin*: 80-as 4.— koronától 5.50 koronáig, 100-as 3.— koronától 3.50 koronáig. A legközelebbi aukczió kedden, február hó 4-én lesz, mely alkalommal 7000 láda narancs, czitrom és mandarin kerül eladásra.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A takarmányszalma kedvezményes árban való szállitása.** *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter a nyitravölgyi gazdasági egylet kérelmére, tekintettel a felvidéki nagy takarmányszükségre, akként határozott, hogy olyan felvidéki kisgazdáknak, kik takarmányhiányban szenvednek, az állataik táplálására szükséges takarmányszalmát az államvasutak önköltségen szállitsák. A kedvezmény csak egész kocsirakományokra szól s a gazdasági egyesületek irják össze a szükségletet.

*** Az orsz. magy. gazd. egyesület a polgári törvény könyvtervezetről.** Az országos magyar gazdasági egyesület kodifikáczionális bizottsága egy korábbi határozatból kifolyólag minden második csütörtökön nyilvános ülést tart, a melyen az erre felkért szakemberek előadást tartanak a polgári törvénykönyvtervezet egyes jogvidékeiről. Miután az előadásoknak és az azokhoz fűződő vitáknak czélja az, hogy az egyesület gazdasági szempontból megtegye a tervezetre észrevételeit: ezen felolvasásokra minden érdeklődőt szivesen látnak. A legközelebbi ülés február 6-án lesz.

*** A szamóczaszedési dij leszállitása.** A hegyvidék szegény népének egyik meliékjövedelme a szamóczaszedés. A kincstári erdőkben az érvényben lévő régi árszabály literenkint 2 fillér szedési dijat fizetnek a szedők. De ez sulyos adó, a munka megnehezitése, nehezen ellenőrizhető és költséges. A földmivelésügyi miniszter most a hegyvidéki kirendeltség előterjesztésére az érdekelt erdőhivatalokhoz rendeletet intézett, melyben a területükhöz tartozó erdőbirtokon a szamócza- és málnaszedést a szegény népnek megengedi, csak szedési igazolványt kell váltaniok, melyért egy termési idényre 50 fillért fizetnek. Az állam ezzel magánbirtokosoknak követendő példát nyujt.

*** Földmivelési vita a porosz képviselőházban.** A földmivelésügyi miniszterium költségvetésének tárgyalásánál a bevételi tételeket rövid vita után elfogadták, a kiadások «miniszteri fizetés» tételénél Heisig (czentrum) megjegyzi, hogy az a tilalom, hogy külföldi munkásokat a télen át is foglalkoztassanak, kedvezőtlen hatásokkal járt. Podbielski földmivelésügyi miniszter megjegyzi, hogy a földmivelő munkások menekülését a mezei munkától az ő nézete szerint leginkább azzal lehetne feltartóztatni, ha a vidéken lakásokat épitenének, melyeket lehetőleg a munkásoknak kellene megszerezniök. Báró Eynathen (czentrum párti) hangsulyozza annak szükségét, hogy a mezőgazdaságon nagyobb vámokkal segitsenek és a mezőgazdák szövetségének a czentrum választókerületeiben kifejtett akcziója ellen fordul. Malkwitz (konzervativ) kijelenti, hogy a mezőgazdák szövetsége törekvéseinek semmiképen sem akar felekezeti jelleget adni, de jó, hogy a szövetség egyszer megerősitse a czentrum lelkiismeretét, a mi azután, ha a vámtarifa már létrejött, nem lesz többé lehetséges. De Witt (czentrum) megjegyzi, hogy a nagy czentrum-pártnak nincs szüksége a mezőgazdák szövetségének támogatására a birodalmi gyülésben. Wanhof (nemzeti szabadelvü) kijelenti, hogy az ő pártja is abban a nézetben van, hogy a mezőgazdákért tenni kell valamit, de nem a vámtarifatörvény keretében, nehogy lehetetlenné tegyék a kereskedelmi szerződéseket. Podbielski földmivelésügyi miniszter kifejti, hogy a szarvasmarhatenyésztést illetőleg határaink védelme most már meghozza gyümölcseit. Ezzel be van bizonyitva, hogy a járvány fészke a külföldön van. Három évvel ezelőtt még 8—10.000 majorban pusztitott a száj- és körömfájás. A mult évben már csak 50—70 majorban. *Schmitz* megjegyzi, hogy semmi irányban sincs szükség arra, hogy a czentrum lelkiismeretét a mezőgazdasági érdekek támogatásában megerősitsék. A mezőgazdasági érdekek a czentrumnál teljesen jó kézben vannak. Mi is szükségesnek tartjuk — ugymond — a vámvédelmet, de a hur tulfeszitésében a kereskedelmi szerződések veszélyeztetését látjuk. A legközelebbi ülés holnap, délelőtt 11 órakor lesz.

*** Az őrlés kontingentálása és a magyar gazdák.** A budapesti malmok, hogy a kedvezőtlen üzleti viszonyokkal könnyebben megküzdhessenek, mint közölték, az őrlés kontingentálását határozták el s a vidéki malmokat is felszólitották csatlakozásra. A malmoknak ezen önvédelmi intézkedése ellen a gazdakörökben erős akczio indult meg, melynek első megnyilatkozása a nyitramegyei gazdasági egyesület alábbi határozata. A nyitramegyei gazdasági egyesület ugyanis ma tartott rendes évi közgyülésén, mint Nyitráról táviratozzák, *Mérey* Lajos igazgatóválasztmányi tagnak inditványára egyhangulag a következő határozatot hozta:

A nyitramegyei gazdasági egyesület 1. a budapesti malmoknak »az őrlési mennyiség szabályozásnak« ürügye alatt létesitett kartelljét, a kenyérmag termelő gazdákra és igy első sorban a buzatermelőkre nézve *károsnak* tekinti s tiltakozik azon előreláthato további czélzata ellen, hogy a budapesti nagy malmok a buza árát lenyomják, a kenyérliszt árát pedig fölemelhessék; sőt a sokkal kisebb belértékü *idegen* buzák behozatalát mesterkélten előidézzék;

2. felhivja a területén üzemben levő összes nagyobb malmok birtokosait, *ne* csatlakozzanak a budapesti nagy malmok kartelljéhez s a vonatkozó felhivást *utasitsák vissza*;

3. Felhivja a többi vidéki gazdasági egyleteket is arra, hogy a saját területükön üzemben levő nagyobb malmokhoz ők is sürgősen intézzenek a csatlakozás megtagadása iránti felhivást és tegyék magukévá a következőket is:

4. megkeresi az O. M. G. E. igazgató-választmányát, hogy azon malom-kartell ellen ő is állást foglalni, az ellen tiltakozni, és a kartellnek a gazdák érdekeit rendkivül sértő s egyenesen az állam közgazdasági érdekeibe ütköző minőségére a magas kormány figyelmét fölhivni sziveskedjék;

5. megkeresi az O. M. G. E. igazgató-választmányát, hogy azon esetben, ha a budapesti malmok kartelljéhez a vidéki malmok mégis csatlakoznának, az egész magyar gazdatársadalom *védekezési módjainak* megállapitása czéljából országos mozgalmat inditani s egyes góczpontokon gyüléseket tartani sziveskedjék;

6. megkeresi az O. M. G. E. igazgató-választmányát, hogy a kartell ellenében a magas kormánytól ugy a már fennálló, mint a létesitendő *szövetkezeti* malmok javára állami kedvezmény utján a versenyképesség előmozditását kivánni sziveskedjék.

IPARÜGYEK.

— Gyáripari szakosztály az iparegyesületben. Az országos iparegyesület végrehajtó-bizottsága kiindulva abból a szempontból, hogy a nagyipar érdekeinek képviseletére az iparegyesület kebelében szervezett gyáripari szakosztály volna a leghivatottabb, elhatározta a szakosztály ujjászervezését és felhivta az összes nagyipari egyesületeket, hogy a szakosztályba képviselőket küldjenek ki. Az egyesületek tulnyomó része már be is jelentette a szakosztályhoz való csatlakozását és képviselőit is kiküldte a szakosztályba. A csatlakozó egyesületek a következők: az országos magyar bányászati és kohászati egyesület, a magyar bánya- és kohóvállalatok egyesülete, a magyar épitőmesterek egyesülete, az üveg- és porczellánkereskedők és üvegesek országos egyesülete, a magyar fővárosi malomegyesület, a vidéki malomiparosok országos egyesülete, a magyar serfőzők egyesülete, a budapesti könyv- és kőnyomda főnökök egyesülete, a magyarországi gyufagyárosok egyesülete, az országos iparegyesület papiripari szakosztálya, az országos iparegyesület bőripari szakosztálya, a fakereskedők és faiparosok országos egyesülete és még számos más egyesület. A szakosztály alakuló, illetőleg ujjászervező ülése ma este 5 órakor volt Matlekovits Sándor elnöklete alatt, a ki megnyitván az ülést, üdvözli a megjelenteket s előadva a szakosztály megalakitásánál kifejezésre juttatni kivánt elveket, kifejti, hogy a szakosztály az egyes iparágak közös érdekeinek felkarolására óhajt szolgálni. Előfordulhat, hogy az egyes iparágak érdekei ellentétben állanak magának az iparegyesületnek állásfoglalásával, de ebben az esetben is az egyesület a szakosztály véleményét ettől függetlenül fogja illetékes helyre juttatni. A felhivások, a melyeket a szakosztály megalakitása czéljából az iparegyesület a nagyipari egyesületekhez intézett, eredménynyel jártak és reményének ad kifejezést, hogy a szakosztály működése is a kivánt haszonnal fog járni. *Gelléri* Mór igazgató ezután felolvasta a szakosztályhoz való csatlakozásukat bejelentett és fentebb közölt egyesületek névsorát. Ezután *Neuschloss* Marcell olvasta fel az iparfelügyelők évi jelentéséről szóló tanulmányát, melyet nagy figyelemmel és nagy érdeklődéssel hallgattak meg.

— Az országos iparegyesület *összes szakosztályai* csütörtökön, január 30-án, délután öt órakor az egyesület helyiségében (VI., uj-uteza 4. sz. I. em.) egyetemes ülést tartanak. A napirend tárgya: Vita *Smialovszky* Valér országgyülési képviselő felolvasása alapján. (Az önálló vámterület mérlege.)

— Az épitőipar s a főváros. Nagyobb épitkezéseknél rendszerint apróbb hevenyészett bódékat ragasztanak a pallérok az épülettest mellé, a melyekben éjszakára elhelyezik a szerszámokat s a gépeket s a melyek éjjeli szállásul szolgálnak az épitkezésekhez kirendelt őröknek. Eddig semmiféle kifogás nem történt ez ellen, mert a kerületi mérnökök is belátták e bódék szükséges voltát. Legutóbb azonban megtörtént, hogy az egyik kerületi mérnök csak az esetben volt hajlandó megengedni a szerszámbódé fölállitását, ha az épitővállalkozó erre is épitési engedélyt kér, a mi 160 koronába kerül. A kerületi mérnök ez eljárását mélyen sérelmesnek találta a magyar épitőmesterek egyesülete a különben is nyomorgó épitőiparra nézve s ez okból beadványt intézett a főváros tanácsához, a melyben kéri, mondja ki egyszer s mindenkorra, hogy a szerszámbódék épitési engedély nélkül is fölállithatók. A főváros épitészeti ügyosztálya legközelebb megteszi e tárgyban ez előterjesztését.

— A szentgotthárdi óragyár válsága. Vas vármegyének egyik iparvállalata, a szentgotthardi óragyár, melyhez annyi reményt füztek annak alapitása alkalmával, azon a ponton áll, hogy fennállása, ha helyzetén minél előbb nem segitenek, csak rövid idő kérdése. Azok a törekvések, melyek ennek a gyárnak szanálását czélozták — ugy látszik — nem vezettek eredményre. Kitünik ez abból hogy a február 5-ikére összehivott közgyülés tárgysorozatában ott szerepel a gyár felszámolásának kérdése.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= Kerületi iparkiállitás Debreczenben. Debreczenben még ez évben olyan kiállitás lesz, melyben mint kiállitók hét vármegye iparossegédei és inasai fognak szerepelni. A kereskedelemügyi miniszter ugyanis leiratot intézett a debreczeni kereskedelmi és iparkamarához, a melyben felhivta a kamarát a kiállitás rendezésére. Az ilyen kiállitásokat meghonositani kivánja a miniszter a kereskedelmi és iparkamarák kebelében s mivel a legnagyobb, hét vármegyére terjedő kamara a debreczeni, azt szeretné, ha az első ilyen kiállitást a debreczeni kereskedelmi és iparkamara rendezné. Terv szerint a hét megye iparossegédei és inasai egy-egy szakmájukba vágó és «remekbe készült» munkájukkal szerepelnének a kiállitáson s igy minden év során megismerhetné a közönség az egész kamara területéről az ipar emelkedését. Hogy pedig a miniszter minél inkább serkentse és lelkesitse a kamara területén lévő segédeket a kiállitásban való részvételre s minél becsesebb munkák alkotására, a kamarához intézett leiratában azt is kijelenti, hogy a kiállitáson kitünt segédek és inasok jutalmazására arany, ezüst és bronz érmeket bocsát a kamara rendelkezésére. A kamara örömmel vette tudomásul a miniszter leiratát s elhatározta, hogy a kiállitás sikere érdekében minden lehetőt megtesz. Egyelőre ugy intézkedett, hogy a kamara kerületében levő összes ipartestületeket, iparhatóságokat és a kamara kültagjait felhivja, hogy hassanak oda miképp a kiállitáson minél több segéd és inas részt vegyen s a sikert részben igy már a résztvevők nagy számával is biztositsa.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Január 28. —

Gabonatőzsde.

A *készárupiaczon* élénkebb kinálat és nyugodt hangulat mellett 14.000 mm. buza kelt el, melyért $2^1/_2$—5 fillérrel alacsonyabb árakat fizettek. *Rozs* irányzata nyugodt volt. *Takarmányárpára* nézve a hangulat meglehetősen kedvező, az árak tartottak. *Zab* mérsékelt forgalom mellett változatlan. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki*: 100 mm. 80 kg. $9.87^1/_2$ k., 200 mm. 80 kg. $9.82^1/_2$ k., 200 mm. 79 kg. 9.85 k., 100 mm. 78·5 kg. 9.80 k., 100 mm. 78 kg. 9.75 k., 200 mm. 77·8 kg. 9.70 k., 200 mm. 77 kg. 9.70 k., 100 mm. 76·8 kg. 9.70 k., 100 77·7 kg. 9.60 k., mind három hónapra.

Fejérmegyei: 650 mm. 77·5 kg. 9.75 k., február 15-ki szállitásra.

Tolnai: 800 mm. 77·5 kg. 9.80 k., 400 mm. 77·5 kg. 9.75 k., mind három hónapra.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 76·8 kg. 9.70 k. 100 mm. 76 kg. 9.40 k., 100 mm. 75·5 kg. 9.20 k., 100 mm. 74·5 kg. 9.20 k., 100 mm. 74 kg. 9.20 k., 800 mm. 72 kg. 9.20 k., mind három hónapra.

Becskereki: 2500 mm. 76 kg. 9.55 k., három hónapra.

Romániai: 500 mm. 76 kg. 9.35 k., 2500 mm. 73 kg. 8.45 k., hajózás megnyiltával.

Raktáráru: 2800 mm. 78 kg 9.75 k., 700 mm. 77 kg. 9.75 k., mind három hónapra.

Rozs: 200 mm. 7.95 k., három hónapra, 100 mm. 7.85 k., 200 mm. 7.80 k., 300 mm. 7.75 k., 200 mm. 7.75 k., mind készpénzfizetés mellett paritásra.

Zab: 150 mm. $7.62^1/_2$ k., 100 mm. $7.62^1/_2$ k., 100 mm. 7.55 k., 100 mm. 7.50 k., mind készpénzfizetés mellett.

Tengeri: 200 mm. $4.92^1/_2$ k., készpénzfizetés mellett, paritásra.

Az árak 50 kilogrammonkint koronaértékben értendők.

A **határidőpiaczon** nem volt egységes az irányzat, a szerint váltakozott, a mint a lebonyolitások, fedezések, ujabb véleményvásárlások váltakoztak egymás után. — Köttetett:

Délelőtt:

Buza 1902 áprilisra 9.60, 9.62, 9.57, 9.53, 9.57, 9.54 k.
Buza 1902 októberre 8.49, 8.46, 8.47, 8.44 korona.
Rozs 1902 áprilisra 8.03, 7.96, 8.01, 7.97, 7.98 k.
Zab 1902 áprilisra 7.55, 7.54 k.
Tengeri 1902 májusra 5.36, 5.35 k.
Repcze 1902. augusztusra repcze 12.20.

Déli 1 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Buza 1902 áprilisra	k	9.54—9.55
Buza 1902 októberre	»	8.44—8.45
Rozs 1902 áprilisra	»	7.98—7.99
Zab 1902 áprilisra	»	7.54—7.55
Tengeri 1902 májusra	»	5.34—5.35
Repcze 1902 augusztusra	»	12.20—12.30

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalomban nyugodtabb hangulat uralkodott.

Délután 4 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak

Buza 1902 áprilisra	k.	9.56—9.57
Buza 1902 októberre	»	8.46—8.47
Rozs 1902 áprilisra	»	8.01—8.02
Zab 1902 áprilisra	»	7.54—7.55
Tengeri 1902 májusra	»	5.35—5.36
Repcze 1902 augusztusra	»	12.20—12.30

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén mérsékelt forgalom mellett fizettek *sertészsirért* 52.50 k. 50 kilonkint.

Nyers *szesz* 39 k. pénz, 39.50 k. áru.

Értéktőzsde.

A bécsi tőzsdén ma ismét az alpesi bányarészvényekben nagyobbmérvü kényszereladások történtek, minek következtében az összes vasértékek árfolyamai érzékenyen hanyatlottak. Nálunk a rimamurányi vasmürészvények árfolyama esett 6 koronával bécsi eladások következtében. Daczára ennek az alapirányzat nem szenvedett, sőt az emelkedő mozgalom ma még intenzivebb mértékben jutott kifejezésre. A forgalom kivált a nemzetközi értékekben fejlődött élénken és az árfolyamok jelentékeny áremelkedésben részesültek. Igy osztrák hitel 2.50, magyar hitel 4, osztrák-magyar államvasuti részvények 5 koronával emelkedtek. A helyi értékek piaczán némi realizálási hajlam volt érezhető, miért is közuti vasuti részvények, magyar jelzálogbank- és magyar leszámitolóbankrészvények alacsonyabb jegyzéssel zárulnak. Kivételt csak a villamos városi vasut részvényei képeztek, melyek élénk vásárlások következtében 5 koronával emelkedtek.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén élénk forgalom mellett igen barátságos hangulat uralkodott. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 656.25—657.50-ig, magyar hitelbank 672.——675.25-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 479.——479.50-ig, osztrák-magyar államvasut 667.75—670.75-ig, magyar koronajáradék $96.82^1/_2$—96.90-ig, közuti vasut 635.—630.—-ig, városi villamos vasut 313.——317.—-ig.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 656.50—657.—-ig, magyar hitelbank 674.——675.—-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 443.——444.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 56.——58.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II kib. 479.——479.50-ig, osztrák-magyar államvasut 669.50—670.—-ig, déli vasut 75.——76.—-ig, rimamuranyi vasmü 490.—491.—-ig, magyar koronajáradék 96.85—96.90-ig, közuti vasut 632.——633.—-ig, városi villamos vasut 316.—317.—-ig.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde kedvező maradt, az árfolyamok tovább emelkedtek. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 657.75—656.50, magyar hitelbank 675.50—674.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 443.——444.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 478.——479.50-ig, osztrák-magyar államvasut 670.50—673.50-ig, rimamurányi vasmü 492.50—491.—-ig. magyar koronajáradék 96.85—97.—-ig, közuti vasut 631.50—634.—-ig, városi villamos vasut 317.—316.—-ig. — Helyi értékekben köttetett: salgótarjáni kőszénbánya 571.——572.—-ig, magyar villamossági gyár 257.—.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 657.—657.50-ig, magyar hitelbank 674.——674.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltó bank 443.——444.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 57.——58.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 479.——480.—-ig, osztrák-magyar államvasut 673.——673.50-ig, déli vasut 75.——76.—-ig, rimamurányi vasmü 491.——492.—-ig, magyar koronajáradék 96.90—96.95-ig, közuti vasut 632.——632.50-ig, városi villamos vasut 315.50—316.—-ig.

Prämium-üzlet: Dijbiztositások: Osztrák hitelrészvényben holnapra 5—6 k., nyolcz napra 12—14 k., február végére 26—28 korona.

Utótőzsde.

Az utótőzsde csekély forgalom mellett némileg gyengült. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 657.50—656.—-ig, magyar hitelbank 674.——673.—-ig osztrák-magyar államvasut 673——771.50-ig, rimamurányi vasmü 490.——486.—-ig.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 656.25—656.50-ig, magyar hitelbank 673——673.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 443.——444.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 57.—57.50-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 478.——479.—-ig, osztrák-magyar államvasut 672——672.50-ig, déli vasut 75.——75.50-ig, rimamurányi vasmü 486.——487.—-ig, magyar koronajáradék 96.90—96.95-ig, közuti vasut 632.—633.—-ig, városi villamos vasut 315.50—316.—-ig.

Sertés kereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, jan. 28. Hizott sertésárak: I. *Magyar* elsőrendü: Öreg nehéz 90—92 f. Öreg közép —.— f. Fiatal nehéz 94—95 f. Fiatal közép 90—92 f. Fiatal könnyü 88—90 f. II. *Magyar szedett*: Nehéz —.— f. Közép —.— f. Könnyü —.— f. III. *Romániai*: Nehéz —.— f. Közép —.— f. Könnyü —.— f. IV. *Romániai eredeti* (Stachl): Nehéz —.— f. V. *Szerbiai*: Nehéz 88—90 f. Közép 86—88 f. Könnyü 84—86 f.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám: 1902 január 26. napján volt készletben 26 959 drb, jan. 27. napjan felhajtatott 398 drb, jan. 27. napján elszállittatott 659 drb, jan. 28. napjára maradt készletben 26 698 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata: változatlan.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenczvárosi petroleum-rakodónál levő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése január 27-én. Előző napról visszamaradt 711. Uj felhajtás 1050, összes felhajtás 1761, Budapesti fogyasztásra elszállittatott 1303, eladatlanul visszamaradt 458. Napi árak: 120—180 kilogr. sulyban 88—92 f.-ig. 220—280 klg. sulyban 88—92 f.-ig, 320—380 klg. sulyban 86—92 f.-ig. Öreg nehéz 80—91 f.-ig. Malaczok —.— f.-ig. A vásár hangulata élénk volt.

Gabona forgalmi kimutatás.

A m. kir. központi statisztikai hivatal kimutatása az 1902 jan. hó 26-án esti 6 órától jan. hó 27-én esti 6 óráig *Budapestre* vasuton és hajón érkezett s innen elszállitott gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről.

Az áru megnevezése	Érkezett: vasuton	Érkezett: hajón	Érkezett: együtt	Elszállíttatott: vasuton	Elszállíttatott: hajón	Elszállíttatott: együtt
	m é t e r m á z s a					
a) helyi forgalomban						
buza	5286	—	5286	—	—	—
rozs	329	—	329	—	—	—
árpa	1369	—	1369	101	—	101
zab	1511	—	1511	—	—	—
tengeri	1328	—	1328	—	—	—
repcze	—	—	—	—	—	—
liszt	510	—	510	12753	—	12753
korpa	—	—	—	1349	—	1349
összesen	10333	—	10333	14203	—	14203
b) átmeneti forgalomban						
buza	—	—	—	—	—	—
rozs	—	—	—	—	—	—
árpa	—	—	—	—	—	—
zab	—	—	—	—	—	—
tengeri	—	—	—	—	—	—
repcze	—	—	—	—	—	—
liszt	—	—	—	—	—	—
korpa	—	—	—	—	—	—
összesen	—	—	—	—	—	—

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, jan. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az alpesi részvények hanyatlása a mai előtőzsdén megujult. Ezek a részvények 381-en indultak, csakhamar azonban ismét jelentékeny eladások történtek, minek következtében az árfolyam rohamos hanyatlását a gyors intervencziós vételek sem akadályozták meg. Az alpesi bányarészvények hanyatlása, melyet 360.50-ig estek s csak zárlat felé emelkedtek ismét 373-ig, a többi értékek piaczát nem érintette, kivévén az alsó-ausztriai leszámitoló-társaság részvényeit, melyek szintén gyengültek. A többi értékek piaczon a tegnapi külföldi tőzsdék szilárd tudósitásai kapcsán barátságos hangulat uralkodott. Hitel- és osztrák-magyar államvasuti részvények szilárdságukkal különösen kiváltak a többi részvények közül. A járadékok is szilárdak voltak.

11 órakor záródnak: **Osztrák hitelrészvény** 656.50, magyar hitelbank 675.—, osztrák-magyar államvasut 669.50, déli vasut 75.25, alpesi bányarészvények 373.—, rimamurányi vasmüvek 489.—, német birodalmi márka 117.22.

A *déli tőzsde* nyugodtan nyilt meg tartott árfolyamokkal. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 656.50, magyar hitelbank 675.—, Länder-bank 418.50, unionbank 555.—, anglo-bank 263.—, bankegyesület 455, közuti vasut Lit. A. 285.—, osztrák-magyar államvasut 670.—, déli vasut 75.50, elbavölgyi vasut 452, alpesi bányarészvény 373.—, rimamurányi vasmü 490.—, prágai vasipar 1465.—, májusi járadék 100.85, magyar koronajáradék 96.85, török sorsjegyek 104.50, német birodalmi márka 117.22.

A délutáni magánforgalomban a déli tőzsde zárlata után maradt: Osztrák hitelrészvény 655.50, magyar hitelrészvény 674.—, angol-osztrák bank 262.50, bankegyesület 453.—, union-bank 555.—, Länderbank 420.50, osztrák-magyar államvasut 671.25, déli vasut 75.—, elbavölgyi vasut 453.—, északnyugati vasut 488.—, dohányrészvény 291.—, rimamurányi vasmü 489.—, alpesi bányarészvények 371.50, májusi járadék 185.—, magyar koronajáradék 96.75, német birodalmi márka 117.—.

Bécs, jan. 28. *(Magyar értékek zárlata)* 4%-os aranyjáradék 119.70, tiszai és szegedi kölcsönsorsjegy 152.25, magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.30, magyar kel. vasut áll. kötvény 121.25, leszámitoló- és pénzváltób.-részvény 440.—, magyar kereskedelmi bank 2548, magy. koronajáradék 96.75 4%-os magy. földtehermentesitési kötv. 65.60, magyar hitelbank részvények 670.—, magyar nyeremény-k.-sorsjegy 182.—, kassa-oderbergi vasut-r. 369.—, rimamurányi vasmü 488.—, magyar czukoripar —.—.

Bécs, jan. 28. *(Osztrák értékek zárlata)* 4·2%-os papir-járadék 100.25, 4%-os osztrák aranyjáradék 120.50, 1860. sorsjegy 145.50, osztrák hitelsorsjegy 402.—, angol osztrák bank —.—, bécsi Bankverein 453.—, osztrák-magyar bank 1632.—, déli vasut részvény 74.50 dunagőzhajózási társulat 830.—, dohányrészvény 290.—, cs. és kir. vert arany 11.33, német bankváltók 117.12. 4·2%-os ezüstjáradék 100.70, osztrák koronajáradék 97.90. 1864. sorsjegy 226.50, osztrák hitelintézeti részvény 656.—, union-bankrészvény 554.50 osztrák Länderbank 419.25, osztrák-magyar államvasut 671.—, elbavölgyi vasut 452.—, alpesi részvények 370.—, 20 frankos arany 19.02, londoni váltóár 239.20, bécsi tramway Litt. A. 284.—, Litt. B. 280.—, Lipótkohó 375.—. Szilárd.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jan. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A külföldi tőzsdékről érkezett kedvezőtlen jelentések, különösen a newyorki piacz gyöngülése a vásárlási kedv hanyatlását eredményezték az itteni határidőüzletben. Bágyadt irányzat mellett tartózkodó maradt a kinálat. Buza és rozs 3 fillért vesztett, tengeri 1 fillérrel szilárdult. Buza tavaszra 9.70—9.74 kor., rozs tavaszra 8.21—8.20 zab tavaszra 7.82—7.80, tengeri május—juniusra 5.62—5.63 5.64. Zárlatkor maradtak: Buza tavaszra 9.74, rozs tavaszra 8.21, zab tavaszra 7.80, tengeri május juniusra 5.64 korona.

A *szeszüzlet* pang. Kontingentált szesz áru jegyzése 34.80—35.20 k.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, jan. 28 (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde megnyiltakor az irányzat nem volt egységes. Bányaértékek az első jegyzések megállapitása után realizácziók következtében gyengültek, ellenben bankok mind szilárdak voltak. Belföldi járadékok az állandó pénzbőségre és idegen járadékok szintén szilárdak voltak. Vasutakban nincs vevőkedv. Zárlat felé bányaértékek ingadozók, egyéb papirok szilárdak. Magánkamatláb 2%, ultimópénz $2^5/_8$%.

Zárlatkor jegyeztetik 4·2%-os papirjáradék 101.—, 4%-os osztrák aranyjáradék 102.75, elbavölgyi vasut —.—, magyar koronajáradék 97.75, osztrák-magyar államvasut 143.90, kassa-oderbergi vasut 91.80, bécsi váltóár 85.25, magyar vasuti beruházási kölcsön 103.25, alpesi bányarészvény —.—, Disconto Commandit 186.90 általános villamossági Edison 195.—, gelsenkircheni 173.90 Laura-kohó 201.90 4·2%-os ezüstjáradék 101.—, 4%-os magyar aranyjáradék 101.—, osztrák hitelrészvény 207.10, déli vasut 20.25, Károly Lajos-vasut 101.60, orosz bankjegyek 216.05, 4% uj orosz kölcsön 96.25, török dohányrészvény —.—, olasz járadék —.—, magyar hitelbank —.—, Dynamit Trust 167.—, Harpeni 168.40 Szabálytalan.

Berlin, jan. 28. (Esti tőzsde) Osztrák hitelrészvény 206.75, déli vasut 20.25, osztrák-magyar államvasut 143.75. Gyenge.

Frankfurt, jan. 28. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 206.60, déli vasut 20.—, Disconto-Commandit 186.80, berlini Handelsgesellschaft 146.80, Harpeni 166.70, Laura-kohó 200.—, magyar aranyjáradék —.—, osztrák aranyjáradék —.—, osztrák papirjáradék —.—, osztrák-magyar államvasut —.—, német bank 208.80, drezdai bank 138.40, gelsenkircheni 172.40, Hibernia —.—, olasz járadék —.—, magyar koronajáradék —.—, osztrák ezüstjáradék —.—. Szilárd.

Hamburg, jan. 28. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 206.75. Szilárd.

Hamburg, jan. 28. (Zárlat.) 4·2% ezüstjáradék 100.80, 1860. sorsjegy 146.75, osztrák déli vasut 20.—, 4%-os osztrák aranyjáradék 102.50, osztrák hitelrészvény 206.50, osztrák-magyar államvasut 143.90, olasz járadék 100.75, 4%-os magyar aranyjáradék 101.75. Gyengébb.

Páris, jan. 28. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *3 óra 40 perczkor záródnak*: Osztrák-magyar államvasut 716.—, 4%-os osztrák aranyjáradék 103.70, osztrák Länderbank —.—, 3%-os franczia járadék 100.22, ottomán-bank 552.—, $3^1/_2$%-os franczia járadék 102.42, alpesi bányarészvények —.—, déli vasut —.—, 4%-os magyar aranyjáradék 101.60, párisi bankrészvény 1000.—, olasz járadék 99.90, franczia törlesztési járadék 99.57, osztrák földhitelintézeti részvény —.—, török dohányrészvény 316.—, Szabálytalan.

London, jan. 28. (Megnyitás.) Angol consol $93^{15}/_{16}$.

London, jan. 28. (Zárlat.) 4·2%-os angol consolok $93^7/_8$, spanyol járadék $76^7/_8$, négyszázalékos magyar aranyjáradék 100.—, 4%-os rupia $64^3/_4$, leszámitolási kamatláb $3^3/_{16}$, bécsi váltóár 1220, déli vasut 4.—, olasz járadék $99^1/_8$, négyszázalékos osztrák aranyjáradék —.—, Canada Pacificvasut $116^1/_8$, ezüst $25^1/_2$, 3%-os magyar aranykölcsön —.—. Szilárd.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

New-York, jan. 28. (Zárlat.) *Gyapot*: New-Yorkban helyben $8^5/_{16}$ ($8^5/_{16}$ tegnap), gyapot januárra 8.01 (7.97), gyapot áprilisra 8.15 (8.08), gyapot New-Orleansban helyben $7^7/_8$ ($7^7/_8$). — *Petroleum*: Stand White Newyorkban 7.20 (7.20), petroleum Stand White Philadelphiában 7.15 (7.15), petroleum Rafined in Cases 8.30 (8.30), petroleum Credit Balances at Oil City 1.15 (1.15). *Zsir*: Western steamt 9.60 (9.60), zsir Rohe és Brothers 9.80 (9.85). — *Tengeri* irányzata: szilárd. Tengeri januárra $65^3/_8$ (—.—), tengeri májusra $65^3/_8$ ($66^1/_2$), tengeri juliusra $65^1/_8$ ($65^3/_4$). — *Buza* irányzata: állandó. Piros őszi buza helyben $86^3/_8$ ($86^3/_8$), buza januárra —.— (—.—), buza márcziusra 84— (84—), buza májusra $83^3/_8$ ($83^3/_8$), juliusra $83^1/_4$ ($83^1/_4$). — Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.— ($^7/_8$). — *Kávé* fair Rio 7. sz $5^7/_8$ (6—,), kávé januárra 5.35 (5.50), kávé áprilisra 5.55 (5.70). — *Liszt* Spring Wheaclears 2.90 (2.90). *Czukor* $3^1/_8$ ($3^1/_8$). — *Ón* 23.57 (23.95). — *Réz* $11^1/_2$ (11—).

Chikago, jan. 28. (Zárlat.) *Buza* irányzata: állandó. Buza januárra $74^3/_8$ ($74^1/_4$), buza májusra $77^3/_4$ ($78^3/_4$). — *Tengeri* irányzata: állandó. Tengeri januárra $57^3/_8$ ($57^1/_4$). — *Zsir* januárra 9.17 (9.22), májusra 9.32 (9.37). — *Szalonna* short clear 8.75 (8.67). — *Sertéshus* januárra 15.42 (15.55).

Prága, jan. 28. *Nyersczukor* Aussigban azonnal átvéve vagy februárra 18.50 k., márcziusra 18.65 k., finomitott készáru Prágában 84.— k.

Hamburg, jan. 28. *Nyersczukor* januárra 6.77, februárra 6.82, márcziusra 6.95, áprilisra 7.02, májusra 7.07, juniusra 7.15, juliusra 7.22, augusztusra 7.30, szeptemberre 7.35, októberre 7.40, novemberre 7.45, deczemberre 7.50 márka.

Berlin, jan 28. Buza májusra 169.75, juliusra 170.—, bágyadt; rozs májusra 146.50 juliusra —.—, bágyadt; zab májusra 155.25, juliusra 153.50, bágyadt; tengeri májusra 120.25, juliusra 120.25, bágyadt; olaj májusra 53.80, októberre 52.80, javult; szesz (70-es) helyben 33.70.

Boroszló, jan. 28. Buza helyben 17.40, sárga buza helyben 17.30, rozs helyben 14.90, zab helyben 14.70, repcze helyben 26.—, tengeri 100 kilonkint 13.—.

Köln, jan. 28. Olaj 60.—.

Páris, jan 28 *Buza* januárra 21.55, februárra 21.75, márcziustól négy hóra 22.55 májustól négy hóra 22.80, állandó; *rozs* januárra 15.50, februárra 15.50, márcziustól négy hóra 16.—, májustól négy hóra 16.—, nyugodt; *liszt* fleur de Paris januárra 27.70, februára 27.55, márcziustól négy hóra 28.05, májustól négy hóra 28.70, állandó; *repczeolaj* januárra 62.—, februárra 62.—, márcziustól árprilisra 62.—, májustól négy hóra 61.50, nyugodt; *szesz* januárra 26.75 februárra 27.25, márcziustól áprilisra 27.75, májustól négy hóra 28.75, nyugodt; *nyers czukor* januárra 18.—, februárra 18.50, nyugodt; *fehér czukor* januárra 21.75, februárra 22.—, májustól négy hóra $22^7/_8$, októbertől négy hóra 23.50, szilárd; *finomitott czukor* januárra 94.50, februárra 95.—. — Időjárás: változékony.

Liverpool, jan. 28. (Gabonapiacz.) Amerikai buza $^1/_2$ p.-vel olcsóbb. Amerikai tengeri $^1/_2$ p.-vel olcsóbb, odesszai tengeri $^1/_2$ p.-vel olcsóbb. Liszt változatlan. Az idő borus.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

A központi vásárcsarnok árai. *(Magánjelentés.)* A mai igen élénk forgalomban az élelmiczikkek ára valamivel emelkedett, csak a tojás és a vaj áracsökkent. Ponty kilója 160 fillér, harcsa kilója 180 fillér, fogas 3 korona, kecsege 2 korona, viza 220 fillér, tok 240 fillér, tengeri hal 4 korona, tengeri rák, scampi kilója 4 korona, humár 5 korona. Fejes káposzta darabja 15 fillér, vörös káposzta 20 fillér, karfiol darabja 30 fillér, kelkáposzta 4 darab 10 fillér, teavaj kilója 220 fillér, főzővaj 170 fillér, édes turó 80 fillér, száraz turó 48 fillér Tejföl literje 80 fillér. Friss tojásból 36 darabot olvastak 2 koronáért.

Bécsi sertésvásár.

Bécs (St.-Marx), jan. 28. (Az *Egyetértés* távirata.) A mai sertésvásáron volt 5632 fiatal és 6946 magyar kövér sertés, összesen 12.591 darab. Az irányzat lanyha volt. — Jegyeznek: prima 85—87 fillér, kivételesen 88 fillér, középszerü és öreg sertések 78—84 fillér, könnyü sertések 70—76 fillér, fiatal sertések 64—82 fillér kilónkint, élősulyban, fogyasztási adó nélkül.

Szerkesztői üzenetek.

Gy. J. Látatlanba nem mondhatjuk meg, hogy hány éves lehet a talált tárgy. Még azt se mondhatjuk meg, melyik korszakból való. Ha régiség, akkor itt a fővárosban hamar talál reá vevőt. Ajánljuk, vizsgáltassa meg a dologhoz értő emberrel.

G. G. Európai konczert néven értjük a nagyhatalmaknak azon szövetségét, mely által ezek az európai béke fenntartása és biztositása érdekében arra kötelezték magukat, hogy felmerülő viszályaikat, valamint a netán következő egyéb politikai mozgalmakat közös kongresszusokon fogják ezentul közös összetartással és testvéri egyetértésben kiegyenliteni és esetleg leküzdeni. Az *európai konczert* kifejezéssel az 1814. márczius 1. chaumonti szerződésben találkozunk először, utoljára pedig hivatalosan a III. párisi békekötés (1856 márcz. 30.) 7. pontjában. Az európai konczert tagjai eleitől kezdve ezek voltak: Ausztria, Francziaország, Nagy-Brittania, Oroszország és Törökország. Ezekhez később Poroszország és Olaszország járult.

Tulajdonos és kiadó:

„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Igazgató: *Erdős Armand.*

Napirend 1902 január 29.

Naptár: Szerda január 29. — Római katholikus: Szal. Sz. Fer. — Protestáns: Juventin. — Görög-orosz: (január 16.) Pet. lain. — Zsidó: Scheb. 21. — Nap kél: 7 óra 16 perczkor, nyugszik: 4 óra 40 perczkor. — Hold kél: 11 óra 13 perczkor este, nyugszik: 9 óra 27 perczkor reggel.

A horvát miniszter fogad d. u. 4 órakor.

Szabad liczeum: Az egyetem állattani intézetében (muzeum-körut 4.) este 6—7-ig dr. Acsády Ignácz előadása: A magyar történet foglalatáról.

Hangverseny az Egan szobor javára a katholikus körben.

A főrendiház közjogi és törvénykezési bizottságának ülése d. e. 11 órakor.

A Kisfaludy-társaság ülése délután 5 órakor az akadémiában.

Az országos középiskolai tanár-egyesület budapesti körének ülése délután 5 órakor ujvilág-utcza 2. sz. alatt.

Nemzeti muzeum: Képtár d. e. 9—1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődij mellett tekinthetők meg.

Országos képtár és metszetkiállitás az akadémiában d. e. 9—1 óráig.

Iparmüvészeti muzeum (üllői-ut) d. e. 9—1 óráig.

Technologiai muzeum d. e. 9—1 óráig.

Mezőgazdasági muzeum (kerepesi-ut 72.) d. e. 9—1 óráig.

A földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) d. e. 10—1 óráig. Belépődij 1 kor.

Az akadémia Goethe-szobája d. e. 10—12 óráig.

A Feszty kiállitás a városligeti müvcsarnokban délelőtt 9 órától este 7-ig. Belépő-dij 3 személynek 2 kor., 5 személynek 3 korona.

Magyar nők mükiállitása a Klotild-palotában (váczi-utcza 34. sz.) d. e. 10 órától este 8 óráig. Belépődij 60 fillér.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—1 óráig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7 óráig.

Egyetemi könyvtár d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—8 óráig.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza d. e. 10—1 óráig 40 fillér, azontul este 6 óráig 1 korona.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Egyetemi füvészkert (az üllői-uton) nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum. *Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* V., váczi-körut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *A hazai termékek állandó kiállitása és a kereskedelemtörténeti gyüjtemény*, továbbá a *háziipari kiállitás* (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban. Nyitva: 9—12-ig és vasárnap d. e. 9 órától 12-ig. — A *külföldi kirendeltségek* központi üzletvezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság V., váczi-körut 32.)

IDEGENEK NÉVSORA.

Erzsébet királyné szálloda és pension. Dr. Kégl J. Szt-Király. — Zellenka J. Bécs. — Kapuszarovits J. Nagy-Becskerek. — Blau J. N.-Kanizsa. — Lovass J. Érmihályfa. Földváry L. Váczhartyán. — Ghidin A. Karánsebes. Csenkey G. Veszprém. — Tamás D., Szőcs A. Ozvald. — Gaál J. Szatovácz. — Zentay S. Sopron. — Reininger K. Kassa. — Molnár V. Komárom. — Boér K. Arad.

Nádor szálloda. Fleiszmann E. Bukarest. — Pollák L. N.-Buki. — Heinrich M. Szombathely. — Sárközy Ö. Győr. Tschurtz B. K.-Terenne. — Vajda A. Komárom. — Lengyel M. Temesvár. — Angerer J. Stuttgart. — Waldmann K. Rédeal. — Hopp E. Kecskemét. — Wiener K., Scheffer J. Bécs. — Heisler K. Szigetvár. — Somogyi B. Karczag. — Haffner J. Sopron. — Tálos A. Kőszeg. — Scheiber M. Lemberg. — Sárközy L. Vinkovcze.

Pannonia szálloda. Gróf Alberti E. Trieszt. — Defonz J. Sissek. — Boer B. Abrudbánya. — Mihalik D. N.-Rőcze. Dr. Sajó E. Ungvár. — Gruby J. Bulken. — Harangi V. M.-Kövesd. — Dr. Guthy J. Técső. — Eberman J. Prága. — Schréder Gy. Pohorella. — Remenyik I. Pétervásár. Horváth B. H.-Terenne. — Világhy Gy. Füzitő. — Bakos J. Makó. — Józsa P. Segesvár. — Kálló Gy. Szentes. — Veress J. Orosháza. — Szabó J. N.-Varbó. — Sztranyovszky G. B.-Gyarmat. Markovics M. Inánd. — Gancsángh M. Zemplén. — Kujnits Gy. Losoncz. — Kovács R. Perlak. — Lengyel Ö. Sz.-Ujvár. Tiller M. Bécs. — Krausz B. Szolnok.

Metropole szálloda. Heisler K. Klagenfurt. — Grad M. Boroszló. — Bothe F. Bécs. — Spitzer E. Bécs. — Hahn M. Bécs. — Práger M. Bécs. — Faith B. Nyitra. — Hevesi J. Kecskemét. — Endrényi I. Szeged. — Palócz L. Szeged. Büchler L. Gyöngyös. — Hieffner B. A.-Rakoncza. — Förster B. Sz.-Szombat. — Radány A. B.-Bánya. — Veszelovszky F. N-Szombat. — Versey J. Arad. — Bay I. S.-Szt.-György. Klein D., Zeisler L. Miskolcz. — Pain E. Mezőtur. — Fodor M., Szalay D. Pécs. — Kállay A. Nyiregyháza. — Schwarcz G. Nádas. — Kepes N., Friedländer H. N.-Várad. — Reiner J., Lenner E. Győr. — Schneider A. Goicza. — Zádory F. Brád. — Bárthy I. Heves.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Bérletszünetben (6. sz.)

Budapest, 1902 január 29-én.

Jancsi és Juliska.

Mese 3 képben. Szövegét irta Wette Adelaida. Ford. Abrányi Emil. Zenéjét irta Humperdinck.

Személyek:

Andris	Mányai
Panna	Rotter
Jancsi	Várady M.
Juliska	Payer M.
A vasorru bába	Berts
Altató bácsi	Wlassák
Harmat bácsi	Palóczyné

Utána:

A babatündér.

Látványos ballet 1 felv. Szerzették Hassreiter es Gaul. Zenéjét irta Bayer J.

Végül:

Nap és föld.

Ballet 4 képben. Irták Gaul és Hassreiter. Zene Bayertől. Szinre kerül a IV-ik kép.

Személyek:

Természetbuvár	Zolnay
Költő	Pini
Auróra	Tárnoky
Malvina	Kranner
Kristóf	Kiss H.
A világszellem	Jaszniger
A nap	Farkas

Kezdete 5 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Bérlet 21. sz.

Budapest, 1902 január 29-én.

Tágma királyné.

Történelmi szinmü 3 felvonásban. Irta: Rákosi Jenő.

Személyek:

Tágma királyné	Jászai M.
Vendrő	Szacsvay
Dsábul	Somló
Csakan	Mihályfi
Balangyár	Gál
Szirák	Beregi
Bareza	Fáy Sz.
Káma	Meszlényi
Arszit	P. Márkusz
Szegheő	Horváth
Kydar	Pálffy
I. hirhozó	Paulay
II. „	Császár
III. „	Iványi

Kezdete 7½ órakor.

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1902 január 29 én.

Yvette Guilbert

és társulatának utolsó vendégjátéka.

Kezdete ½8 órakor.

VÁR-SZINHÁZ.

Budapest, 1902 január 29 én.

Zárva.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1902 január 29 én.

Szókimondó asszonyság.

Szinmü 4 felv. Irta Victorien Sardou. Ford. Fái és Makó.

Személyek:

I. Napolen	Szirmai
Mária Luiza	* * *
Lefébvre	Kiss M.
Katalin	Blaha L.
Fouché	Solymosi
Mária Karolina	P. Lukács
Erzsébet	Krecsányi
Neipperg	Delli
Savári	Horváth

Kezdete 7 órakor

Uránia

Magyar tudományos szinház.

Budapest, 1902 január 29 én.

Nápoly.

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Budapest, 1902 január 29-én.

Lotti ezredesei.

Énekes bohózat 2 felv. Irta: Rudyard S. Ford: Faragó J.

Személyek:

Tom Dawentry	Sziklai
Harriet	Sziklainé
John Dickson	Boross
Kitty	Turcsányi
Ramajanah	Ráthonyi
Lotty	Fedák
Barley	Szilágyi
Moorland	Stoll
Fox	Mátrai
Elsie	Tomcsányi

Kezdete 7½ órakor.

Fővárosi gyermek-szinház.

Rottenbiller-utcza 37/6. sz.

Igazgató Feld Zsigmond.

Budapest, 1902 január 29-én.

Zárva.

Szinházi játékrendek.

A m. kir. operaház műsora: *Csütörtökön* Onegin (először). *Pénteken* nincs előadás. *Szombaton* A hugonották. *Vasárnap* Onegin (másodszor).

A nemzeti szinház műsora: *Csütörtökön, pénteken* Julius Caesar. *Szombaton* A szerencse. *Vasárnap* d. u. Ibolyafaló, este Julius Caesar.

A várszinház műsora: *Pénteken* Aida. *Szombaton* Alfonz ur.

A népszinház műsora: *Csütörtökön, pénteken és szombaton* Ádám és Éva. *Vasárnap* d. u. Éjjel az erdőn, este Katalin.

A magyar szinház műsora: Egész héten Lotti ezredesei. *Vasárnap* d. u. A postásfiu, este Lotti ezredesei.

A vigszinház műsora: *Csütörtökön* d. u. Ocskay brigadéros, este A képviselő ur. *Pénteken* A dada. *Szombaton* A Gyurkovics-lányok (először.) *Vasárnap* d. u. A dada, este A Gyurkovics-lányok.

Az Uránia-szinház műsora: *Csütörtökön* Nápoly (másodszor.) *Pénteken* Nápoly (harmadszor.) *Szombaton* Nápoly.

SOMOSSY-MULATÓ

Király-utcza 71. sz.

SOMOSSY KÁROLY igazgató.

Ma

Dirkens Annie

utolsó szóló-estéje.

Holnap, csütörtökön először

„Ér"

Párisi erkölcsrajz. Irta Méténier Oszkár.

DIRKENS ANNIE

asszonyal a főszerepben.

Vasárnap, első délutáni előadás az uj februári műsorral.

Sarokűzlet **Kiárusitás** Sarokűzlet

leltározás miatt

rendkivüli olcsó

porczellán étkezőkészletek 42015

csakis 1902. febr. hó 7-ig.

komplett 6 személyre, dusan aranyozott és remek festésü

Étkezőkészlet	5.95	Teakészlet finom	3.70
		Teakészlet rokokó	4.70
Étkező modern	7.25	Kávékészlet	3.50
		Kávékészlet rokokó	4.75
Étkező rokokó	8.50	Mocca platauval	4.50
		Mosdó service	4.75
		Vésett üveg service	7.50

Étkező 12 személyre 25, 30 és 35 forint.

ORTNER REZSŐ és Társa

Teréz-körut 32. saroküzlet.

Vidéki rendelésnél kérjük a vasutállomást.

Igen tisztelt hölgyeim!

Ki szépségét fentartani vagy fokozni kivánja, csak az alant felsorolt, teljesen ártalmatlan és mégis meglepő hatásu pipereczikkeket használja:

Aurora créme arcz- és kézfinomitó a legjobbes legmegbizhatóbb hatásu szépitőszer az arcz és kézbőr mindennemü tisztátlanságai eltávolitására. Zsirtalan. Nappal is használható. 1 tégely ára 1 k. 20 fill.

Aurora poudre (rizspor) Kitünően tapad, ólmot vagy más ártalmas anyagot nem tartalmaz. Kapható fehér, rózsa és créme szinben. 1 doboz ára 1 k. 20 fillér.

Valódi orgonavirág szappan a fenti szépitőszerek kiegészitő része, rendkivülenyhe s kellemes illatu szappan. 1 drb ára 70 fillér, 3 drb ára 2 kor.

Pármai ibolya szappan Szabó Béla miskolczi gyógyszerész és szappangyáros kitünő készitménye. E szappan lanolinnal készül, eunélfogva kiválóan alkalmas az érzékeny és száraz arczbőr s kezek ápolására, 1 drb ára 80 fillér, 3 drb ára 2 kor. 20 fillér.

Főraktár: 11491

MAJTHÉNYI BÉLA

droguista és vegykészitmények üzletében

Budapest, IV., Egyetem-utcza 11.

(a Gróf Károlyi palotával szemben)

a m. kir. honvéd csapatok és intézetek szerz. szállitója.

Mindennemü bel- és külföldi gyógyáru különlegességek, angol- és franczia illatszerek és pipereczikkek, vegykészitmények, háztartási, gazdasági és állatgyógyászati czikkek raktára.

Padlófényesitő szerek.

Tea, rum, cognac, cacao és csokoládé.

Rum és likőr készitéséhez való anyagok.

Fővárosi Orfeum

(Nagymező-utcza 17.) 42982

Még csak néhány napig

Párisi Fono-Kinema-Szinház

Chung-Ling-Soo

Tarka Szinpad

Az Angyalvadászok

és a nagy januári programm.

Február 1-én:

II. álarczos-bál.

A télikertben reggel 5 óráig **Vörös Elek** czigányzenekara hangversenyez.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESITŐ VÁLLALAT

Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. sz.

financziroz találmányokat és belajstromoz védjegyeket és mustrákat. 42636

Felvilágositás dijtalan. Telefon 24—20.

Vizállás, 1902 január 28-án.

	Czentiméter		
Inn:			
Schärding	+ 42		
Duna:			
Passau	+ 176	<	9
Linz	— 88	<	10
Bécs	— 75	<	15
Pozsony	+ 147	<	13
Komárom	+ 246	>	5
Budapest	+ 204	<	4
Paks	+ 141	>	6
Mohács	+ 221	>	17
Gombos	+ 243	>	12
Ujvidék	+ 172	>	4
Zimony	+ 175	<	7
Pancsova	+ 137	<	7
Drenkova	+ 133	<	7
Orsova	+ 209	<	9
Vág:			
Szered	+ 138	>	4
Rába:			
Győr	+ 204	<	4
Dráva:			
Zákány			
Barcs	+ 2	>	12
Eszék	+ 69	>	2
Száva:			
Sziszek	+ 185	>	124
Mitrovicza	+ 268	<	3
Béga:			
Kiszető	+ 145	>	23
Temesvár	+ 87	>	83
N.-Becskerek	+ 26	>	11
Tisza:			
M.-Sziget	+ 40	<	5
Tekeháza	+ 20	>	10
Tisza-Ujlak	+ 4	>	18
V.-Namény	+ 28	>	12
Záhony (Csap)	— 78		
Tokaj	+ 55		
Tisza-Füred	+ 63	>	8
Szolnok	+ 41		
Csongrád	+ 16	<	5
Szeged	+ 67	<	6
Török-Becse	+ 30	<	5
Titel	+ 168	<	4
Körös:			
Sebes: N.-Várad	+ 6	<	2
Fekete: Tenke	+ 62	>	4
Fehér: B.-Jenő	+ 44		
Kettős: Békés	+ 192	>	84
Hármas: Gyoma	+ 98	>	26
Maros:			
Arad	— 108	>	2
Makó	— 5	<	2

Jegyek magyarázata: + null fölött, — null alatt, > áradat, < apadat.

Időjárás.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1902 január 28-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700+	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérsék maximuma	Hőmérsék minimuma
Akna-Szlatina	63·1	— 9·9	E 4	0	5	1	—10
Szatmár	61·8	— 1·2	—	0	—	1	—3
Eger	60·4	— 5·4	N 1	0	—	—1	—10
Ungvár	61·2	— 5·8	NE 1	0	—	3	—6
Késmárk	62·9	— 10·4	—	1	—	—	—
Árvaváralja	61·6	— 17·8	W 2	0	—	—4	—19
Selmeczbánya	60·3	— 8·2	W 0	4	—	—3	—9
Budapest	59·2	— 3·6	NNE 2	3	—	2	—4
Ó-Gyalla	57·8	— 2·7	SE 2	4	—	—1	—7
Komárom	58·3	— 3·1	E 1	4	—	9	—7
Magyar-Óvár	58·7	— 3·6	E 1	4	—	1	—6
Sopron	58·2	— 3·6	S 1	4	ny	1	—5
Herény	57·4	— 2·7	—	4	—	0	—8
Keszthely	57·2	+ 0·8	S 1	3	—	3	—1
Pécs	58·8	+ 0·1	NE 2	∞	—	3	—2
Eszék	—	—	—	—	—	—	—
Zágráb	58·7	— 0·6	NW 1	3	—	5	—2
Fiume	57·9	+ 5·9	NW 1	4	—	8	1
Cirkvenica	57·9	+ 8·8	SW 2	4	—	9	2
Debreczen	61·1	— 6·0	S 2	0	—	3	—7
Kis-Kartal	57·4	— 9·8	—	0	—	9	—10
Szolnok	60·2	— 4·6	SE 2	2	—	2	—5
Szeged	59·7	— 3·0	E 3	4	—	3	—5
Arad	61·7	— 2·6	SE 3	1	—	3	—3
Zsombolya	60·0	— 4·0	E 1	3	—	2	—5
Temesvár	60·3	— 5·0	E 2	1	—	3	—6
Versecz	58·4	— 0·8	SE 1	4	—	2	—2
Drenkova	61·9	— 3·6	NE 1	3	—	3	—6
Nagy-Várad	60·8	— 2·6	SE 3	1	—	7	—3
Kolozsvár	64·4	— 12·0	NW 1	0	1	3	—6
Nagy-Szeben	64·1	— 12·8	NW 1	≡	17	3	—14
Bécs	57·2	— 3·0	SSE 1	∞	—	2	—4
Salzburg	55·3	+ 1·0	S 2	4	1	2	—2
Klagenfurt	59·5	— 9·7	N 1	0	—	—3	—3
Póla	57·5	+ 8·0	SSW 2	1	—	8	2
Lesina	59·3	+ 7·0	ESE 3	4	—	9	6
Hamburg	47·2	— 1·8	SE 2	4	—	—	—
Berlin	49·7	— 2·0	SSE 3	4	—	—	—
Zürich	57·2	+ 3·7	W 4	4	17	—	—
Biarritz	62·5	+ 11·3	SW 5	4	—	12	9
Nizza	—	—	—	—	—	—	—
Páris	50·6	— 0·7	SW 4	4	1	11	—2
Christiansund	40·3	— 0·6	WNW 8	✱	—	—	—
Stockholm	45·6	— 4·0	W 2	0	—	—	—
Szent-Pétervár	49·9	— 3·3	SSE 1	4	—	—	—
Varsó	—	—	—	—	—	—	—
Moszkva	—	—	—	—	—	—	—
Kiev	70·2	— 0·2	SW 1	4	3	—	—
Sarajevo	60·2	— 4·4	N 1	2	—	2	—6
Sulina	60·7	+ 4·5	NE 1	4	—	11	0
Szófia	63·3	— 6·6	—	0	5	3	—7
Athen	—	—	—	—	—	—	—
Torino	59·1	— 1·0	—	3	—	3	—2
Flórencz	58·3	+ 5·2	E 2	●	5	5	3
Róma	59·0	+ 6·6	E 0	●	—	8	5
Nápoly	60·0	+ 7·5	SE 0	4	21	8	4
Brindisi	60·8	+ 3·7	S 3	1	3	12	2
Palermo	63·0	+ 11·0	WSW 6	4	4	14	9
Malta	—	—	—	—	—	—	—

A szélirányok jelölése: N = észak, E = kelet, S = dél, W = nyugot. — Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, ✱ = hó, ≡ = köd, K = zivatar.

Az alacsony levegőnyomásnak egyik magva az Északi tenger, a másik Észak-Norvégia felett van; a maximum pedig a Földközi tenger fölé vonult.

Nyugat-Európában az idő enyhe, Közép-Európában azonban hüvös volt. Jelentékeny esők voltak Franczia- és Olaszországban.

Hazánkban az idő általánosan hideg volt és keleten helyenkint erősen havazott.

Prognózis a következő 24 órára: Enyhe idő várható, északon meg nyugaton elvétve csapadékkal.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése

1902. január 28.

Időjárás borult | Vizállás reggel 7 órakor 214 cm. | Hőmérő reggel 7 órakor + 4 C. | Légsulymérő reg. 7 ó. 763 m/m.

A) Árutőzsde.

I. Gabonaneműek. — Árak koronaértékben.

a) Kész áru.

A budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 klgr.-kint. — A minőségi suly hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	74	74	75	75	76	76	77	77	78	78	79	79	80	80	81	81
tiszavidéki	—.—	—.—	9.25	9.40	9.35	9.55	9.45	9.70	9.60	9.80	9.60	9.89	9.70	9.90	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérm.	—.—	—.—	9.20	9.35	9.30	9.45	9.40	9.65	9.45	9.70	9.55	9.75	8.65	9.80	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	—.—	—.—	9.20	9.35	9.30	9.45	9.40	9.65	9.45	9.70	9.55	9.75	9.65	9.80	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bánság	—.—	—.—	9.10	9.25	9.25	9.45	9.35	9.65	9.40	9.70	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai	9.15	9.40	9.35	8.50	9.40	9.65	9.40	8.70	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
szerb átm.	—.—	—.—	—.—	—.—	9.20	9.30	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
román	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
olgár	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

	Minőség	Árfolyam kor.-tól	Árfolyam kor.-ig
Rozs 50 kg.-kint	Elsőrendü	7.85	7.90
	Középminőségü	7.70	7.80
Árpa 50 kg.-kint	Takarmány, elsőrendü	6.10	6.20
	másodrendü	5.75	6.—
	Sörfőzésre tiszavidéki	—.—	—.—
	felsőmagyarországi	—.—	—.—
	dunántuli	—.—	—.—
Köles 50 kg.-kint	—	4.50	5.—
Zab 50 kg.-kint	Elsőrendü	7.50	7.75
	Középminőségü	7.35	7.50
Tengeri 50 kg.-kint	Belföldi	4.80	5.—
	Román v. bolgár	—.—	—.—
	Cinquantin	5.90	6.—
	Fehér	—.—	—.—
Repcze 50 kg.-kint	Káposzta	—.—	—.—
	Bánsági	—.—	—.—

b) Határidőre.

	Határidő	Pénz korona	Áru korona
Magyar buza 50 kg.-kint	1902 október	—.—	—.—
	1902 április	—.—	—.—
Buza 50 kg.-kint	1902 junius	—.—	—.—
	október	8.44	8.45
	május	—.—	—.—
	1902 április	9.54	9.55
Rozs 50 kg.-kint	1902 október	7.07	7.09
	május	—.—	—.—
	1902 április	7.97	7.99
Tengeri 50 kg.-kint	1902 szept.	—.—	—.—
	október	—.—	—.—
	1902 május	6.24	5.25
Zab 50 kg.-kint	1902 október	—.—	—.—
	1902 április	7.52	7.54
	május	—.—	—.—
Kap.-repcze 50 kg.-kint	1902 augusztus	12.20	12.30
	február	—.—	—.—

II. Lessámoló árfolyamok

Buza 50 kg.-kint	—.—
Rozs 50 kg.-kint	—.—
Tengeri 50 kg.-kint	—.—
Zab 50 kg.-kint	—.—
Árpa	—.—
Káp.-Repcze	—.—

IV. Hajózási fuvardij.

	Honnan	fillér
Duna	Pancsova	—
	Ujvidék	—
	Bezdán	—
	Kalocsa	—
	D.-Földvár	—
	Szentes	—
Tisza	Szeged	—
	Zenta	—
	Titel	—
Száva	Mitrovicz	—
Béga	Temesvár	—
	N.-Becsk.	—

A fuvardij 100 kilogrammonkint a szállitási adóval és a biztositási dijjal értetik. **Győrbe** a fuvadijtétel 20 fillérrel magasabb.

II. Különféle termények.

A r 100 kilogrammonkint.

	Faj		Pénz korona	Áru korona
Ingyen hordó 50 kg.-kint	Disznózsir	budapesti	52.50	53.—
		vidéki	—.—	—.—
50 kg.-kint	Szalonna	magyar la légenszáritott vidéki	—.—	—.—
		városi légenszáritott, 4 darabos	42.—	42.50
		5	45.—	45.50
		füstölt	—.—	—.—
Zsákkal együtt göngysuly tisztasuly helyett. Minőség 500 grammonkint 50 kg.-kint	Szilva	bosnyai, 1901. évi, usance-minőség	14.60	14.75
		100 darabos	16.—	16.25
		85	18.25	18.75
		szerbiai usance-minőség	14.—	14.50
		100 darabos	15.75	16.—
		85	17.50	18.—
Ingyen hordó 50 kg.-kint	Szilvaiz	szlavoniai 1901	19.—	19.50
		szerbiai 1901	17.25	17.50
50 kg.-kint	Heremag	luczerna magyar, 1901	45.—	52.—
		lóhere aprószemü 1901	42.—	46.—
		középszerü 1901	47.—	49.—
		nagyszemü 1901	50.—	56.—

B) Értéktőzsde.

I. Államadósság.

a) Magyar államadósság.

Kamatláb	Értékpapirok	Pénz (100 kor.-kint)	Áru (100 kor.-kint)
4%	Aranyj. 100,500, 1000 ar. frt névért. drbok, adóm. 100 ar. frt = 240 k.	119.65	120.15
4%	Aranyjáradék, 10,000 ar. frt névért. dbokb. adóm. 10,000 ar. frt = 24.000 k.	—.—	—.—
4%	Aranyjáradék, adómentes, 100 ar. frt = 240 k. decz. v.	119.65	120.15
3½%	Koronaértékü járadék, adómentes	86 75	87 25
4%	„ „ „	96.90	97.20
4%	„ „ „ decz. v.	96 90	97 —
4%	„ „ „ decz. v.	96 90	97.—
4½%	1876. kel. vas. államk. ar. frtb. 100 ar. frt=240 k.	120.—	121
4½%	1889. államv. aranyk., adóm. 100 ar. frt=240 k.	122.60	123.60
4½%	1889. évi államvasuti ezüstkölcsön	101.25	102.25
3%	Államk. vask. czelj. ar. ... cm., 10 f. sterl.=240 k.	83.75	84.25
—	1870. nyereménykölcs., 100 frtos drb 100 frt = 200 k.	181.50	183.50
—	1870. „ 50 „ 50 frt = 100 k.	181 50	123.50
4½%	Magyar regále-kárt. kötvény, adómentes	101.80	102.55
4½%	Horvát-szlavon „	101.60	102.35
4%	Magyar földtehermen esitési kötvény, adómentes	95.75	96.75
4%	Horvát-szlavon „	95.—	96.—
4%	Tiszai és szegedi nyeremk. adóm., 100 frt = 200 k.	152.—	154.—
4½%	Horvát-szlavon jelz. földv. kötv. adólev. 7%	—.—	—.—

b) Osztrák államadósság.

Kamatláb	Értékpapirok	Pénz	Áru
4⁴/₁₀%	Egyesitett járadék papirban február—augusztus	100 25	100.75
4⁴/₁₀%	május—november	100.25	100.75
4⁴/₁₀%	Egyesitett járadék ezüstben január—julius	100.25	100.75
4⁴/₁₀%	április—október	100.25	100.75
4%	Aranyj., adóm., ar. frtban, 100 ar. frt = 240 k.	120.25	120.75
4%	Koronaértékü járadék	97.30	97.60
3²/₁₀%	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt. p. p. = 525 k.	192.50	194.60
4%	„ 1860. „ 500 „ o. é. = 1000 k.	146.—	148.—
4%	„ 1860. „ 100 „ „ = 200 k.	175	177.—
—	„ 1864. „ 100 „ „ = 200 k.	226.—	230.—
—	„ 1864. „ 50 „ „ = 100 k.	226.—	230

II. Más kölcsönök.

Kamatláb	Értékpapirok	Pénz	Áru
6%	Bolgár államv. zálogkölcsön 100 ar. frt = 240 k.	96.—	97.—
4%	Bosnyák-herczegovinai orsz. kölcsön 1895. évből	88.—	89.—
4½%	Bosnyák-herczegov. orsz. vasuti kölcs. 1898. évről	97.50	98.50

Kamatláb	Értékpapirok	Pénz (100 kor.-kint)	Áru (100 kor.-kint)
4½%	Budapest főváros 1890. évi kölcsöne, adómentes	100.50	101.50
4%	Budapest székes-főváros kölcsöne adómentes	93.60	94 35
4%	Temes-bégavölgyi vizszab. társ. kölcsöne	93.75	94.75

III. Záloglevelek és kölcsönkötv.

a) Budapesti intézetek kibocsátásai.

Kamatláb	Értékpapirok	Pénz	Áru
4½%	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	98.—	99.—
4½%	Egyesült bpesti fővárosi takarékpénztár frtban	98.50	99.50
4%	„ „ „	92 50	93.50
6%	Egyes. tégla- és czementgyár r.-t. elsőbbs. k.	102.—	103.—
4½%	Ganz és társa vasönt. s gépgyár r.-t. kölcs. köt.	99.25	100 25
5%	Kisbirtokosok országos földhitelint. frtban	101 —	102.—
5%	„ „ 50½ évre	101.—	102.—
4½%	„ „ 50½ évre frtban	97.50	98.50
4%	M. agr.- és járadékbank r.-t. szőlőkötv.	97 —	98.—
4½%	„ „ járadékjegy visszafiz. 102%	97 —	98.—
4½%	„ „ Záloglevél koronaértékben	98.—	99.—
4½%	M. ált. kőszénb. r.-t. els. k. 41 é. 100 frk.-kint	—.—	—.—
4½%	Magyar földhitelint. o. é. frtban	100.—	101.—
4%	„ „ 41 évre	94.90	95.90
4%	„ „ koronaértékben 50 évre	94 75	95 75
3½%	„ „ koronaértékben 63 évre	86 —	87 —
4%	„ „ szabály. és talajjav. frtban	94 90	95 90
4½%	Magyar helyiérd. vasutak kötv. 50½ évre	95.60	96.10
4%	„ „ 50 évre	90.—	91.—
4%	„ „ 50 évre 105%	91.50	92.50
4½%	Magyar jelzáloghitelbank frtban	99.—	100 —
4½%	„ 50 évre	99.—	102.—
4%	„ frtban	93.50	94.50
4%	„ 60 évre	93.50	94.50
4½%	„ közs. kötv. 50 évre frtban	99.—	100.
4½%	„ közs. kötv. 50 évre	99.—	100.—
4%	„ közs. kötv. 60 évre frtban	93.—	94.—
4%	„ közs. k. 50 é., vf. 110 frt.	99.—	100 —
3½%	„ k. k. 60 é. 100 frk. = 96 k.	—.—	—.—
4%	„ nyer.-kötv.	123 —	124
4%	„ osztr. felülb.	125 50	127.50
3%	„ nyer.-kötv.	104.—	105.50
4½%	Magyar országos közp. takarékpénzt. 40 é. frtban	93.50	99.50
4½%	„ „ 50 é.	98.50	99.50
4%	„ „	89.—	90 —
4½%	M. takarékp. közp. jelzálogb. 1, 2, 3, 6, 7, 8. kib.	98.75	99.75
4½%	„ 4., 5. kib.	97.—	98.—
4%	„	85 —	86.—
4½%	„ közs. kötv.	96.50	97.50
4%	„	87 —	88.
5%	Országos központi hitelszövetkezet kötv.	100.—	101.—
4%	Osztrák-magyar bank 40% évre frtban	99.60	100.60
4%	„ 50 évre	99.60	100.60
4½%	Pesti hazai első takarékp. közs. kötv. 50 évre	99.50	100.50
4%	„ frtban	95.—	96.—
4½%	„ zálogl. 50 évre	—.—	—.—
4%	„	96 —	97.—
4½%	Pesti m. keresk. bank frtban	99.—	100.—
4%	„	93.50	94 50
4½%	„ közs. kötv. 50½ évre	99 —	100.—
4½%	„ közs. k. visszf. 110% frtb	102.50	103.50
4%	„ közs. k. visszf. 105%	94.—	95.—

b) Vidéki és külföldi int. kibocsátásai.

Kamatláb	Értékpapirok	Pénz	Áru
5%	Albina takarék és hitelintézet	101.—	102.—
5%	Aradi polgári takarékp. 40 évre	—.—	—.—
5%	„ 40 é. visszafiz. 110%	—.—	—.—
5½%	„ 40 évre	—.—	—.—
4½%	Aradmegyei takarékpénztár	98 —	99.—
5%	Bosnyák-herczeg. szabad. orsz. bank 20 évre	—.—	—.—
5%	„ 30 évre	102.50	103.50
4½%	Debreczeni első takarékpénztár	96.50	97 50
5%	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	99.—	100.—
4½%	„ 40 évre visszafiz.	98.50	99.50
4½%	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	98.75	99.75
4½%	„ közs. kötv.	98.50	99.50
5%	Nagyszeb. ált. takp. 31½ é., vissz. 110%	102.—	—.—
5%	„ 40 évre, vissz. 106%	102.—	—.—
5%	„ 40 évre, III. kib.	102 25	103.25
4½%	„ 35 évre, IV. kib.	98.25	99.25
5%	Nagyszebeni földhitelintézet	102.—	103.—
5½%	„	106.—	107.—
5%	„	106.—	107.—
4½%	„ VI. kib.	98 25	99 25
3%	Osztrák földhitelintézet nyer.-kötv.	132 —	137 —
5%	Temesvár első takarékpénztár	100.—	101.—
4½%	„	96 50	97 50

IV. Elsőbbségi kötvények.

Kamatláb	Értékpapirok	Pénz	Áru
4½%	Adria m. kir. tengerhajózási részvényt.	100.—	101.—
4%	Budapesti közuti vaspálya-társ. koronaért.	97.—	—.—
4%	Budapest villamos városi vasut r.-t.	95.—	96.—
4%	Budapest-pécsi vasut	94 10	96.10
4%	Déli vasut 100 márka = 118 k.	107.—	108.50
4%	„ 1900. évi kib. 100 frankonkint	—.—	—.—
4%	Első cs. kir. sz. b. dunagőzhajózási társ.	—.—	—.—
4%	Kassa-oderbergi vasut 1889,	96.75	97.75
4%	„ 1889, 100 m. = 118 k.	115.—	116.—
4%	„ 1891,	96.50	97.50
4%	„ 1891, 100 m. = 118 k.	115.—	116.—
4%	„ (oszt. von.) 1889. ez.	97.—	98.—
4½%	Magyar folyam- és tengerhajózási r. t.	98.50	99.—
5%	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	106.—	107.—
5%	„ II. kib.	106.—	107.—
4%	„ ezüst	96.—	97.—
5%	Magyar ny. v. (székesf.-győr-grázi vonal)	106.—	107.—
5%	„ 1874. kib.	106.—	107.—
4½%	Magyar v. els. k. beruh. czélra, 100 m. = 118 k.	119.50	120.50
4%	Osztrák-magyar államvasut 1888. 100 m. = 118 k.	—.—	—.—
3%	„ X. kib. 1885 100 fr. = 96 k	—.—	—.—
4½%	Torontáli helyi érdekü vasutak	96.25	97.25

V. Bankok részvényei.

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok		Pénz (koronaérték)	Áru (koronaérték)
15.—	Angol-osztrák bank	240	263.—	264.—
10.—	Budapesti bankegyesület	200	114 —	116 —
20.—	Első magyar iparbank	300	310.—	312.—
9.60	Fiumei hitelbank	160	152.—	155.—
60.—	Budapesti giro- és pénztár-egylet	2000	—.—	—.—
12.—	Hazai bank-részvény-társaság	200	210.—	212.—
—.—	Hermes magy. ált. váltóüzlet részvt.	200	200.—	202.—
15.—	Horvát kereskedelmi bank	240	—.—	—.—
30.—	Horvát leszámitoló bank	400	—.—	—.—
11.—	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	200	216.—	220.—
36.—	Magyar általános hitelbank	400	406.—	408.—
36.—	„ decz. v.	400	674.—	675.—
10.—	Magyar ipar- és kereskedelmi bank	200	—.—	—.—
10.—	„ decz. v.	200	57.—	58.
frs 25	Magyar jelzáloghitelbank	240	—.—	—.—
frs 25	Magyar jelzáloghitelbank decz. v.	240	479 —	480.—
30.—	Magyar kereskedelmi r. t.	400	420 —	430.—
34.—	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	400 K.	—.—	—.—
24.—	„ decz. v.	400	443.—	444.
50.—	Magyar takarékp. közp. jelzálogbankja	1000	934.—	935 —
32.—	Osztrák hitelintézet	320	—.—	—.—
32.—	Osztrák hitelintézet decz. v.	320	657 —	657 50
79.70	Osztrák-magyar bank	1200	1615 —	1620.—
140.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	1000	2550.—	2560.—
30.—	Unionbank	400	554.—	555.—

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok		Pénz	Áru
12.—	Belvárosi takarékpénztár	200	203.—	206.—
14.—	Budapest III. kerületi takarékpénztár	100	200.—	205.—
12.—	Budapest-erzsébetvárosi takarékpénztár	200 K.	180 —	185.—
24.—	Budapesti tak. pénzt. és orsz. zálogk. r. t.	400 K.	422.—	427.—
124.—	Egyesült budapesti fővárosi takarékp.	600	2175 —	2200 —
36.—	Magyar általános takarékpénztár	500 K.	565.—	[illegible]
80.—	Magyar országos központi takarékpénzt.	600	1400 —	1420.—
850 —	Pesti hazai első takarékpénztár	2000	16500 —	16600 —

VII. Biztositó-társaságok részv.

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok		Pénz	Áru
21.—	Bécsi biztositó társaság	400	390.—	400.—
26.—	Bécsi élet- és járadék-biztositó intézet	400	500.—	520.—
168.—	Első magyar általános biztositó társaság	2000	5800.—	5900 —
10.—	Foncière, pesti biztositó intézet	200	200.—	210.—
16.—	Magyar jég- és viszontbiztositó r.-t.	200	239.—	240 —
—.—	Nemzeti baleset-biztositó r.-t.	200 K.	170.—	175.—
84.—	Pannonia viszontbiztositó intézet	600	1025 —	1050.—

VIII. Gőzmalmok részvényei.

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok		Pénz	Áru
—.—	Concordia-gőzmalom r.-t.	800	195.—	205.—
—.—	„ elsőbbségi részv.	800	—.—	—.—
60.—	Első budapesti gőzmalom r.-t.	600 K.	1050 —	1100.—
24 —	Erzsébet-gőzmalom-társ.	400	410.—	420.—
10.—	Lujza-gőzmalom r.-t.	320	215.—	220.—
40 —	Pesti hengermalom-társ.	800	860.—	380.—
30.—	Pesti molnárok és sütők gőzmalom r.-t.	400	410.—	420 —
24.—	Pesti Viktória-gőzmalom	300	320 —	325.—

IX. Bányák és téglagyárak részv.

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok		Pénz	Áru
16 —	Budapest-szentlőrinczi téglagyár	20	300.—	310.—
—.—	Egyesült tégla- és czementgyár r.t.	200	—.—	—.—
10.—	Északm. egyesült kőszénb. és iparv.	200	192.—	200 —
14.—	Esztergom-Szászvári kőszénbánya r. t.	K. 400	230.—	233.—
13 —	Felsőmagyarorsz. bánya és kohóm. r.-t.	200	235 —	240 —
—.—	István téglagyár r.-t.	200	40.—	50.—
14.—	Kis-sebesi gránitbánya r.-t.	200 K.	270 —	275 —
—.—	Kőbányai gőztéglagyár r.-t.	320	485 —	510.—
20.—	Kőszénbánya és téglagyár r.-t.	20 K.	305 —	310 —
—.—	Lechner rákosi téglagyár r.-t.	200	—.—	150 —
21 —	Magyar asphalt r.-t.	200	204 —	210 —
—.—	Magyar ált. kőszénbánya r.t.	200	245.—	255 —
—.—	Magyar keramiai gyár r.-t. elöv. jog. n.	200	135.—	140 —
—.—	Péterhegyi téglagyár r.-t.	200 K.	—.—	—.—
36.—	Salgótarjáni kőszénbánya r.-t.	200	570 —	575 —
—.—	Ujlaki tégla- és mészégető r.-t. elöv. jog. n.	300	155.—	160.—

X. Vasművek és gépgyárak részv.

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok		Pénz	Áru
12.—	Első magyar gazdasági gépgyár r.-t.	400	200.—	205.—
—.—	„Danubius" m. hajó- és gépgyár r.-t.	200 K.	148.—	149.—
—.—	Fegyver- és gépgyár részvénytársaság	300	—.—	—.—
160.—	Ganz és társa vasöntőde és gépgyár	800	2320 —	2400.—
—.—	Magyar belga fémipargyár r.-t. elsőbbs.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar waggon- és gépgyár r.-t.	200	350.—	360.—
—.—	Nadrági vasipar társulat	400	—.—	—.—
15.—	„Nicholson"-gépgyár részv.-társ.	100 K.	170.—	175.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmű r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	„ decz. v.	400	491.—	492.—
—.—	Schlick-féle vasöntőde és gépgyár	400	148 —	151.—
10.—	Teudloff s Dittrich gépgyr.-t. A) sor. elölj.	200 K.	179.—	180 —
—.—	Weitzer János gép-, waggongyár r.-t.	400 K.	130 —	140 —

XI. Könyvnyomdák részvényei.

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok		Pénz	Áru
25.—	„Athenaeum" irodalmi és nyomdai r.-t.	200	248.—	250.—
—.—	Franklin-társulat	300	490.—	500.—
—.—	„Pallas" irodalmi és nyomdai r.-t.	400	340.—	345 —
170.—	Pesti könyvnyomda r.-t.	1000	2550.—	2600.—

XII. Különféle vállalatok részv.

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok		Pénz	Áru
70.—	Általános waggonkölcsönző-társulat	400 K.	730.—	750.—
—.—	„Apollo" kőolajfinomitó-gyár r.-t.	200 K.	—.—	—.—
80.—	Bantlin-féle vegyi gyárak r.-t.	600 K.	1300.—	1325 —
—.—	Bihar-Szilágyi olajipar r.-t.	200 K.	200.—	210.—
—.—	Brassói cellulose gyár r.-t.	200 K.	295.—	300.—
12.—	Budapesti általános villamossági r.-t.	200 K.	224.—	228.—
180.—	Bpesti Zsolnay-féle porcz.-fayenczegy. r.-t.	2000 K.	—.—	—.—
12.—	Első magyar betüöntőde r.-t.	200	260.—	265.—
—.—	Első magyar gyapjumosó- és bizom. r.-t.	400	630.—	640.—
—.—	Első magyar részvény serfőződe	600	2100.—	2130.—
34.—	Első magyar sertéshizlaló r.-t.	400	434.—	444.—
16.—	Első magyar szálloda r.-t.	160	435.—	445.—
—.—	Első pesti spodium és enyvgyár r.-t.	200	285.—	290.—
140.—	Fiumei rizshántoló- és rizskeményitő gyár	1000	2580.—	2590.—
56.—	Gschwindt-féle szeszgyár	400	900.—	925.—

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok		Pénz	Áru
12.—	„Hungária" műtrágya és kénsav-gyár	400	200.—	210.—
28.—	Kábelgyár részvénytársaság	400	480.—	485.—
—.—	Kőbányai polgári serfőző részvény-tár.	200 K.	155.—	158.—
150.—	Magyar czukoripar r.-t.	1200 K.	1745.—	1765.—
16.—	Magyar fém- és lámpaáru-gyár r.-t.	200	260.—	265.—
—.—	Magyar gazizzófény r.-t.	200	526.—	536.—
20.—	Magyar ruggyantaárugyár r.-t.	200	345.—	355.—
30.—	Magyar vasuti forgalmi r.-t. elöv. jog. n.	200 K.	390.—	400.—
15.—	Magyar villamossági r.-t.	200 K.	255.—	256 —
—.—	Mezőgazdasági ipar-részv.-társ.	400	—.—	—.—
60.—	Nagyszebeni villamosmű r.-t.	1000	920.—	940.—
—.—	Nemzetközi villamossági társaság	400	466.—	470.—
70.—	Nemzetközi waggonkölcsönző r.-t.	400 K.	700.—	720 —
—.—	Popper Lipót faipar r.-t.	400	—.—	—.—
—.—	Quarnero részvénytársaság	400	—.—	—.—
—.—	Royal nagyszálloda részvénytársaság	200 K.	—.—	—.—
36.—	Szegedi kenderfonógyár r. t.	400	580.—	600.—
—.—	Szisseki tárházak r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Telefon-Hirmondó r.-t.	100 K.	—.—	—.—
—.—	Törökbirodalmi dohányegyedárusági r.-t.	192	290.—	292 —

XIII. Közlekedési vál. részv.

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok		Pénz	Áru
30.—	Adria m. kir. tengeri hajózási r.-t.	200	442.—	445.—
—.—	Aradi és csanádi egyes. v. r.-t. törzs.-r.	200	—.—	—.—
—.—	Baja-Zombor-Ujvidéki helyi érd. v. r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Barcs-pakráczi vasut elsőbbs. részv.	400	400.—	402.—
28.—	Budapesti közuti vaspálya-társ.	200	—.—	—.—
28 —	„ decz. v.	200	632 —	622 —
18.—	„ elv. jegy		390.—	400.—
14.—	Budapesti villamos városi vasut r.-t.	200	316 50	316.50
4.—	„ elv. jegy		110 —	115.—
—.—	Budapest-szent-lőrinczi h. é. vasut r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Bpest-ujpest-rákosp. vill. köz. vasut r.-t.	200 K.	155 —	160.—
—.—	Debreczen-hajdunánási vasut h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
—.—	Déli vasut	480	—.—	—.—
—.—	„ decz. v.	480	76 —	77.—
—.—	Első cs. kir. szab. dunagőzhajó-társ.	1050	835 —	840 —
—.—	Gölniczvölgyi vasut r.-t. elsőbbs. részv.	200 K.	182.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	400	358 —	360.—
—.—	Kassa-tornai helyi érd. vasut r.-t. els. r.	400	397.—	399.—
—.—	Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	500 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar-gácsországi vasut	400	424.—	428.—
—.—	Magyar helyi érdekü vasutak r.-t.	400	—.—	—.—
—.—	Magyar nyugoti vasut	400	420.—	422.—
—.—	Máramarosi sóvasut els. részvény	200	190.—	200.—
—.—	Máramarosi sóvasut törzsrészvényei	200	111.—	116.—
—.—	Máramarosi sóvasut B. részvényei	200	111.—	116.—
—.—	Marosvásárh.-szászrég. vasut els. részv.	200	—.—	—.—
120.—	Oriente magy. tengeri hajózási r.-t.	1000 K.	1500.—	1540.—
—.—	Osztrák-magyar államvasut	400	—.—	—.—
—.—	„ decz. v.	480	673 —	674.—
—.—	„		420.—	425.—
—.—	Pécs-barcsai vasut	400	—.—	—.—
—.—	Szt.-Lőrincz-Szlatina-Nasiczi h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
—.—	Temesvár-Módosi h. érd. v. r.-t. els. r.	200 K.	160.—	170.—

XIV. Sorsjegyek.

Névérték drbkint	Értékpapirok	Pénz	Áru
10	Bazilika sorsjegy	16.—	17.—
10	„ osztr. felülbélyegzéssel	18.—	19
—	„ nyeremény-jegy	—.—	—.—
200	Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről	404 —	408.—
20	Budavárosi sorsjegy	180.—	190.—
20	„ osztr. felülbélyegzéssel	190.—	198 —
4	„Jó sziv" egyesületi sorsjegy	8.75	9.25
4	„ osztr. felülbélyegz.	8.75	9.75
—	Magyar jelzáloghitelbank nyer.-jegy	21.25	23 25
—	„ osztr. felülb.	22.50	23.50
10	Magyar vörös-kereszt sorsjegy	26.—	27.—
10	„ osztr. felülbélyegz.	27.—	28.50
—	„ nyeremény-jegy	—.—	—.—
24	Olasz vörös-kereszt sorsjegy	30.—	31.—
24	„ osztr. felülbélyegz.	32 —	33.—
—	Osztrák földhitelintézet nyeremény-jegy	32.—	34.—
20	Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	58.—	[illegible]
200	Osztrák hitelintézeti sorsjegy	462 —	470.—
p. p. 84	Pálffy sorsjegy	175	185.—
96	Szerbiai nyer.-kölcs. 100 fr.-kint	82.—	85.—
96	Szerbiai nyer.-kölcs. 100 fr.-kint (o. felülb.) 1900	82	84.—

XV. Pénznemek.

	Pénz	Áru
Arany, cs. és kir. vert	11.38	11.43
„ kör.	11.29	11.34
„ osztrák vagy magyar 8 frtos	19.02	19.07
„ 20 frankos	19.02	18.07
„ 20 márkás	23.42	23.52
„ török aranylira	—.—	—.—
Német birod. vagy egyesült bankj. (100 márka)	117.15	117 35
Franczia bankjegy (100 frank)	95 25	95.45
Olasz bankjegy (100 lira)	93.40	93.70
Papirrubel darabonkint	2.53	2.54
Román bankjegy (100 lei)	94.65	95.—
Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)	83.75	84.75

XVI. Váltók árfolyama (látra).

Bankkamatláb			Pénz	Áru
3%	Amsterdam	100 hollandi frtért	197.55	197.95
3%	Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
4%	London	10 sterlingért	239.30	239.70
4%	Német bankpiaczok	100 márkáért	117 15	117 35
6%	Olasz bankpiaczok	100 liráért	93 40	93.70
3%	Páris	100 frankért	95.27	95.47
3½%	Svájczi bankpiaczok	100	94.65	[illegible]
5½%	Szentpétervár	100 rubelért	252.50	254.50

Lessámoló árfolyamok jan. 28-áról.

Magyar ált. hitelbank	674.—	Pesti m. keresk. bank	—.—	Ganz-féle vasöntőde r.-t.	—.—
Osztrák hitelintézet	668.—	Nemzetközi waggonkölcs.	—.—	Első magyar ált. biztositó r.-t.	—.—
Magyar aranyjáradék	119 50	Franklin-Társulat	—.—	Adria m. kir. tengerhajóz. r.-t.	—.—
Magyar koronajáradék	96 75	Magy. keramiai gyár r.-t.	—.—	Weitzer-féle waggongyár	—.—
Magyar ip. és keresk. bank	57	Magyar asphalt r.-t	215.—	Victória-gőzmalom	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	478	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	—.—	Budapesti vill. városi vasut	314
Magyar leszámitoló bank	442	I. magyar ált. biztositó társ.	—.—	Magyar ált. takarékpénztár	—.—
Rima-Murányi vasmű r.-t.	490	Kőszénbánya és téglagyár r. t.	—.—	Magyar villamossági r.-t.	149
Bpesti közuti vaspálya t.	630	Bp.-sz.-lőrinczi téglagyár	—.—	Magyar czukoripar r. t.	1746
Déli vasut	75	Fiumei hitelbank r.-t.	—.—	Magy. jég- és viszontbizt.	—.—
Osztr.-magyar államvasut	671	M. orsz. közp. takarékp.	—.—	Egyes. Bp. főv. takarékp.	—.—
Budapesti bankegyesület	—.—	Kőbányai gőztéglagyár	—.—	Magy. kereskedelmi r.-t.	—.—
Első magyar iparbank	—.—	Schlick-féle vasöntőde r.-t.	—.—	Pesti hazai első takarékpénztár	—.—
Hazai bank r.-t.	—.—	Salgó-Tarjáni kőszén	570	István téglagyár	—.—

Kamatozó kincstári utalvány kamatlába (6 hó) 4% — Járadékok és bankzáloglevelek elzálogositásánál 4½%

Az Osztrák-Magyar bank kamatlába váltóleszámitolásnál 4% — Más értékpapirok elzálogositásánál 5%

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 4 fillérrel, a compact betükből szedve 8 fillérrel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 4 fillérrel, a compact betükből szedve 8 fillérrel fizetendő.

TELEFON 706. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 706.

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal Papnövelde-utcza 8. sz. és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje VI. ker., Teréz-körut 54. szám.

Burger Vilmosné dohánytőzsdéje Erzsébet-körut 51. szám.

Nemecsek A. dohánytőzsdéje IV. Petőfi-tér 3. szám.

Deutsch Julia dohánytőzsdéje József-körut 60. sz., (Baross-utcza sarkán)

Toldi Lajos könyvkereskedése Buda, II., Fő-utcza 2. szám, valamint minden hirdetési iroda.

Kiadóhivatali üzenet.

Tudakozódásoknál csakis olyan levelekre válaszolunk, a melyekért a válaszbélyeg beküldetett.

Jeligés hirdetéseknél a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.

H. N.
czime Práter-utcza 37. II. 27. 11520

Egy hajdan
főrangu ős régi, gazdagságban is előkelő nemes család sarja, önhibáján kivül a sors különböző nagy csapásoktól sujtva, valamely résztvevő előkelőség hez aziránt esedezik, hogy öt származását igazoló nemesi okmányai megszerzésében anyagi zavarai miatt elősegiteni kegyeskedne jövőjére életfontossággal biró okból. Szives megkeresést levélben „**Hálás özvegy nő**“ jeligével a kiadóhivatalban kéri. 11519

Eladás.

Használt és uj pénz-szekrények
rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 42075

Tüzmentes pénzszekrény
kettes valódi Wertheim gyártmány, 4 aczél tresorral, remek szalon-darab, azonnal eladó Erzsébet-tér 8. sz. III. em. Schillernél. 9736

Kárpáti borovicska
valódi, legfinomabb minőségü, kis üstben égetett, állott régi, egyike a legegészségesebb italoknak, kitünő szer gyomorbaj ellen, hathatós étvágygerjesztő, a vesék müködésére szerfelett kedvező hatásu. 5 kilós palaczk, bérmentve, utánvéttel 7 kor. 50 fillér. **Ganovszky Gusztáv**, borovicska-termelő **Szepes-Szombat** (Szepes-megye). 42931

Vétel.

10-es cséplőkészletet,
6 évesnél nem idősebbet, és egy Compound gépet 4 járatra keresek sürgősen megvételre. Ajánlatok czimzendők: „Gőzgépek“ **Schwarz József** hirdetési irodájához, Marokkai-utcza. 9735

Birtokvétel!
Keresek megvételre 200—400 holdas jó talaju és egy tagu lakóház és gazdasági épülettel ellátott birtokot készpénzfizetéssel azonnali átvételre részletes leirással, az ár megjelöléssel ellátott ajánlatokkal. „**Készpénzfizetés**“ jelige alatt továbbit a kiadóhivatal. 9718

Alkalmazást keres.

Gazdatiszt.
Teljesen megbizható, 20 évi gyakorlattal, nagyobb gazdaság önálló vezetésére képes, márczius, esetleg április havától állást keres. Szives ajánlatokat „**Megbizható 9612.**“ jelige alatt továbbit a kiadóhivatal. 9612

Müvelt középkoru
özvegy asszony ajánlkozik házvezetőnőnek, társalkodónőnek esetleg felolvasónőnek idősebb ur vagy urnő mellé. Igényei szerények, fő a jó bánásmód. Szives ajánlatokat „**Hüség**“ czim alatt e lap kiadóhivatalába kér. 11484

Gazdatiszt
keresztény, elméleti 18 évi gyakorlattal, fötiszti minősitéssel, jelenleg állásban, biztositékkal, állást keres. Czim a kiadóban. 9696

Középkoru
uri özvegy nő, ki szerény és fedhetlen előéletű, ajánlkozik öreg urnő mellé, mint felolvasónő, vagy magános idős urhoz házvezetőnőnek, esetleg anyátlan nagyobb leányhoz gardedámnak, vagy bármely tisztességes ajánlatot elfogad. Levelet a kiadóhivatalba kérek „**December**“ jelige alatt. 9611

Alkalmazást nyer.

Házvezetőnőt keresek
vidékre ki egyszersmind leányaimat tisztességes polgári nevelésben anya helyett részesiteni tudja, az illető ajánlata arcz képpel, fizetési igényeinek közlésével kéretik a kiadóhivatalba „**Sajgó**“ jeligével. 9733

200—400 koronát
havonta kereshet bármely állásu egyén minden helységben, biztosan és becsületesen, tőke és risico nélkül, törvényesen engedélyezett állampapirok és sorsjegyek eladásával. Ajánlatok „**Y. J. 8557**“ alatt **Haasenstein és Vogler** czéghez **Budapest, Dorottya-utcza 9.** kéretnek. 42985

Oktatás.

Nevelőnőket,
okl. magyar, német, angol, franczia tanitónőket, zeneismerettel, minden nemzetségbeli bonneokat és gyermekkertésznőket lelkiismeretesen ajánlok és elhelyezek; félnapokra is. **Szegheőné S. Lujza Budapest, VI., Dessewffy-u. 22.** 43052

Nevelőnőket,
nevelőket, okl. tanitónőket, gyermekkertésznőket, bonneokat, társalgónőket, házikisasszonyokat és különféle tanerőket ajánl és elhelyez **Halminé intézete** Gyár-utcza 42/b. 43036

Különféle.

Szemüveg
kinek kell? Ingyen és bérmentve küldöm több, mint 1000 ábrát tartalmazó árjegyzékemet pápaszemek, orrcsiptetők és lorgnettekről. Sok ujdonság! **Klein József** optikus, Bpest, VI., Váczi-körut 7. sz. Szemüveg javitásokat saját műhelyemben leggyorsabban készittetem el és a vidékről beküldötteket postafordultával elintézem. 43059

Butorok.

3 complett szobából álló **gyönyörü kivitelü, alig használt berendezés**, valamint **szőnyegek, képek, lámpák, varrógépek**, stb. igen olcsó áron kaphatók: **Gyár utcza 2. I. em.** Ugyanott használt butorok uj butorra cseréltetnek át. **Budapest, VI., Gyár utcza 2. I. em.** 43047

Olcsó pénzkölcsönt
közvetitünk, de csakis földbirtokra, betáblázás mellett, **5 százalékra**, több évi törlesztésre, előleges dijazás nélkül. **Várady és Markovits**, Budapest, József-körut 49—2., levelekhez válaszbélyeg csatolandó. Találhatók délután 3—6-ig. 9734

Elzálogositott sorsjegyek
és értékpapirok bárhonnan kiváltatnak, azokra lehető legmagasabb kölcsön adatik **igen olcsó kamat mellett.** Vidéki megbizásokra különös gond fordittatik. 43078

Ifj. SCHÖN ÁRMIN bankháza
Erzsébet-körut 48. sz.
(Royal-szállóval szemben).
Alapitva 1884. évben.

Butort

háló-, ebédlő-, uri szoba, valamint szalonberendezéseket, különféle **divánt, ottománt, asztalt, széket, tükröt** és más egyes **butordarabot** ez időszerint jól és olcsón lehet vásárolni. **Budapest, VII., Erzsébet-körut 12. I. em.** 43048

Harzi kanári,
pompás éneklők és kurrogók, 6, 8, 10, 12 és 15 márka, tojó 1.50 márka. Szétküldés 8 napi próbaidőre utánvéttel. Meg nem felelő kicseréltetik vagy a pénz visszaküldetik. 42989
Wilhelm Kaye, Thale a/Harz.

Zálogházból
veszek czédulákat.

Alkalmi
ajándékul
eladok 13 latos ezüst
evőkészletet 12 személyre 140 frt, 6 személyre 65 frttól kezdve és feljebb. Mindennemü finom **ezüst tárgyak** barokk és franczia stylusban. Nagy raktár **arany** férfi **lánczokból**, masszív aranygyürük 6 frt 40 kr, arany férfi órák 12 frt, arany női órák 9 frttól kezdve. 12 darab massiv evőeszköz 6 frt 50 kr. 42230

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Grünberger A. Béla örökösei
Budapesten Harisbazár, Városház-tér 9., I. em. 23., uj szám **Váczi-utcza 30.**

Remekirók képes könyvtára.
A magyar és a világirodalom kincsesháza. Szerkeszti **Radó Antal**. Kiadja a **Lampel R.**-féle (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedés. E gyüjtemény nemcsak a magyar irodalmat, hanem az egész **világirodalmat** felöleli. A remek irók kitünő, elsőrangu szakférfiaktól irt **bevezetésekkel** és **magyarázatokkal** jelenik meg. A képeket **elsőrangu magyar festők** készitik. Az 50 kötetre tervezett első sorozat adja egyebek közt **Petőfi, Vörösmarty, Madách, Kossuth, Deák** munkáit, a külföldi irók közül **Shakesperet, Molieret, Homeroszt, Virgiliust** stb. A teljes lista, melyben a bevezetések szerzői és az illusztratorok is fel vannak sorolva, ingyen kapható a kiadóhivatalban, vagy bármely könyvkereskedésben. Az első hét kötet már megjelent: két kötet **Petőfi**, két kötet **Kisfaludy**, egy-egy kötet Shakspere, Moliere és Tóth Kálmán. E kötetek bevezetéseit Ferenczi Zoltán, Junius, Alexander Bernát, Haraszti Gyula és Endrődi Sándor irták. A ki megrendeli három koronás havi részletfizetésre az egész sorozatot, az első hét kötetet **rögtön megkapja.** Ára az 50 kötetnek füzve 200 k., szinnyomatu diszkötésben 250 k. Megrendelhető bármely könyvkereskedésben és kiadónál.

Kávé

elvámolva és bérmentve. 43025
$4^1/_2$ k. Cuba ... 14 kor.
$4^1/_2$ k. Mocca 14 kor.
$4^1/_2$ k. Gyöngy 14 kor.
$^1/_2$ k. Tea ... 3 kor.
1 üveg mágnás rum teával együtt ... 2 kor.

BELÁK ISTVÁN
Budapest,
Rottenbiller-u. 4.

Mágnás rumot
$^7/_{10}$ liter, egy csomag teával együtt 1 frtert küld postán utánvéttel **Belák István**, Budapesten, Rottenbiller-utcza 4. sz.

Hirdetmény.
7429/902. C. II. sz. (A közvetlen visszatéritési dijtételek czimü dijszabás módositása.) Az 1900. évi junius hó 15-től érvényes „Közvetlen visszatéritési dijtételek“ czimü dijszabás B. szakaszában (27 oldal) felsorolt kikötők közül a VI. csoportban „Zaravecchia“ és „Zlarin“, a VII. csoportban „Rogoznica“, a VIII. csoportban pedig „Lucca di Giuppana“ kikötők, melyekkel közvetlen hajójáratok a magyar-horvát tenger gőzhajózási részvénytársaság 1902. évi január hó 1-vel életbe lépett uj menetrendje szerint többé nem tartatnak fenntörlendők. Budapest, 1902. jan. 20-án. 10 3

Ó-SZILVORIUM
saját égésü, elegáns kivitelben kapható
KHUEN gróf-féle uradalom
Nustar (Szlavonia). 43066
(Két palaczkon alul nem lesz szállitva.)

Férfiak ingyen kapnak

olyan uj találmányu orvosságot, mely az elveszitett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elveszitett férfierőkben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett czimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet igy kell czimezni: **State Medical Institute, 1 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.** A levelek mindig bérmentesitendők. 42913

Ezen 25 év óta fennálló és legismertebb rendelő intézetet legmelegebben ajánljuk.

Titkos betegségeket

a legelhanyagoltabb és legidültebb **hugycsőfolyást**, a legsulyosabb **hugyhólyagbajokat, bujakóros sebek** et, **syphilis utókövetkezményeit, önfertőztetést**, elgyengült **férfierőt electro-massage vagy psychrophor** által; **nőknél fehér folyast** betegskendezés nélkül; **ideg- és hátgerinczbajt**; a legmakacsabb **börbetegségeket** gyógyit gyorsan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACSY
v. cs. és k. ezredorvos és kórházi főorvos
rendelő intézetében
Budapest, IV., Kigyó-utcza 5. (Klotild-palota) I. em.
Bemenet a lépcsőnél. — Rendelés 9—4-ig, este 7—8 óráig.
Levelekre dijtalanul, titoktartás mellett válaszoltatik; gyógyszerekről is gondoskodva lesz. — **Hölgyek és férfiak részére külön várótermek. — Dijazás mérsékelt.** 41710

Magyar királyi államvasutak.

15593/CI. 902. szám. 1074

Hirdetmény.

Dijtételek érvényen kivül helyezése, illetve dijszámitás a magyar északnyugoti h. é. vasut és a M. Á. V. közötti forgalomban Kuttin át.

A magy. kir. államvasutak kezelése alatti helyi érdekü vasutak közös árudijszabásához az 1901. évi márczius hó 15-iki érvénynyel kiadott V. pótlék 20. oldalán a magyar északnyugoti h. é. vasut és a magy. kir. államvasutak közötti forgalomra vonatkozólag foglalt Kutti átmeneti összes dijtételek folyó évi márczius hó 1-én hatályon kivül helyeztetnek.

Ugyanezen naptól kezdve a magy. kir. államvasutak marchegg-diószegi, dévényujfalu-szakolcza-országhatári, dévénytó-stomfai és pozsony-modor-senkviczi vonal állomásainak a magyar északnyugoti h. é. vasut kutti-nagyszombati vonalának állomásaira vagy viszont Kuttin át irányuló gyors- és teheráru forgalmában, — amennyiben a dijtételek ezen irányon át képződnek — a magy. kir. államvasutak Kutti állomásáig szóló, az általános áruosztályok és az I—VI. kivételes dijszabások szerinti dijtételei a dijszabásszerü kezelési illeték felével röviditve alkalmaztatnak.

Budapest, 1902. január 24-én.

Az igazgatóság.

Az **EGYETÉRTÉS** kiadóhivatalában megrendelhetők:
GOTTIER LAJOS
összes müvei.
ÉRZELMEK
MULATÓ GENTRY
BUSULÓ GENTRY
PUSZTULÓ GENTRY
Négy kötet elbeszélés, a magyar gentry-életből. Egy-egy kötet ára **3 korona.** A négy kötet együtt megrendelve csak **8 korona.**

FÉRFIAK ÉS NŐKNEK
a legmakacsabb heveny és idült folyásoknál **befecskendezés nélkül** a legbiztosabb gyógyszernek a
„SANID LABDACSOK“
bizonyultak. **Egy üveg 100** labdacs tartalommal és pontos használati utasitással **6 korona.** Vidékre **6** korona előleges **beküldése** vagy utánvétel mellett diskreten küld a
„Magyar Király“ gyógyszertár,
Budapest, V., Marokkói-utcza 2. sz.
(Erzsébet-tér sarok.) 43034

Titkos betegségek gyógyitására legjobban ajánlható ezen **tapasztalt specialista**, kinek rendelésein a beteg csakis oly kipróbált gyógyitómódokban részesül, melyeket **mindig** sikerrel alkalmazott **számos évi korházi** és magángyakorlatában.

Med. univ. **Dr. FABINYI**
emerit. kórházi orvos — Specialista
gyorsan és alaposan gyógyit bármily régi és makacs
titkos betegséget
(hugycsőfolyást sebeket, syphilist stb.).
Impotentiát (férfiui gyengeség)
még idősebbeknél is meglepő eredménynyel, a rendes foglalkozás megzavarása nélkül.
Levelekre dijtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerek.
Rendel: d. e. 9—3-ig; este 6—8-ig.
Budapesten, Erzsébet-körut 12. sz. I. em.
(Bejárat a lépcsőnél. — Külön várótermek.) 42420

Ló-birtokosok
vásárolják a mi állandóan éles
szab. H-patkóinkat
(szél-lépés kizárva)
az itt látható védjegygyel.

Utánzatok visszautasi tandók, mivel a H-patkók előnyeit csak a kizárólag általunk használt különös acélfaj biztositja.
Legujabb képes árjegyzék rendelkezésre áll.
Leonhardt & Co.
Berlin-Schöneberg.
Egyedüli elárusitók Magyarországon 42912
Kaszab és Breuer
csavargyárosok
Budapest, Váczi-körut 33.

BUTOROK
úgy készpénzért, mint
RÉSZLETFIZETÉSRE
a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben 43071
legjutányosabban
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél,
Budapest,
VI., Teréz-körut 8. sz
(Andrássy-ut közelében.)
Képes árjegyzék ingyen.

STANDARD
életbiztositó társaság Edinburghban, Angolhon.
Alapittatott 1825.
Magyarországi fiók: Budapest, V., Kossuth Lajos-utcza 4. szám
Standard palota.

Évi bevétel	30.000.000	korona
Kiutalt nyereményrészek	170.000.000	„
Vagyon	240,000.000	„
Halálesetek folytán kifizetve	484,000.000	„

A „STANDARD“ kötvényeinek nevezetesebb előnyei:
Kétségtelen biztonság. Alacsony dijak. Szabad világkötvények. Kötvények érvényben tartása dijfizetések elmulasztásánál. Tőkésités és előre megállapitott visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. Szabad háboru biztositás népfelkelők részére. 39552
Dijtáblázatok kivánatra küldetnek.

117/1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál megüresedett titkári állásra

pályázat hirdettetik.

Pályázhatnak mindazok, kik a kereskedelmi és iparkamarákról szóló 1868. évi VI-ik t.-cz. 20-ik §-ban emlitett kereskedelmi és iparügyekben való jártassággal birnak és ezt igazolni tudják.

Különös figyelemben részesülnek azok, kik a közgazdasági adminisztrátió terén müködtek vagy müködnek.

Javadalmazás 5000 korona (ötezer korona) törzsfizetés és 1000 (ezer) korona lakbér-illetmény.

Az egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványok **f. évi február hó 28-ik napjának déli 12 órájáig** alulirt kamarai elnökhöz nyujtandók be; később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megválasztás esetében folyamodó tartozik állását a választásról vett értesités után egy, legfeljebb két hónap alatt elfoglalni.

Debreczen, 1902. január 25-én.

A kereskedelmi és iparkamara nevében:
Szabó Kálmán s. k.
elnök.

43106

Most jelent meg!
KOMOROVCSÁK KAPITÁNY
Irta
SZÁSZ JÓZSEF
EÖTVÖS KÁROLY előszavával.
16 jellemkép, rendkivül izléses kiállitásu kötetben.
Ára 3 korona.
Kapható az „EGYETÉRTÉS“ kiadóhivatalában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8.

KÖSZVÉNY, CSUZ stb. esetében bárki maga kezelheti arcz- és testápolás czéljaira az

önmasszirozó készüléket.
Ismertető ingyen. 42732
FÜREDI L. Budapest,
VII/g Óvoda-utcza 24.

!!Szenzácziós találmány!!
M. kir. szabadalom 31333.

Összerakható és kézitáskában hordható szabadalm. **ágy** mely nappal egy kis táskába helyezhető és éjjelre kényelmes ágy.
Ez az ágy fölöslegessé teszi az ágyneműt. Szük lakásokban megfizethetetlen. Vendég-, gyermek- és cselédszobákban, valamint kirándulóknak nélkülözhetetlen. Kapható:
FREUDIGER MÓZES és FIAI
magyar ágy-, fehér- és ruhaneműgyárában
Bpest, Laudon-utcza 6.
Viszontelárusitók kerestetnek és megfelelő kedvezményben részesülnek.
2717 Összerakva. Telephon szám 29—75.

Az ATHENAEUM irod. és nyomdai r.-társ. kiadásában (Budapesten, VII., Kerepesi-ut 54.) megjelent:
AZ EGYENES ADÓK REFORMJA
IRTA: **FEJÉR MIKLÓS.**
Ára 1 korona 20 fillér.
Fejér Miklós, mint volt államtitkár, nagy szolgálatot tesz az adóreform ügyének, a mikor véleményét, melyet különben a kormány által egybehivott ankéten is képviselt, most teljes részletességgel közzéteszi és nyilvános birálat alá vonja azt a memorandumot, mely az ankét tárgyalásának alapjául szolgált.
Kapható az ATHENAEUM részv.-társulatnál és minden könyvkereskedésben.

42115
BAYER-féle
Magyar turista-tapasz

tyukszem, börkéreg és börkeményedés **ellen legjobb és legbiztosabb szer.**
Egy eredeti tekercs 80 fillér.
1 kor. beküldése után bérmentve küld az egyedüli késztő
Vöröskereszt gyógyszertár
Budapest, Andrássy-ut 84.
Kapható gyógyszertárakban és drogueriákban.

Legujabb levelező,
önügyvéd és házi titkár
Mindennemü okiratok, szerződések, kötlevelek, nyugták, végrendeletek, tudósitványok, váltók, folyamodványok, kérvények, továbbá a közéletben előforduló levelek, meghivások, ajánlatok, kereskedői körlevelek szerkesztésére. A legujabb törvények szerint átdolgozott és tetemesen bővitett harmadik kiadás. Irta **Kassay Adolf.** Ára füzve 2 kor., kötve 2 kor. 40 fillér. Kapható **Lampel Róbert** (**Wodianer F. és Fial**) könyvkereskedésében (Budapest, Andrássy-ut 21.) a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett.

A legmodernebb szinpad müsorának
legsikerültebb darabjai!
Tarka szinpad
A legnagyobb népszerüségre számitható kuplék és dalok gyüjteménye.
Eddig megjelentek a következő füzetek:

1. szám.
Van-e tehetségem? Kuplé. — Szövegét irta *Pásztor Árpád*. Zenéjét szerzette *Mader Raoul*, a m. kir operaház igazgatója. A *Tarka szinpad* állandó nagysikerü repertoir száma. *Ára 2 korona.*

2. szám.
Vén kocsis dala. Szövegét irta *Heltai Jenő*. Zenéjét szerzette *Tarnay Alajos*. A *Tarka szinpad* megnyitó előadásának páratlan sikerü szenzácziója. *Ára 3 korona.*

3. szám.
A diófa románcza. Szövegét irta *Molnár F.* Zenéjét szerzette *Konti J.* A bájos poétikus románcz fülbemászó dallama egyik legvonzóbb darabja a *Tarka szinpad* müsorának. *Ára 1 korona 50 fillér.*

A zeneművek énekhangra szólnak. A zongorakiséret azonban ma ában foglalja a dallamot is, s igy ének nélkül, — pusztán zongorán is előadható. —
Megrendelhetők együtt vagy külön-külön
Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)
cs. és kir. udvari könyvkereskedésében
Budapest, VI., Andrássy-ut 21.

Téli üdülő- és gyógyhelyek a déli vasut mentén.

Vonatösszeköttetések és menetárak Budapestről (déli vasut pályaudvara).

Abbazia	Kanizsa-Pragerhofon át	Budapest d. v. Abbazia-Mattuglie	ind. érk.	8·00 reggel 9·37 este	8·00 este 9·17 d. e.		Menettérti egyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra. I. 104·16, II. 74·56, III. 47·78 k.
Görz	Kanizsa-Pragerhofon át	Budapest d. v. Görz	ind. érk.	8·00 reggel 10·00 este	8·00 este 10·08 d. e.	9·55 este 6·34 este	Menettérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra. I. 111·58, II. 80·16, III. 51·16 k.
Bozen-Gries	Kanizsa-Pragerh. Marburgon át	Budapest d. v. Bozen-Gries	ind. érk.	8·00 reggel 6·00 reggel	8·00 este 1·45 d. u.		Menettérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra. I. 124·68, II. 89·32, III. 57·80 k., továbbá 90 napig érvényes menetjegyfüzetek megszakitható utazásokra, gyorsvonatokra: I. oszt. 112·20 k., II. oszt. 90·40 k., III. oszt. 63·18 k.
Meran	Kanizsa-Pragerh. Marburgon át	Budapest d. v. Meran	ind. érk.	8·00 reggel 7·45 d. e.	8·00 este 3·00 d. u.		Menettérti jegyek 30 napi érvényességgel **Bozen-Gries-ig** gyorsvonatokra. I. 124·68, II. 89·32, III. 57·80 k., továbbá **Bozen-Griesig** 90 napig érvényes menetjegyfüzetek megszakitható utazásokra, gyorsvonatokra: I. oszt. 112·20 k., II. oszt. 90·40 k., III. oszt. 63·18 k.
Arco	Kanizsa-Pragerh. Marburgon át	Budapest d. v. Arco	ind. érk.	8·00 reggel 9·50 d. e.	8·00 este 5·09 d. u.		Menettérti jegyek **Mori** állomásig 30 napig érvényesek gyorsvonatokra I. 132·10, II. 94·92, III. 61·54 k.

Nyomatott Nagy Sándor könyvnyomdájában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8., az „Egyetértés“ hirlapkiadó, irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépein.